

PROGRAM ROZVOJA OBCE SEBEDÍN - BEČOV

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NA ROKY 2015 – 2022

Sebedín - Bečov

Zadávatel': obec Sebedín - Bečov

Spolupráca: obecný úrad, občania, zástupcovia miestnych iniciatív a iní

Dokument vznikol za podpory:

obce Sebedín - Bečov

a podpory

Občianskeho združenia **KRTKo**

Za množstvo užitočných a vzácnych informácií, aktívnu spoluprácu pri analýzach, hodnotení súčasného stavu ako aj pri programovaní budúcnosti obce do roku 2022

d' a k u j e m e

starostovi, pracovníkom obecnému úradu, aktívnym podnikateľom a všetkým zúčastneným obyvateľom, ktorí prejavili záujem a spolupracovali na tomto dokumente.

SCHVÁLENÉ Dňa:	Číslo uznesenia
Pečiatka a podpis	

Programovacie obdobie: 2015 – 2022

OBSAH

ANALYTICKÁ ČASŤ		
1.	Úvod	2
1.1	Program rozvoja obce	2
1.2	Ciele a procesy programovania	4
1.3	Štruktúra programu	6
1.4	Úvodná charakteristika riešeného územia	7
1.5	Širšie územné väzby	8
2.	Analýza geografického a environmentálneho potenciálu	9
2.1	Prírodné pomery	9
2.1.1	Geologické pomery	9
2.1.2	Geomorfologické pomery	10
2.1.3	Klimatické pomery	10
2.1.4	Hydrologické pomery	11
2.1.5	Pôdne pomery	11
2.1.6	Rastlinstvo a živočíšstvo	11
2.1.7	Chránené územia	12
2.1.8	Životné prostredie	14
2.2	Súčasná krajinná štruktúra	16
2.	Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov	17
2.3	Urbanistická štruktúra sídla	17
2.4	Kultúrno – historický potenciál	18
2.5	Demografická situácia	19
2.6	Technická infraštruktúra	24
2.7	Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie	26
2.8	Hospodárska základňa	31
2.9	Rekreácia a cestovný ruch	33
2.10	Trh práce	36
2.11	Ľudský potenciál	37
2.12	Rozvojové dokumenty (súladi s existujúcou dokumentáciou rozvoja)	38
2.13	Realizovaný rozvoj	48
2.14	Finančná analýza	50
3.	SWOT analýzy	52
3.1	Vnútorne SWOT analýzy	52
3.2	Vonkajšie SWOT analýzy	53
4.	Hodnotenie	55
4.1	Hlavné smery rozvoja obce (v širších súvislostiach)	55
4.2.	Problémová analýza	56
STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ		57
1.	Strategický cieľ	57
2.	Špecifický cieľ č. 1, opatrenia a aktivity	59
3.	Špecifický cieľ č. 2, opatrenia a aktivity	67
4.	Špecifický cieľ č. 3, opatrenia a aktivity	71
2.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie programu	78
6.	Riadenie programu	78
7.	Hlavné zásady administratívy	79
3.	Finančné zabezpečenie a harmonogram	80
4.	Monitoring	81
4.1	Monitorovací orgán Programu rozvoja	81
4.2	Monitorovacie ukazovatele – príloha č. 2	81
5	Časový harmonogram realizácie programu	82
5.1	Krátkodobé plánovanie do roku 2017	82
5.2	Plán investičných a neinvestičných zámerov – príloha č. 1	82
INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA		83
Prílohy k dokumentu		84
Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu		84

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. ÚVOD

1.1 Program rozvoja obce

Program rozvoja obce (ďalej len Program) je rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so **zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja a zákona č. 309/2014 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja**. Program rozvoja obce je vypracovaný podľa metodiky spracovanej v rámci Programu obnovy dediny „Programovanie trvalodržateľného rozvoja vidieckych mikroregiónov“ ako spracovať strategický dokument programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja združenia vidieckych obcí (autor: Ing.arch. Iveta Kavčáková a kol. - aktualizácia 2014).

Vypracovaním Programu rozvoja obce sa dosiahne zavedenie procesu strategického plánovania do života obce a zlepšenie zručností a schopností rozvojových aktivít, zvýši sa jej konkurencieschopnosť pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ, obzvlášť v rámci operačných programov zameraných na budovanie miestnej infraštruktúry.

Program sa spracováva s vnútornými aj vonkajšími rozvojovými aktérmi, ktorí sa môžu rovnocenne zapojiť do programovacieho procesu a priamo počas tvorby dokumentu definujú problémy a predpoklady rozvoja tak, že výsledkom je spoločná dohoda a spokojnosť. Výsledkom tohto má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných ale hlavne ľudských, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou implementácie rozvojovej stratégie Programu.

Zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
Zákon č. 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja §8 cit.

Citácia : §8 Program rozvoja obce

(1) (1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.⁶⁾

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

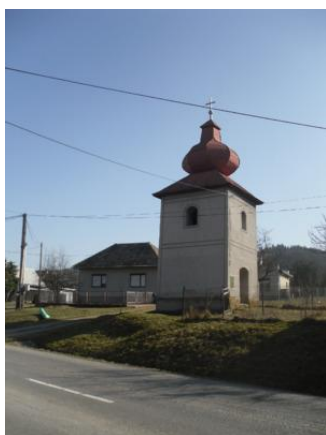
6) § 13 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

8) Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Pri programovaní hrá dôležitú rolu práve rozdiel medzi obcou s cca 100 obyvateľmi a menej a obcou s 2000 a viac obyvateľmi. Programovanie touto metódou zohľadňuje skutočnosť, že ide o menšiu obec s počtom 375 obyvateľov (ŠÚSR 31.12.2015), ktorá nevyvíka výrazným hospodárskym ani sociálnym rozvojom. Nie je možné programovať rozvoj takejto vidieckej obce rovnako ako na úrovni miest. Sociálnymi a ekonomickými partnermi sú priamo obyvatelia obce a tí, ktorí na území obce podnikajú resp. tí, ktorých inštitúcie sa na území nachádzajú.

V prípade obce **Sebedín - Bečov** ide o tzv. "prejazdnu" obec s priaznivým dopravným prístupom vo vzťahu k lokalizácii významnejších ekonomických resp. sociálnych aktivít. Sebedín - Bečov má prioritne charakter obytnej obce. Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. Program rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti, realizačnej a finančnej. Program sa spracováva v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou a existujúcimi rozvojovými dokumentmi v zmysle platnej legislatívy. Ako východiská pre definovanie jednotlivých častí Programu rozvoja obce boli okrem iných:

1. **Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja OBCE/OBCÍ/VÚC** (v zmysle novely zákona o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014)-**pracovná verzia (MDVaRR SR) – ako orientačný podklad**
2. **Koncepcia územného rozvoja Slovenska**
3. **Územný plán VÚC Banskobystrického kraja**
4. **PHSR Banskobystrického kraja**
5. **Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica**
6. **Vlastivedný slovník obcí na Slovensku**
7. **Fotodokumentácia má výlučne dokumentačný charakter a je prevzatá z dostupných zdrojov (web stránky a z obce).**

1.2 Ciele a procesy programovania

Obec Sebedín - Bečov pristúpila k riešeniu PHSR obce z dôvodu stanovenia hlavných rozvojových cieľov do budúceho obdobia do roku 2022. Programovacie obdobie je v súlade s programovacím obdobím Národnej stratégie rozvoja SR vo väzbe na programovacie obdobie EÚ. Cieľom práce na programovaní stratégie rozvoja obce Sebedín - Bečov je stanovenie cieľového stavu obce v roku 2022 a programovanie krokov teda parciálnych cieľov, opatrení a aktivít na dosiahnutie tohto cieľa.

Programovanie prebiehalo na dvoch úrovniach.

1. **Zvnútra** – Plánovanie s verejnosťou v obci
Programovanie s Akčnou plánovacou skupinou
(zástupcovia partnerských a záujmových skupín a podnikateľskou sférou v obci)
2. **Zvonku** - Pohľad a hodnotenie odborníka na riešené územie
(na krajinu, ekológiu, architektúru, dopravu, a iné) z hľadiska existujúcich
a potenciálnych zdrojov (prírodné, fyzické, duchovné, ľudské, ekonomické a iné)
3. **Dohoda** - Výsledkom programovacieho procesu je dohoda záujmových strán na spoločnej vízii
a stratégii rozvoja.

Plánovanie s občanmi

Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane užívateľov územia obce, ktorí boli obcou vyzvaní zúčastniť sa procesu programovania. Účasť bola dobrovoľná a proces transparentný.

Informácia o príprave prác na Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja bola zverejnená miestnym rozhlasom, na web stránke obce www.sebedinbecov.sk a na verejnej tabuli dňa 1.4.2015 a v miestnej tlači 14.4.2015. V rámci získavania verejnej mienky boli verejnosti poskytnuté 2 možnosti participácie na programovaní: 1. Aktívne -zúčastniť sa na programovaní a osobne prispieť k tvorbe stratégie rozvoja obce alebo Pasívne – prostredníctvom ankety, ktorá bola rozoslaná dňa 22.4.2015 do domácností v obci a elektronickému Prieskumu verejnej mienky na web stránke obce už od 1.4.2015. Uzávierka odosielania ankety bola do 30.4.2015. Účasť verejnosti bola umožnená aj priebežne počas procesu možnosťou doručenia podnetov, návrhov a riešení na uvedený kontakt. Miestni podnikatelia mali príležitosť reagovať prostredníctvom dotazníka, ktorý im bol zaslaný. Návratnosť možno vyhodnotiť ako neuspokojivú, keďže z celkového počtu obyvateľov sa v ankete vyjadrilo len 17 obyvateľov elektronicky a 6 obyvateľov fyzicky. Dotazník zaslal len 1, ale zato hlavný podnikateľ- PD Sebedín Bečov, ktorý má jasný zámer udržania družstva v ekonomickej stabilite a konkurencieschopnosti. PD plánuje udržať aj maximálne využitie poľnohospodárskej pôdy a obnovu strojového parku. Jeho prínos je pozitívny v poskytovaní služieb obci a obyvateľom. Celkom to predstavuje cca 8 % návratnosť z celkového počtu dospelého obyvateľstva. Anketa v tlačenej verzii pre občanov obsahovala 15 otázok a priestor na námety na zlepšenie života v obci. Celkom navštívilo web stránku obce a dotazník 105 respondentov, z ktorých dotazník vyplnilo len 17 a nedokončilo 12. 76x bol dotazník zobrazený ale nevyplnený. Dotazník bol prístupný od 1.4. -15.5.2015. Celkom v elektronickej ankete bolo 23 otázok. Najviac sa zapojili vekové skupiny od 21 -40 v zamestnaneckom pomere stredného vzdelania. Za najdôležitejšie oblasti, ktorým by sa mala venovať stratégia rozvoja obce navrhovali aby obec mala prioritne poľnohospodársky charakter s funkciou bývania:

- zvýšenie životnej úrovne a kvality života (bývanie a technická vybavenosť)
- služby pre oddych, šport a rekreáciu
- investície do ľudí a práca s deťmi a mládežou
- vzhľad obce a krajiny
- riešenie zamestnanosti

Napriek tomu obyvateľom chýbajú zariadenia občianskej vybavenosti –športové, obchodné a kultúrne. Investície obce respondenti nasmerovali do zlepšenia stavebnotechnického stavu verejných budov, vzhľadu obce, športovej, kultúrnej a obchodnej vybavenosti, výstavby bytov, detí a mládež, pozemkov RD, do ľudí a zručností, vzdelávanie a komunálny život a až potom podnikanie. Rovnako sú za dôležité v rozvoji považované prírodné zdroje. Úroveň služieb obyvateľom bola z väčšiny hodnotená ako priemerná.

Na 1. stretnutí 29.4. 2015 občania a miestni aktéri prišli a hovorili o tom, čo je v obci slabou stránkou a čo navrhujú zmeniť, zrušiť a riešiť ale aj o tom, čo je silnou stránkou a čo navrhujú ponechať, obnoviť a rozvíjať. Súčasne sa zaoberali zamyslením sa nad tým, v čom vidia nové možnosti rozvoja a v čom možné riziká. Takejto analýze problémov hovoríme aj **SWOT analýza** s verejnosťou. Stretnutie začalo želaniami občanov na otázku: „Aká by mala byť naša obec o 10-15 rokov?“. Želanie sa stalo dlhodobou víziou aj pre roky 2015 -2022. Cieľom stretnutia boli diskusie o možnostiach a predpokladoch rozvoja obce a toho, čo obyvateľ, užívateľ resp. návštevník od rozvoja očakáva.

Na 2. stretnutí 8.6.2015 občania a miestni aktéri programovali rozvoj obce do roku 2022. **Výsledkom práce s rozvojovými aktérmi a vyhodnotenia anketového prieskumu verejnej mienky boli priority rozvoja** obce Sebedín Bečov podľa rozvoja oblastí ako najmä: technická vybavenosť, služby obyvateľom, ľudia, a podnikanie a iné.

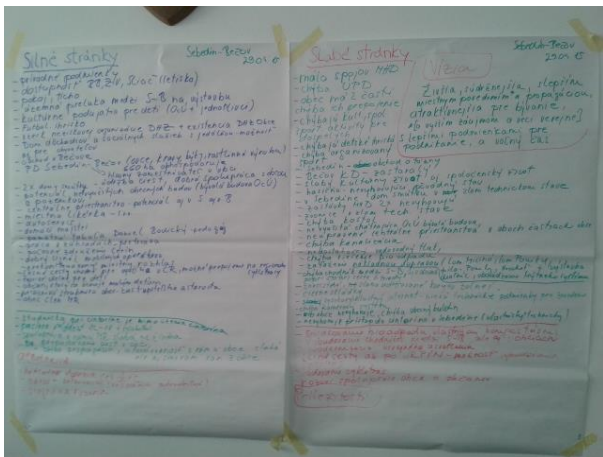
Programovanie s Akčnou plánovacou skupinou

Z programovania sa na základe dobrovoľnosti a ochoty spolupracovať vytvorí skupina tzv. **aktívna verejnosť**, ktorá v obci definuje **víziu**, **SWOT analýzu** územia, jeho potenciál a predpoklady rozvoja, **plánuje a hodnotí priority rozvoja**.

Akčnú skupinu tvoria aktívni občania, predstavitelia obce, záujmových skupín, podnikateľov, štátnej správy a odborníkov, ktorých záujmy tvoria základ pre budúci rozvoj.

Súbežne s prácou s verejnosťou odborníci spracovali **Audit územia a zdrojov**, ktorý je zas akýmsi „**pohľadom zvonku**“. Ten hodnotí územie a existujúce zdroje (okrem územia sú to ľudia, príroda, stavby, história, a pod.) , porovnáva s vonkajším prostredím a zohľadňuje vyššie vstupy a požiadavky na územie obce.

Akčná skupina porovnáva obidva pohľady, výsledkom čoho má byť jasná a presvedčivá **spoločná rozvojová stratégia**, teda odpoveď na otázku „**Čo chceme v rozvoji obce dosiahnuť a akým spôsobom**“ za obdobie 7 rokov a čo povedie všetkých k oživeniu a posilneniu a čo zaručí trvaloudržateľný rozvoj. Práca všetkých zainteresovaných má byť spoločnou dohodou na strategických krokoch smerovaných k spoločnému cieľu.

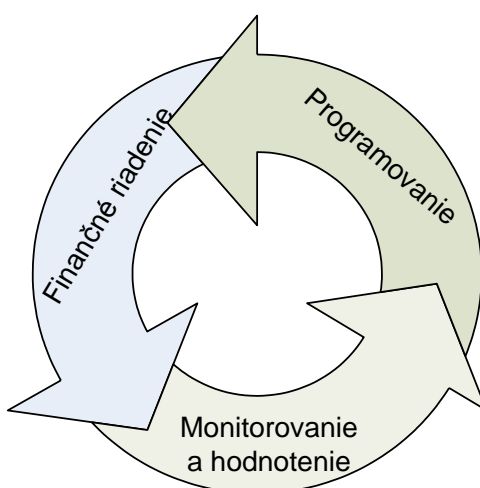

1.3 Štruktúra programu

Analytická časť		Popis a hodnotenie		
		SWOT analýza		
		Smery rozvoja		
		Ciele a priority		Strategická časť
		Stratégia soc. ekon. rozvoja		
		Programovanie		
		Finančné zabezpečenie		
Implementácia		Riadenie programu		
		Monitoring		
		Organizačné zabezpečenie		

Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja pozostáva z týchto troch hlavných procesov:

- programovanie
- finančné zabezpečenie
- monitorovanie a hodnotenie

1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia

Región: okres Banská Bystrica

Nadmorská výška: 365 m n.m.

Rozloha: 963 ha 9,63 km²

Počet obyvateľov: 375 (k 31.12.2015)

Hustota obyvateľstva: 38,32 obyvateľ(ov)/km²

Prvá písomná zmienka: 1351

Štatistická územná jednotka: 508977 PSČ: 974 01

Adresa obecného úradu: Sebedín 37, 97401 Sebedín-Bečov

<http://www.sebedinbecov.sk>

Obec **Sebedín - Bečov** sa nachádza na strednom Slovensku, na hranici banskobystrického a zvolenského okresu. Riešené územie tvoria dve katastrálne územia - Sebedín a Bečov, ktorá sa v roku 1964 zlúčili do jednej obce. Riešené územie tvorí katastrálne územie veľkosti 963 ha, ktoré leží v predhorí Poľany v doline potoka Zolná. Prevažne odlesnený členitý pahorkatinný povrch chotára tvoria sopečné treťohorné horniny. Prevládajú hnedé lesné pôdy. Nesúvislý lesný porast (dub, buk, jedľa, smrek) je len v južnej a východnej časti obce. Nadmorská výška obce v jej časti Sebedín je 365 m, v jej časti Bečov je v jeho strede 386 m a v jeho chotári 345 - 522 m.

Počet obyvateľov je úradne zachytený od druhej polovice 19. Storočia. **Sebedín:** v roku 1828 mal Sebedín 32 domov a 273 obyvateľov, v roku 1869 mal 219 obyvateľov, v roku 1880 215 obyvateľov, v roku 1900 236 obyvateľov, v roku 1910 250 obyvateľov, v roku 1921 257 obyvateľov, v roku 1930 265 obyvateľov, v roku 1940 243 obyvateľov, v roku 1948 221 obyvateľov, v roku 1961 244 obyvateľov.

Bečov: v roku 1828 mal Bečov 21 domov a 156 obyvateľov. V roku 1869 mal 90 obyvateľov, v roku 1880 101 obyvateľov, v roku 1890 96 obyvateľov, v roku 1900 92 obyvateľov, v roku 1910 91 obyvateľov, v roku 1921 109 obyvateľov, v roku 1930 117 obyvateľov, v roku 1940 111 obyvateľov, v roku 1948 96 obyvateľov a v roku 1961 105 obyvateľov. V roku 1657 sa uvádza v Bečove 30 obyvateľov.

V súčasnosti má obec **Sebedín - Bečov** 375 obyvateľov. Obec leží 13 km severovýchodne od okresného mesta Zvolen a 15 km juhovýchodne od krajského mesta Banská Bystrica. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1351.

Základná charakteristika obce Sebedín – Bečov

Tabuľka č. 1 a 2

Obec	id. číslo	okres	najnižšia nadm. výška	najvyššia nadm. výška
Sebedín - Bečov	00313793	Banská Bystrica	345	522

Obec	Kód ZUJ	Rozloha katastra v km ²	Počet obyvateľov v r. 2015	Hustota obyvateľstva v katastri: obyv./ km ²	Výročie prvej písomnej zmenky o obci v r. 2015
Sebedín - Bečov	508977	9,63	375	38,32	664

Zdroj: ŠÚSR k 31.12.2015

**Poloha obce
v rámci
Slovenska**

1.5 Širšie územné väzby

Obec Sebedín - Bečov sa nachádza v južnej časti okresu Banská Bystrica, ktorý je súčasťou Banskobystrického kraja. Priamo cez obec vedie cesta II/591 z Banskej Bystrice do V.Krtíša. Údolnou nivou rieky Hron prechádza rýchlostná cesta R1, ktorá je súčasťou európskej cesty E58 a E571. Súbežne s R1 vedie cesta I. triedy I/66 spájajúca územie s Maďarskou republikou (hr. priechod Šahy) a okresným mestom Brezno cez Banskú Bystricu, cesta I. triedy I/69 spájajúca okresné mesto Zvolen s krajským mestom Banská Bystrica a v priestore Zvolenskej kotliny vedie cesta I. triedy I/50 spájajúca územie s Českou republikou a Ukrajinou a krajskými mestami Trenčín a Košice. Súbežne s ňou sa plánuje výstavba rýchlostnej cesty R2. Nivou Hrona vedie tiež železničná trať Nové Zámky – Zvolen, prepájajúca ŽSR s európskou železničnou sieťou. Zároveň je R1 a cestami I.triedy možné spojenie okresu s letiskom Sliač.

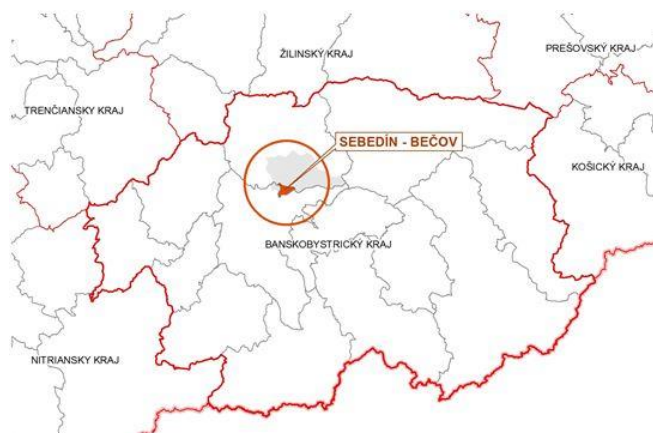
Okresné mesto Zvolen je prirodzeným spádoviskom širšieho regiónu so sústredením pracovných príležitostí, s vyššou občianskou vybavenosťou a dopravným terminálom.

Chotár obce sa rozprestiera v údolí potoka Zolná, v priestore Zvolenskej pahorkatiny, na severovýchode zasahujú do územia svahy Ponické vrchoviny. Z juhu susedí s katastrálnymi územiami obcí Zolná a Očová, ktoré sú súčasťou okresu Zvolen. Zo západu s katastrálnym územím obce Sampor, ktorá je tiež súčasťou okresu Zvolen a s obcou Lukavica. Zo severu obec susedí s katastrálnym územím obcí Dolná Mičiná a Čerín a z východu s katastrálnym územím obce Hrochoť.

Z územného hľadiska chotár obce patrí do regiónu **Pohronia**.

Obec patrí do **mikroregiónu Severné Podpoľanie**, ktorý zahŕňa katastrálne územia 10 obcí v okrese Zvolen (Lukavica) a Banská Bystrica (Čerín, Dolná Mičiná, Dúbravica, Horná Mičiná, Hrochoť, Môlča, Oravce, Poniky a Sebedín – Bečov). Vznikol za účelom rozvoja obcí, regiónu a cestovného ruchu v oblasti Poľany, biosferickej rezervácie UNESCO, rozvoja agroturistiky a spoločnej ochrany životného prostredia. Sídlo združenia je v obci Sebedín – Bečov.

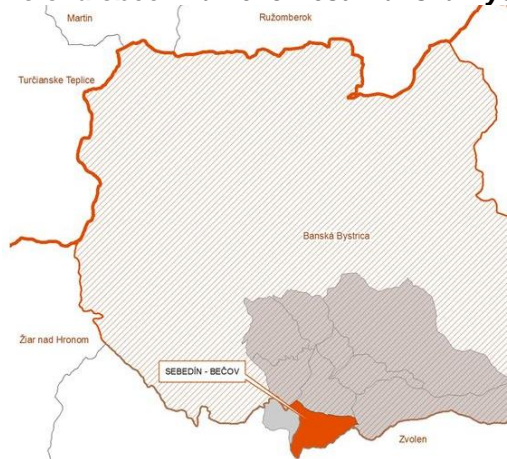
Poloha obce v rámci kraja

Poloha obce v rámci Mikroregiónu Severné Podpoľanie

Poloha obce v rámci okresu Banská Bystrica

2. ANALÝZA GEOGRAFICKÉHO A ENVIRONMENTÁLNEHO POTENCIÁLU POPIS SÚČASNEJ SITUÁCIE

2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)

Sebedín - Bečov leží v južnej časti Zvolenskej vrchoviny v doline potoka Zolná. Prevažne odlesnený členitý pahorkatinný povrch chotára tvoria sopečné treťohorné horniny. Prevládajú hnedé lesné pôdy. Nesúvislý lesný porast (dub, buk, jedľa, smrek) je len v južnej a východnej časti obce. Nadmorská výška obce v jej časti Sebedín je 365 m, v jej časti Bečov je v jeho strede 386 m a v jeho chotári 345 - 522 m.

2.1.1. Geologické pomery

Vo Zvolenskej vrchovine dominuje Sládkovičom ospievaná Poľana vysoká 1458 m. Bola vytvorená sopečnou činnosťou v mladších treťohorách (neogén). Patrí medzi najväčšie sopky v Európe. Stratovulkán Poľany sa prejavuje striedaním odolných andezitových príkrovov s vrstvami menej odolných materiálov - tufov a tufitov.

Lávové prúdy ako produkty sopečnej činnosti vytvorili teraz chránené prírodné výtvory ako je Kalamárka, Melichova skala, Jánošíkova skala, Zolniansky lahár a iné. Celé územie širokého okolia i chotára obce má neogénny treťohorný sopečný pôvod.

Zolniansky lahár južne od Sebedína v neďalekom zolnianskom chotári predstavuje mohutný sopečný bahenný prúd, ktorý sa valil po svahoch stratovulkána Poľany, vyvrátil a prikryl tu lesný porast, z ktorého sa vytvoril drevný opál. Oddávna tu bol kameňolom, v ktorom sa ťažil sopečný tuf a slúžil ako výborný a ľahko opracovateľný stavebný kameň. Používali ho aj občania širokého okolia. Dosiaľ ho vidieť pekne okrasený na neomietnutých stenách stodôl. Je to chránený prírodný výtvor a cenná lokalita ako ojedinelý jav v Európe.

Na konci treťohôr sa v oblasti Poľany zakladala riečna sieť, ktorá ďalej formovala tvárnosť zemského povrchu. Vodné toky na vonkajších úbočiach Poľany tvoria centrifugálnu - rozbíhavú riečnu sieť.

Potok Zolná pramení v severnom predhorí Poľany ako dvojpotok Veľká Zolná a Malá Zolná, ktoré sa spájajú v Ponickéj Hute do jedného potoka Zolná. Pri Dúbravici priberá ešte prítok Zolnica. Potok Zolná si prerazil cestu cez usadeniny sopečného bahna južným smerom.

Zaujímavé je, že potok Hučava (Očovka) v mladších treťohorách v pliocéne smeroval k Sebedínu a Čerínu. Zanechal po sebe vejár opustených dolín. Začiatkom pleistocénu (staršie štvrťohory) začala klesať Slatinská kotlina, a tak Hučava obrátila svoj tok na juh.

	Neogénne vulkanity	Báden	pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity
	Neogénne vulkanity	Sarmat – spodný panón	pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity
	Mezozoikum vnútor. Karpát	Skýt	kremence, pieskovce a fľovité bridlice
	Neogénne vulkanity	Sarmat – panón	ryolity a ryodacity
	Zistený zlom		

Zdroj: Atlas krajiny SR, enviroportal SAŽP 2015

Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie patrí územie do rájóna predkvartérnych sedimentov.

2.1.2. Geomorfologické pomery

Z hľadiska geomorfologického územia patrí do subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Zvolenská kotlina a podcelku Zvolenská pahorkatina.

Tab. č. 3: Geomorfologické začlenenie

	Katastrálne územia Sebedín - Bečov
Sústava	Alpsko-himalájska
Podsústava	Karpaty
Provincia	Západné Karpaty
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty
Oblasť	Slovenské stredohorie
Celok	Zvolenská kotlina
Podcelok	Zvolenská pahorkatina

Zdroj: Atlas krajiny SR, enviroportal SAŽP 2014

Tabuľka č. 4

Obec	Najnižšia nadmorská výška	Najvyššia nadmorská výška
Sebedín - Bečov	345 m. n. m.	522 m. n. m.

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku

2.1.3. Klimatické pomery

Chotár obce i širšie okolie má klimatické podmienky na rozhraní s oceánskym a kontinentálnym podnebím. Najteplejší mesiac je júl s priemernou teplotou 18,5 °C, najchladnejší je január s priemernou teplotou -4,5 °C. Celoročný priemer je 5 až 6 °C. Dlhodobý priemer zrážok ročne je 600 - 800 mm a za vegetačné obdobie 400 mm. Snehová prikrývka 25 až 50 cm býva 3-4 mesiace.

Na podnebie má veľký vplyv Zvolenská kotlina. Letá sú pomerne teplé. V jesenných mesiacoch a začiatkom zimy bývajú v údolí potoka husté hmly. V novembri často dochádza k tepelnej inverzii, keď hmly v údolí zotrývajú aj cez celý deň. Keďže územie chotára je otvorené smerom na sever, v zime a začiatkom jari vanú studené mrazivé vetry, ktoré neraz zničia aj kvety ovocných stromov. Pre tieto jaré mrazy sa nedarí dopestovať plody orecha vlašského.

Katastrálne územie obce zasahuje do mierne teplej klimatickej oblasti a dvoch okrskov.

Tab. č. 5: Klimatické pomery

	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
Sever	Mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový	január do -3°C, júl nad 16 °C, letné dni do 50, Končekov index zavlaženia (Iz) = 60 až 120
Juh	Mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový	júl nad 16 °C, letné dni do 50, Končekov index zavlaženia (Iz) nad 120, prevažne 500 m n. m.

Zdroj: Atlas krajiny SR, enviroportal SAŽP 2014

2.1.4. Hydrologické pomery

Riešené územie spadá do čiastkového povodia Hrona. Hlavným tokom v území obce je potok Zolná. Prítoky potoka Zolná sú Sebedínsky (Čiačovský) a Bečovský potok. Prietoknosť a hydrologická produktivita je mierna ($T=1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$)

2.1.5. Pôdne pomery

Z pôd sa v oblasti územia obce Sebedín - Bečov vyskytujú:

- väčšina územia – **luvizeme**, modálne a kultizemné z tenkých prekryvov sprašových hĺn sprevádzané nasýtenými kambizemami, lokálne paradenzinami. Pôdny substrát je v tejto časti tvorený zo skeletnatých, prevažne terciérnych sedimentov. Pôdna zrnitosť je hlinitá, s veľkou retenčnou schopnosťou a strednou priepustnosťou.
- sever - **kambizeme, rendziny a podzoly**. Pôdny substrát je v tejto časti tvorený zo zvetralín rôznych hornín, pevných karbonátových hornín alebo zo zvetralín kremencov a z terciálnych sedimentov s výrazným zastúpením kremenného skeletu. Pôdna zrnitosť je piesčito – hlinitá so strednou retenčnou schopnosťou a strednou priepustnosťou.
- na juhu zasahujú **pseudogleje**, nasýtené až kyslé modálne, kultizemné a luvizemné pôdy, ktoré sú tvorené zo sprašových hĺn a svahovín

Poľnohospodárska pôda všeobecne je strednej až nízkej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje nízke hodnoty (8 a 9 ojedinele 6 v 10-stupňovej stupnici), jedine na severe v kastrálnom území obce Bečov na východ od zastavaného územia sa vyskytujú aj pôdy skupiny kvality 6.

2.1.6. Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Chotár obce Sebedín-Bečov patrí do oblasti západokarpatskej flóry. Rozšírili sa tu teplomilné i chladnejšie horské druhy. Súvislejšie porasty listnatých a ihličnatých drevín sa nachádzajú vo východnej oblasti chotára. Plocha zalesnenej pôdy sa znižuje na úkor ornej pôdy, lúk a pasienkov. V nižších polohách prevládajú listnaté porasty, ako je dub zimný, letný i cerový, hrab obyčajný, breza bradavičnatá, lipa malolistá, javor mliečny, javor horský (klen), javor poľný (babyka), jarabina, mukyňa, brekyňa a hruška planá. V lesných porastoch je menej zastúpený buk lesný. Krovinné porasty tvorí lieska, hloh, trnka, baza čierna, borievka, trpka, bršlen, svíb, šíp, lykovec a drieň, dnes už zákonom chránený. Vo vyšších polohách rastie borovica čierna, smrek obyčajný, jedľa bieločôra a zriedkavejší je smrekovec opadavý (červený smrek). Pri potokoch sa vyskytuje jelša lepkavá, topoľ, vrba, rakyta, osika a trpka. Z rastlín je zastúpený zvonček, králik, repík, kukučina, zbehovec, hadinec, silenka, divozel, šalvia, čistec, blen, ľuľok, skorocel, boľhoj, očianka, chrastavec, podbeľ, vranie oko, deväťsil, ľalia zlatohlavá (zákonom chránená), vstavač, marinka voňavá, kyslička, netýkavka, žerucha, pamajorán, ľubovník, mäta, nátržník, prvosienka, jahoda, černica, malina, deväťsil lekárske, horec, kýčavica, zemolez a iné. V lesoch sa vyskytuje veľa húb. Priemerný vek stromových porastov v lesoch je cca 150 rokov. Z ovocných stromov sa pestuje jablňo, hruška, čerešňa, višňa, slivka, zriedkavo moruša.

V neďalekej hore Diel v zolnianskom chotári sa nachádza zvláštny úkaz metamorfózy či chiméry hraba obyčajného, ktorého konáriky na obvode koruny majú nielen plne vyvinuté hrabové listy, ale aj listy metamorfované, ktoré sa svojím okrajom veľmi podobajú dubovým listom. Je to ojedinelý úkaz v prírode.

Živočíšstvo

Menej výrazná členitosť chotára sa odráža aj na výskyte živočíchov. V lesoch žije jeleň, srnec, diviak, jazvec, ojedinele aj rys a medveď. Častejšia je mačka divá, kuna, veverica, tchor, lasica, liška a jež. Z plazov je to jašterica, užovka, vretenica, slepúch, salamandra škvrnitá, z obojživelníkov skokan zelený a hnedý, mlok, ropucha a rosníčka. V potokoch je to pstruh, jalec, vydra a iné. Starí občania spomínajú aj na vlkov pred I. svetovou vojnou. Z vtákov je častý drozd čierny, drozd plavý, drozd číkotavý, drozd spevavý a drozd trskotový, ďateľ, glezg, kukučka, sýkorka, slávik, stehlík, strakoš, straka, vrana, kavka, krakľa belasá, sojka, jastrab, myšiak, sova, kuvik, sojka, jarabica, prepelica, pinka, škvránok, pipiška, dudok, lastovička, bocian a iné.

2.1.7. Chránené územia v katastrálnom území obce a jej okolí

Chránené územia – územná ochrana

Do katastrálneho územia obce Sebedín - Bečov zasahuje:

- ochranné pásmo (OP) II. stupňa zdrojov prírodných minerálnych vôd v Čačíne, stanovené Vyhláškou MZ SR č. 554/2005 Z. z.
- ochranné pásmo (OP) II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sliachi a Kováčovej, stanovené Vyhláškou MZ SR č. 551/2005 Z. z.

Z hľadiska územnej ochrany prírody vykonávanej v súlade so zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, nezasahuje do katastra obce žiadne územia evidované v rámci siete Natura 2000.

Veľkoplošné chránené územia:

Do katastra obce **nezasahuje žiadne** veľkoplošné chránené územie. Na východ od obce sa rozprestiera územie **CHKO Poľana**.

CHKO Poľana - Zriadená Vyhláškou MK SSR č. 97/1981 Zb. zo dňa 12. augusta 1981 v znení Zákona NR SR č. 287/1994 Z.z., novelizované Vyhláškou MzP SR č. 431/2001 Z.z. zo dňa 3. septembra 2004. Poľana je najvyššie sopečné pohorie Slovenskej republiky. Má zachovalé pralesové spoločenstvá, zriedkavé prírodné druhy rastlín i živočíchov a zachovalú zeleň okolo lazov a osád. Najvyšší vrchol je Poľana /1458 m/, horský masív na juhu karpatského oblúka, pozostatok bývalej sopky. Vrcholy oblasti boli za tisícročia eróziou znížené, naproti tomu niektoré útvary boli zvýraznené: andezitové bralá Kalamárka, Jánošíkova skala, stĺpy a steny Veporských skaliek. Chránené územie je bohaté na vodné pramene. Pralesovité porasty sa zachovali v okolí Dudáša. Pre výnimočné kvality z hľadiska poľovníctva bola stredná a južná časť chránenej krajiny oblasti vyhlásená za chránenú poľovnícku oblasť pre chov jelenej zveri. Patrí pod 2. stupeň ochrany.

Od roku 1990 patrí medzi jednu zo štyroch slovenských **biosférických rezervácií** programu UNESCO *Človek a biosféra*.

Tabuľka č. 6: Chránené krajinné oblasti v širšom okolí

Názov CHÚ	Kategória	Rozloha (ha)	Rok vyhlásenia (novelizácie)	Dôvod ochrany
Poľana	CHKO	20 360	1981 (2001)	Jedinečná geologicko-geomorfologická stavba podmienená sopečnou činnosťou v mladších treťohorách, keď sa vytvorila mohutná zložená sopka s priemerom asi 18 km. Zaraďuje sa medzi najväčšie vyhasnuté sopky v Európe a je najvyšším sopečným pohorím na Slovensku.

Zdroj: ŠOP SR, 2014

Maloplošné chránené územia:

Do katastra obce zasahuje maloplošné chránené územie – **prírodná pamiatka Potok Zolná** s výmerou 19 200 m².

Tabuľka č. 7: Chránené územia prírody

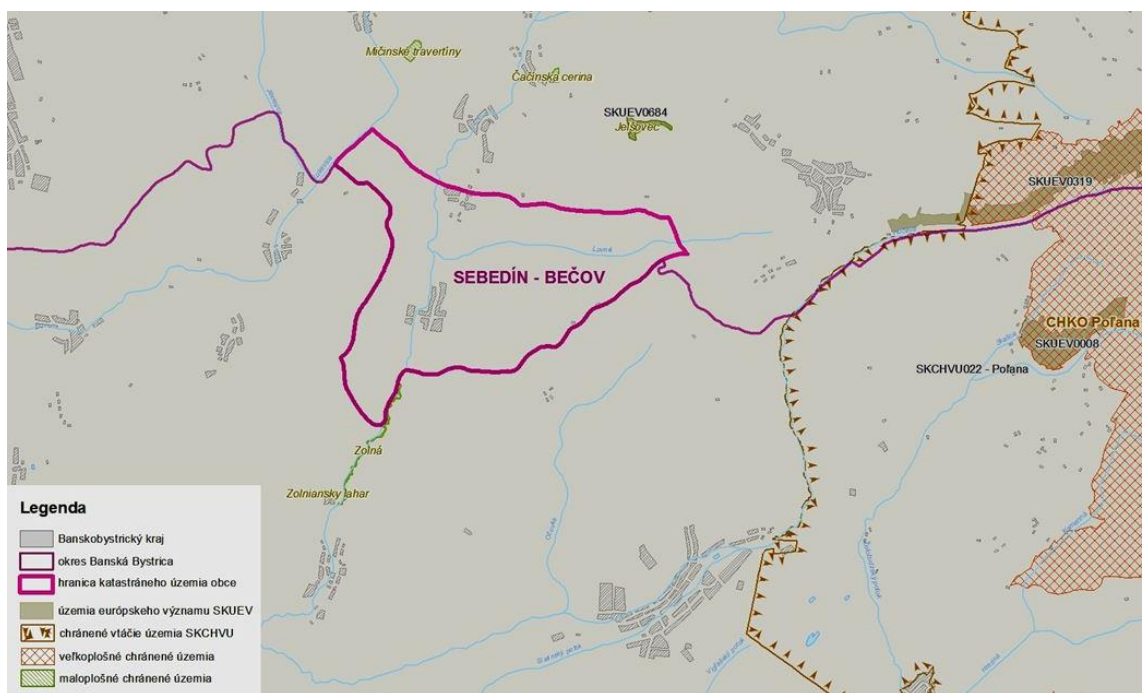
Názov CHÚ	Kategória	Rozloha (ha)	Rok vyhlásenia (novelizácie)	Stupeň ochrany prírody	Dôvod ochrany
Zasahujúce do katastra obce					
Potok Zolná	PP	1,92	1991	4.	PP je vyhlásená na ochranu zachovalého úseku vodného toku Zolná a jeho prirodzeného prítokového porastu, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a ekologického hľadiska. http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/768

V okolí obce					
Mičinské travertíny	NPP	3,832	1979 (1996)	4.	Ochrana prameniskovej lokality s recentnou tvorbou travertínu na báze zemito-železitých kyseliek a so súborom typologicky špecifických foriem travertínových útvarov vo Zvolenskej kotline, dôležitých z vedeckovýskumného a náučného hľadiska. http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/355
Čačinská cerína	PR	2,56	1993	5.	Ochrana zmiešaných teplomilných vápencových dúbav s výskytom duba cerového (Quercus cerris) v najsevernejšej časti jeho prirodzeného rozšírenia. Vegetačný kryt je pomerne zachovalý. http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/828
Jelšovec	PR	5,56	1984 (1988)	4.	Zachovalá ukážka podhorských lužných lesov s výskytom viacerých chránených, ohrozených a zriedkavých druhov rastlín. Podstatná časť z nich sa nachádza na rašelinisku. Štúdium striedania fytoceén v závislosti od zmien pôd. typov a hladiny podzemnej vody. http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/291
Zolniansky lahar	PP	0,3242	2000	4.	Ukážka odkryvu laharového prúdu. Významná lokalita pre poznanie prírodných pomerov Slov.stredohoria, ktoré bolo vyformované sopečnou činnosťou v treťohorách. Jedna z dvoch najvýznamn. ukážok na Slovensku. Paleontolog.nález, drevný opál http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/1086

Zdroj: ŠOP SR, 2015

PR – prírodná rezervácia
CHA – Chránený areál

NPR – Národná prírodná rezervácia
PP – Prírodná pamiatka

Zdroj: Úrad geodézie a kartografie, 2015
ŠOP SR, 2015

Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 (v širších súvislostiach):

Do riešeného územia nezasahuje žiadne územie.

V okolí obce sa nachádzajú:

- **územie európskeho významu Jelšovec (SKUEV0684)**, ktorého rozloha je 5,56 ha. Zasahuje do katastrálneho územia obce Čačín. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: prirodzené dystrofné stojaté vody, prechodné rašeliniská a trasoviská a lužné vrbovo – topoľové a jelšové lesy a druhov európskeho významu: bystruška potočná (bystruška potočná). (<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0684>)

- **územie európskeho významu Poľana** (SKUEV0319), ktorého rozloha je 3071,83 ha. Zasahuje do katastrálnych území obcí Hrochoť, Hronec, Ľubietová, Očová, Valaská a Hriňová.
(<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0319>)
- **územie európskeho významu Repiská** (SKUEV0008), ktorého rozloha je 61,80 ha. Zasahuje do katastrálneho územia obce Očová
(<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0008>)
- **chránené vtáčie územie Poľana** (SKCHVU022), ktorého zasahuje do katastrálnych území obcí Ľubietová, Poniky, Strelníky, Povrazník, Dúbravica, Hrochoť, Valaská, Hronec, Čierny Balog, Osrbíe, Sihla, Hriňová, Detva, Dúbravy, Víglaš, Korytárky, Podkriváň, Stožok, Kriváň, Slatinské Lazy, Klokoč, Stará Huta, Očová
(<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=21&kod=SKCHVU022>)

Územný systém ekologickej stability

Podmienkou pre dosiahnutie a udržanie celoplošného územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“) je zachrana, ochrana a obnova jeho kostry na všetkých úrovniach. Kostru ÚSES tvoria ekologicky významné segmenty krajiny, ktoré sa podľa funkčných kritérií delia na biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Uvedené prvky boli v dotknutom území vyčlenené len na regionálnej úrovni v rámci RÚSES okresu Banská Bystrica spracovaného v roku 1995.

Podľa ÚPN VÚC BBSK z roku 1998, časť Krajinná štruktúra a územný systém ekologickej stability, kde je premietnutý tiež Generel nadregionálneho ÚSES SR, do riešeného územia nezasahuje žiadny biokoridor alebo biocentrum nadregionálneho alebo regionálneho významu. Južne a východne od riešeného územia prechádza biokoridor regionálneho významu. Riešené územie zasahuje do ochranného pásma II. stupňa zdrojov prírodných minerálnych vôd v Čačíne a ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sliači a Kováčovej, na juhu zasahuje do katastra obce Sebedín maloplošné chránené územie – prírodná pamiatka Potok Zolná.

Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný. Môžeme povedať, že potok Zolná plní úlohu biokoridoru miestneho významu. Všetky vymedzené plochy lesných porastov majú charakter miestneho biocentra, ostatné biotopy majú funkciu interakčných prvkov a genofondových plôch.

2.1.8. Životné prostredie

Ochrana ovzdušia

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Medzi hlavné miestne zdroje znečistenia ovzdušia patria v riešenom území:

- lokálne vykurovanie,
- automobilová doprava, hlavne nákladná tranzitná doprava
- sekundárna prašnosť spôsobená poľnohospodárskou a stavebnou činnosťou a nedostatočným čistením komunikácií,
- diaľkový prenos

Územie Banskobystrického kraja patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k menej znečisteným oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu.

Pôda

Základnými zdrojmi znečistenia pôd v riešenom území sú:

- poľnohospodárstvo,
- vytváraním veľkých osevných plôch došlo k odstráneniu rozptýlenej krajinskej vegetácie, čím sa zvyšuje riziko vodnej aj veternej erózie,
- osídlenie so svojimi sprievodnými javmi,
- odpady,
- stavebná činnosť,
- odpadové vody,
- doprava,

- rekreácia,
- lesné hospodárstvo

Poľnohospodárske pôdy

V zmysle platnej legislatívy je potrebné zabezpečiť ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek a obmedzovať jej úbytku na nepoľnohospodárske účely.

Poľnohospodársku pôdu možno použiť na nepoľnohospodárske účely aj naďalej len na základe rozhodnutia príslušného obvodného pozemkového úradu o odňatí (ďalej len „rozhodnutie odňatí“).

Lesné pôdy

Na území prevládajú hnedé lesné pôdy.

Odpadové hospodárstvo

Obec má zabezpečený klasický zber komunálneho odpadu a zber separovaného odpadu. Vo svojom katastrálnom území nemá situovanú skládku odpadu a ani sa neuvažuje o jej zriadení. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN.

V súčasnosti sa odpad separuje nasledovne:

- papier
- plasty
- sklo
- kovy
- biologicky rozložiteľný odpad
- šatstvo, obuv
- elektroodpad
- použité jedlé oleje a tuky

Informácie o pravidlách a spôsobe nakladania s komunálnym odpadom v obci sú zverejnené na webstránke obce.

Zhodnotenie:

Z hľadiska hodnotenia stavu životného prostredia možno konštatovať závažné problémy s dopravou. Ide o negatívny dopad exhalátov a prašnosti na zástavbu v okolí hlavnej komunikácie. Rovnako negatívne vplyvy má doprava na technický stav vozoviek (prepádavanie cestných priepustov, poškodenie vozovky) a v dôsledku detonácie aj na blízke rodinné domy pozdĺž hlavnej komunikácie.

Popri tejto komunikácii absentuje chodník pre peších. Ide o obec po oboch stranách vozovky, cez ktorú je častý pohyb chodcov za nákupmi a na autobusové zastávky. Cieľovým miestom prechodu cez vozovku je aj poľnohospodárske družstvo, obecný úrad a domov dôchodcov. Je tým ohrozená bezpečnosť nielen chodcov ale aj cyklistov. Riešením by mohlo byť vybudovanie chodníka a zároveň rekonštrukcia verejného osvetlenia aby sa zlepšila viditeľnosť chodcov a cyklistov.

Obec má vypracovanú štúdiu s pasportom dopravného značenia so zakomponovaním priechodov pre chodcov aj k trom autobusovým zastávkam. Chýba komplexné riešenie.

V dôsledku absencie kanalizácie a čističky odpadových vôd je obec znečisťovaná odpadovými vodami zo septikov a žump. Dôsledkom sú znečistené miestne vodné toky a zápach.

V odpadovom hospodárstve je príležitosťou pre obec vybudovanie zberného dvora v obci alebo mikroregióne. Vykurovanie pevným palivom, ktorým je už cca v 90% domácnostiach pevné palivo, čo tiež spôsobuje čiastočné znečistenie ovzdušia hlavne v zimnom období. Doplnkovým zdrojom vykurovania je elektrická energia najviac v bytovkách a Domove dôchodcov.

2.2. Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)

Charakter územia a jeho poloha predurčujú spôsob využívania pôdneho fondu a možnosti celkového hospodárskeho využitia územia regiónu Pohronie. Obec Sebedín – Bečov sa skladá z dvoch katastrálnych území, leží v južnej časti Zvolenskej vrchoviny v doline potoka Zolná. Územie chotára tvorí prevažne odlesnený členitý pahorkatinný povrch so svahmi mierneho sklonu. Až 80 % povrchu je poľnohospodárska pôda. Len 8% žemia tvoria lesy. Nesúvislý lesný porast (dub, buk, jedľa, smrek) je len v južnej a východnej časti obce.

Lesy sú v prevažnej miere vo vlastníctve štátu, menší podiel majú fyzické osoby. Fyzické osoby vlastní lesy v zanedbateľnej čiastke. Poľnohospodársku pôdu v prevažnej miere tvoria trvalé trávne porasty.

Tabuľka č. 8: Členenie pôdneho fondu v území (2013)

Obec	Poľnohospodárska pôda/ha	Lesná pôda/ha	Vodné plochy/ha	Zastavané plochy/ha	Ostatné plochy/ha	Spolu/ha
Sebedín - Bečov	835	78,4	8,1	33,9	7,2	962,6
% vyjadrenie	86,74	8,1	0,8	3,5	0,7	100

Zdroj: ŠÚ SR 2014

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska pôda spolu predstavuje 835 ha t.j. takmer 87% z celkovej výmery územia obce. Prevažnú väčšinu poľnohospodárskej pôdy tvorí trvalo trávny porast, veľkú časť zaberá aj orná pôda. Záhrady sa viažu prevažne na sídelné útvary a ich rozsah je daný hustotou a charakterom sídelných štruktúr. Vinice, chmeľnice a ovocné sady sa v tomto území nenachádzajú alebo len veľmi málo. Dané územie nepredstavuje vhodné podmienky pre takéto druh pozemkov.

Poľnohospodárstvo je zamerané predovšetkým na chov hovädzieho dobytku a oviec, čo vyplýva zo štruktúry poľnohospodárskej pôdy. Je tu aj rastlinná výroba – pestovanie obilnín, kukurice a krmných zmesí najviac však pre vlastnú spotrebu pre chov hospodárskych zvierat. Orná pôda je sústredená hlavne v doline potoka Zolná. Potenciál územia je aj v pestovaní ovocných stromov.

Funkčný význam lesov

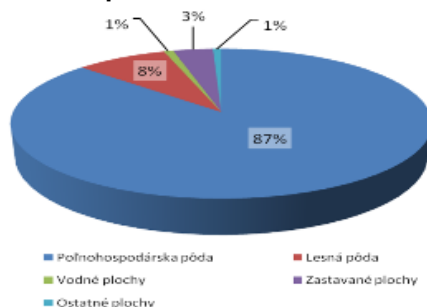
V záujmovom území dosahuje lesnatosť vyše 78 %. V zmysle kategorizácie lesov v Bečove prevažujú lesy hospodárske (59 % výmery), v Sebedíne tvoria lesy hospodárske 33 % výmery. Významný podiel tvoria lesy ochranné, vyhlásené podľa § 13 zákona o lesoch, s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy na nepriaznivých stanovištiach (exponované svahy, suťoviská). V katastri obce sú prevažne štátne lesy.

Tabuľka č. 9: Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

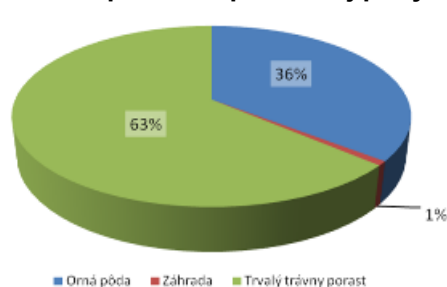
Názov KÚ	Orná pôda (ha)	Záhrada (ha)	Trvalý trávny porast (ha)	Sad (ha)	Poľnohospodárska pôda spolu (ha)
Sebedín - Bečov	298,44	6,37	530,16	0	835
% vyjadrenie	35,74	0,76	63,5	0	100

Zdroj: ŠÚ SR 2014

Členenie pôdneho fondu v území v %

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy v %

2. ANALÝZA HOSPODÁRSKÝCH, SOCIÁLNYCH A KULTÚRNYCH ZDROJOV

2.3. Urbanistický vývoj sídla (v širších súvislostiach)

Poloha a význam obce v rámci osídlenia:

Obec Sebedín - Bečov je malé vidiecke sídlo, ktoré leží v priestore medzi mestami Banská Bystrica a Zvolen, s ktorými je dopravne spojená cestnou dopravou. V dostupnej vzdialenosti sa nachádza aj nadradená technická infraštruktúra. V rámci územnosprávneho členenia patrí do okresu Banská Bystrica. Krajské a zároveň okresné sídlo Banská Bystrica je vzdialené od obce 16 km, okresné mesto a zároveň dôležitý dopravný uzol - mesto Zvolen je vzdialené len 10 km. Obe tvoria funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou a funkciou centra zamestnanosti.

Pozitívnym faktorom v rozvoji obce je väzba riešeného územia na nadradené systémy technickej infraštruktúry. V koridore Hrona vedie hlavný európsky cestný ťah E77, ktorý je spojnícou hlavných miest susedných štátov Varšavy (PR) a Budapešti (MR). V úseku Sereď - Nitra – Banská Bystrica je v tomto ťahu vybudovaná rýchlostná cesta R1, ktorá bude ďalej prepájať Pohronie s Považím. Koncom roka 2015 bola dobudovaná rýchlostná cesta R2 v úseku Pstruša-Kriváň. V priestore Zvolenskej kotliny vedie tiež európska cesta E58, ktorá začína vo Viedni a končí v Rostove nad Donom. Na Slovensku tvorí južnú cestu Bratislava - Nitra - Zvolen - Lučenec - Rožňava - Košice - Michalovce - Vyšné Nemecké.

Najbližšie letisko je Letisko Sliač vzdialené od obce len 20 km. V blízkom okolí sa nachádzajú dve neverejné letiská pri obciach Očová a Čerín – Čačín. Cez obec prechádza cesta II. triedy Zvolenská Slatina – Banská Bystrica.

V koridore jestvujúcej rýchlostnej cesty R1 a Zvolenskej kotliny vedie hlavná železničná **trať** Banská Bystrica - Zvolen – Bratislava a Zvolen - Košice. Najbližšia stanica Zvolenská Slatina je vzdialená 10 km, Zvolen – mesto 12,5 km.

Riešeným územím prechádza vetva **Pohronskeho skupinového vodovodu Čerín - Zvolen**, nadradená sieť **elektrického vedenia ZVN 400kV**, elektrické vedenie **VVN 110 kV či diaľkový optický kábel (DOK)**.

Tabuľka č. 10: **Prehľad vývoja osídlenia na území obce**

Obec	Vznik obce	Výročie založenia obce v r. 2015
Sebedín	1406	609
Bečov	1582	433

Zdroj: *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 3. časť*

Obec Sebedín bola s obcou Bečov zlúčená v roku 1964.

V minulosti veľkú časť obce tvorili zrubové drevenice. Ich strechy boli kryté šindľom alebo šupkami z ražnej slamy. Podlahy v obývačke bývali zväčša z dosák, ale v pitvore, kuchyni a v komore boli spravidla hlinené podlahy.

Pred 1. svetovou vojnou sa varilo na "hiarte" s otvoreným ohniskom a v kozuboch. Dym z nich vychádzal otvorom v kozube pod strechou na "padláš" so šindľovou strechou. Tam bývala umiestnená aj debna na údenie mäsa a klobás po zakáľáčke.

Na pečenie chleba mali osobitné pece umiestnené spravidla pod hiartom. V jesennom období po upečení chleba, pokiaľ boli pece teplé, slúžili aj na sušenie sliviek a štiepok jabĺk a hrušiek, čo bolo vhodným konzervovaním ovocia na zimu. Studní bolo v obci pomerne málo, lebo sa ťažko budovali až do hĺbky 10 m a viac. Spočiatku sa voda vyťahovala dlhým hákom alebo povrazom, neskoršie kolesom s hriadeľom, na ktorom bola natočená reťaz.

Pre obidve časti obce je typická hromadná prístavná zástavba. Z 19. st. sa zachovali trojpriestorové domy so sedlovou strechou z tvrdej krytiny. Stodoly s murovanými stĺpmi a šalovanými stenami sú pristavené vo dvore do uhla v uličnej zástavbe.

V zastavanom území obce prevláda obytná funkcia s hromadnou zástavbou. Prevládajúcou formou sú jedno až dvojpodlažné rodinné domy. K rodinným domom prislúchajú prevažne veľké záhrady. Okrem súkromnej zelene je funkcia bývania doplnená plochami verejnej zelene popri hlavných uličných ťahoch, v blízkosti objektov občianskeho vybavenia a pamiatok obce. Na západ od zástavby v časti Sebedín a na východ od zástavby v časti Bečov sa nachádzajú areály poľnohospodárskeho družstva založeného v roku 1952.

2.4. Kultúrno-historický potenciál

Obec Sebedín – Bečov vznikla v roku 1964, kedy bol Bečov zlúčený so Sebedínom.

Sebedín: Podľa Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku sa prvá písomná zmienka o tejto obci datuje do roku 1406, kedy sa nazývala Zebenyn; názov Zebenyn je písomne doložený aj z roku 1424. Z roku 1786 je písomne doložený názov Sebedín. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Szebedény. V skutočnosti obec je známa už od roku 1351, keď sa potomkovia magistra Pavla Madácha delili o veľké územie, ktoré patrilo Čerínu a vznikli samostatné osady Čerín, Čačín, Hrochoť, Sebedín, Lukavica a Dúbravica.

Obdobie feudalizmu a kapitalizmu: Patrila Vígľašskému panstvu, od 16. storočia bola zemianskou portálnou obcou. Okolo roku 1668 bola poplatná Turkom. V roku 1828 mal Sebedín 32 domov a 273 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, v 18. – 19. storočí tiež obchodom s obilím a povozníctvom.

Za I. ČSR (Československej republiky) bol Sebedín poľnohospodárska obec. V roku 1952 vzniklo JRD (Jednotné roľnícke družstvo), ktoré bolo v roku 1962 zlúčené s JRD Banská Bystrica.

Bečov: Prvá písomná zmienka o tejto obci sa datuje do roku 1582, kedy sa nazývala Beczov. V ďalšom historickom vývoji sa názov obce menil nasledovne: z roku 1786 je písomne doložený názov Becshow, z roku 1808 Bečow, z roku 1920 Bačov a z roku 1927 názov Bečov. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Becsó.

Obdobie feudalizmu a kapitalizmu: Obec vznikla v 1. polovici 14. storočia, bola tiež zemianskou portálnou obcou. Okolo roku 1582 a roku 1657 bola tiež poplatná Turkom, ktorí ju v roku 1591 vyplienili. V roku 1828 mala obec 21 domov a 156 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, v 18. – 19. storočí aj obchodom s obilím.

Sebedín – Bečov: Väčšina obyvateľov pracovala v poľnohospodárstve.

Po roku 1881 boli obce administratívne začlenené pod Zvolenskú župu; pred rokom 1960 pod okres Banská Bystrica, kraj Banská Bystrica; po roku 1960 pod okres Banská Bystrica, kraj Stredoslovenský.

V obidvoch častiach obce sú zvonice. V časti Bečov je zvonica z druhej polovice 18. st. barokového typu. Bola viackrát opravovaná. Je to jednoduchá stavba štvorcového pôdorysu s cibulovitou strechou. Má dva zvony z rokov 1889 a 1929 za 1 000 zlatých. Na južnej strane boli slnečné hodiny. V Sebedíne prvý zvon kúpili v roku 1640. V roku 1901 kúpili dva zvony, 374 kg a 183 kg za 1 888 korún. Novú vežu postavili za 732 korún, pričom povozy a ručnú prácu dodala obec v hodnote 2 000 korún. Kostol obec nemá.

Zdola Bečova sa nachádza budova starého mlyna na vodný pohon. Do 2. svetovej vojny bola pri mlyne aj pila - tiež na vodný pohon.

NEHNUTEĽNÉ KULTÚRNE PAMIATKY

A/. V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF SR) nie sú v obci Sebedín – Bečov evidované **žiadne** nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

B/. V obci Sebedín – Bečov sa nenachádzajú ochranné pásma NKP

C/. V obci Sebedín – Bečov sa nenachádzajú pamiatkovo chránené územia

D/. V obci Sebedín – Bečov sa neevidujú archeologické náleziská. Výskumy dokázali, že prítomnosť Slovanov vo Zvolenskej kotline možno dokázať už v 5. - 8. st. a v období Veľkomoravskej ríše. Neskôršie toto územie slúžilo ako poľovnícke teritórium, ktoré patrilo pod Pustý hrad vo Zvolene a Lieskovský hrádok, neskôršie pod Vígľašský zámok.

E./ V obci Sebedín – Bečov sa nachádzajú kultúrne pamiatky:

- Bečov - Zvonica z 2. polovice 18. storočia
- Sebedín – zvonica z 18. storočia
- budova starého mlyna na vodný pohon v Bečove.

Zaujímavou skutočnosťou je existencia neobjavenej podzemnej chodby v k.ú Sebedín.

Tabuľka č. 11: Zoznam nehnuteľných kultúrnych pamiatok v obci zapísaných v ÚZPF

č.ÚZPF	Orientáč. /súpis. číslo	Názov NKP	Názov pamiatkového objektu	Bližšie určenie PO	Zaužívaný názov PO	Vznik	Stavebno-technický stav
-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: PÚ SR

PAMÄTIHODNOSTI OBCE

Obce môžu v zmysle zákona číslo 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, § 14, ods. 4 rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidenciidoplnite pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnutelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.

Obec nemá vyhlásené pamätihodnosti obce. Do úvahy pripadajú všetky kultúrne pamiatky v obci ako aj pamätná tabuľa Danielovi Bodickému a historická kniha o obci.

NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO:

Súčasťou kultúrneho dedičstva sú ľudové tradície, zvyky, pôvodné remeslá, etnografické prejavy (slovesná a hudobná kultúra, odev, nástroje, výrobky), folklórne slávnosti a expozície významných osobností.

Rodáci, významné osobnosti

Daniel Bodický (* 24. júl 1864, Sebedín-Bečov – † 6. október 1932, Poděbrady) – pedagóg, inšpektor ev. učiteľského spolku, osvetový pracovník, autor

Tabuľka č. 12: Vývoj názvu obce

Rok	1406	1786			
Sebedín	Zebebyn	Sebedin			
Rok	1582	1786	1808	1920	1927
Bečov	Beczov	Becshow	Bečow	Báčov	Bečov

2.5. Demografická situácia**Vývoj počtu obyvateľov**

Obec Sebedín - Bečov mala k 31.12.2015 celkovo 375 obyvateľov. Z tohto hľadiska patrí obec k stredným vidieckym obciam Slovenska. Okres Banská Bystrica ako celok patrí k súboru okresov Slovenska, ktoré zaznamenávajú každoročne prirodzený úbytok, a teda počet zomretých je vyšší ako počet narodených, hoci prirodzený úbytok v okresoch na juhu Slovenska (ale aj Žarnovica a Banskej Štiavnice) je výraznejší. Z hľadiska migrácie patrí obec do migračného regiónu s nodálnym centrom Banská Bystrica.

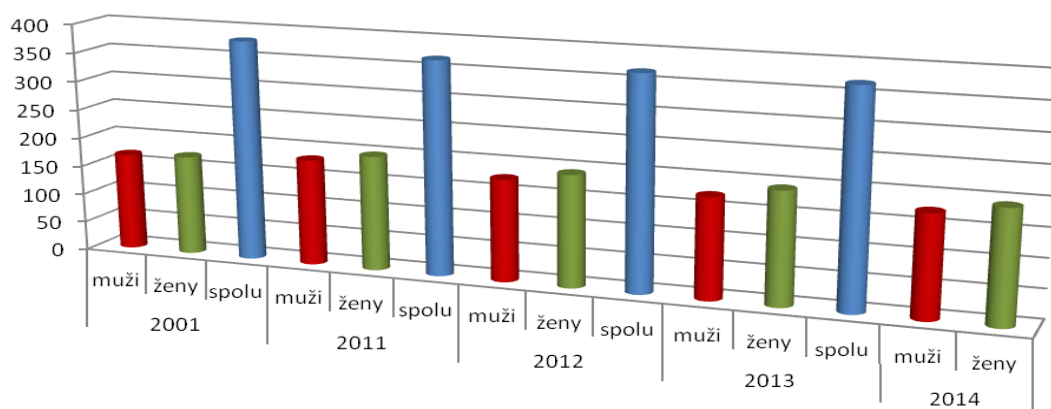
Celkovo možno konštatovať, že v obci Sebedín - Bečov je v horizonte rokov 2001 – 2014 preukázateľný mierny nárast počtu obyvateľov, ktorý odráža atraktivnosť obce pre všetky vekové kategórie, ktorá ponúka pokojnejšie a lacnejšie životné podmienky ako ponúka mestské prostredie. Je možné predpokladať, že tento demografický trend v obci bude pokračovať aj v budúcnosti.

Tabuľka č. 13: Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 2001-2014 podľa pohlavia

Obec/rok		2001			2011			2012			2013			2014	
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
Sebedín - Bečov	340	168	172	381	183	198	369	176	193	368	174	194	369	176	193

Zdroj: ŠÚSR 2015

Graf - Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka č. 14: Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 1991-2014

Obec/rok	1991	1996	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Sebedín - Bečov	328	340	347	382	392	397	397	394
Obec/rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sebedín - Bečov	392	402	399	388	381	369	368	369

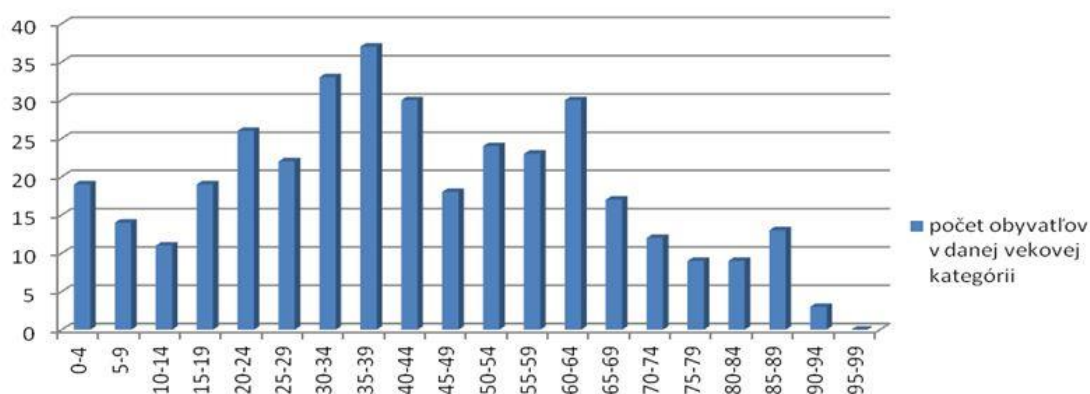
Zdroj: ŠÚSR 2014

Tabuľka č. 15: Vekové zloženie obyvateľstva k 31.12.2014

Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Obec Sebedín- Bečov	Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Obec Sebedín- Bečov
0-4	19	50-54	24
5-9	14	55-59	23
10-14	11	60-64	30
15-19	19	65-69	17
20-24	26	70-74	12
25-29	22	75-79	9
30-34	33	80-84	9
35-39	37	85-89	13
40-44	30	90-94	3
45-49	18	95-99	0

Zdroj: SOBD 2014

Graf - Vekové zloženie obyvateľstva

Tabuľka č. 16: Pohyb obyvateľov 2002-2014

Obec	celkový prírastok/úbytok obyvateľstva										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2011	2012	2013	2014
Sebedín - Bečov	+32	+10	+5	0	-3	-2	+10	+6	-12	-1	+1

Zdroj: ŠÚ SR 2014

Ako prezentuje tabuľka, v niektorých rokoch dochádza k miernemu úbytku obyvateľstva v dôsledku vyššej úmrtnosti a nižšej pôrodnosti obyvateľstva ale aj v dôsledku vysťahovania obyvateľov z dôvodu lepších ekonomických príležitostí v iných regiónoch.

Príčiny trendov v demografických pohyboch

V poslednom období možno konštatovať, že pôrodnosť stúpa pokiaľ nepočítame obyvateľov Domova dôchodcov. Porovnanie s mortalitou je v prospech pôrodnosti. Trend rastu obyvateľstva je od roku 2002 do 2009 mierne stúpajúci.

Ak dôjde k úbytku obyvateľstva tak len z dvoch dôvodov. Odchod mladých za prácou a štúdiom ako aj odchod do inej obce za účelom sobáša a pod.

V posledných rokoch zaznamenávajú obce v blízkosti väčších miest zvýšený záujem mladých ľudí o bývanie na vidieku. Do popredia sa dostáva zdravší a hlavne pokojnejší a bezpečnejší život na dedine. Stúpa záujem o IBV, resp. kúpa a rekonštrukcia existujúcich objektov.

Obec eviduje záujem o nasťahovanie nových obyvateľov do starších domov po starých rodičov alebo získaných kúpu. V obci je dostatočný potenciál pre novú zástavbu za účelom bývania.

Do obcí sa prisťahujú najmä mladšie vekové kategórie - mladé rodiny okolo 30 – 40 rokov.

Tabuľka č. 17: Priemerný vek, index starnutia* v roku 2013

Obec	Muži		Ženy		Spolu	
	Priemerný vek	Index starnutia	Priemerný vek	Index starnutia	Priemerný vek	Index starnutia
Sebedín - Bečov	40,39	104,55	43,58	171,43	42,07	137,21

Zdroj: ŠODB 2015

*Index starnutia: Počet osôb v poproduktívnom veku k osobám v predproduktívnom veku.

Index starnutia je nižší ako je priemer na Slovensku za rok 2011 (166,9%). V obci Sebedín - Bečov teda na 100 deti do veku 14 rokov pripadá 137 osôb starších ako 65 rokov.

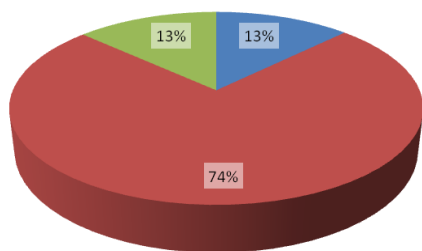
Z hľadiska vekovej štruktúry nemôžeme hodnotiť obec veľmi pozitívne. Počet obyvateľov v produktívnom veku je síce vyše 72% ale percento obyvateľov v poproduktívnom veku 16,03% je o dosť vyššie ako v predproduktívnom veku 11,68%, čo znamená postupné starnutie obce. Na základe demografických odhadov a očakávaného nárastu obyvateľov produktívneho veku (mladých rodín) však možno očakávať, že percento obyvateľov v predproduktívnom veku bude o niečo vyššie. Vzdelanostnú úroveň obyvateľov dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 18: Štruktúra populácie územia podľa produktivnosť k 31.12.2013

Obec	Predproduktívny vek		Produktívny vek		Poproduktívny vek		Počet obyvateľov	
	11,68		72,28		16,03		368	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Sebedín - Bečov Vyjadrenie v %	12,64	10,82	74,14	70,62	13,22	18,56	174	194

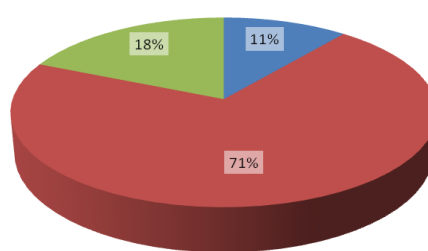
Zdroj: ŠÚ SR 2015

Muži podľa produktivity v %

■ predproduktívny vek ■ produktívny vek muži ■ poproduktívny vek

Ženy podľa produktivity v %

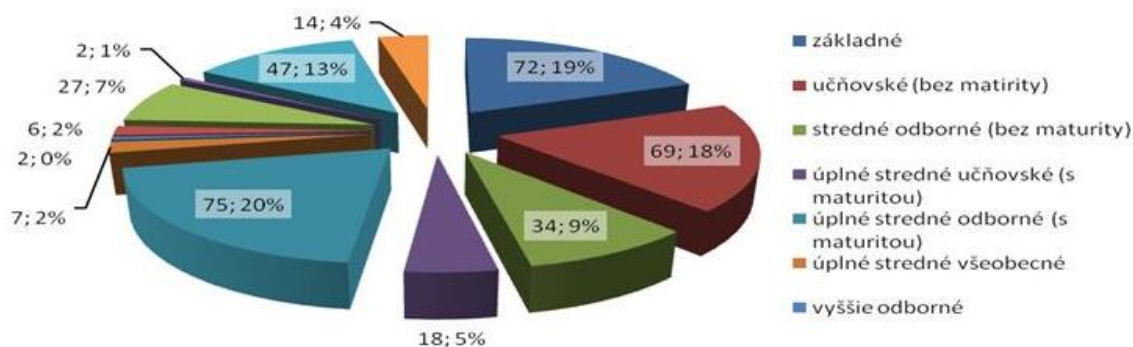
■ predproduktívny vek ■ produktívny vek ženy ■ poproduktívny vek

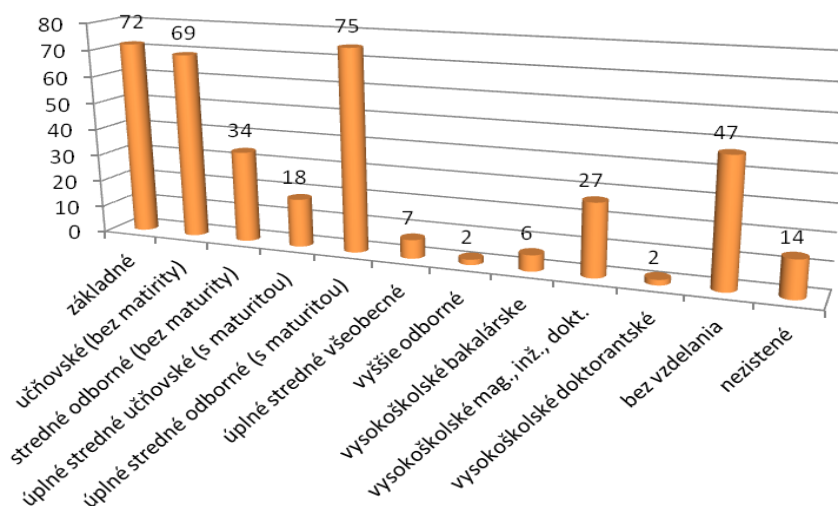
Tabuľka č. 19: Najvyššie skončený stupeň vzdelania obyvateľstva, rok 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Sebedín-Bečov				
Základné		30	42	72
Učňovské (bez maturity)		41	28	69
Stredné odborné (bez maturity)		16	18	34
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		11	7	18
Úplné stredné odborné (s maturitou)		37	38	75
Úplné stredné všeobecné		2	5	7
Vyššie odborné vzdelanie		0	2	2
Vysokoškolské bakalárske		1	5	6
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		16	11	27
Vysokoškolské doktorandské		1	1	2
Vysokoškolské spolu		18	17	35
Študijný odbor	prírodné vedy	1	0	1
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	1	2	3
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	2	2	4
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	1	2	3
	zdravotníctvo	1	1	2
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	6	5	11
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	4	5	9
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	2	0	2
Bez školského vzdelania		23	24	47
Nezistené		3	11	14
Úhrn		181	192	373

Zdroj: SOBD 2011

• **Najvyšší ukončený stupeň vzdelania**

V obci Sebedín - Bečov je dobrá situácia, čo sa týka vzdelania. V porovnaní s inými obcami podobnej veľkosti má vysoký počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

Z celkového počtu 266 produktívnych obyvateľov je približne 27 % občanov so základným vzdelaním a až 11 % občanov má skončené vysokoškolské vzdelanie min. bakalárskeho stupňa. Ostávajúci 58 % občanov má stredné vzdelanie, prípadne úplné stredné všeobecné alebo úplné stredné odborné s maturitou. U 5% obyvateľov sa nepodarilo získať tento údaj.

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra výrazne negatívny pomer. Záujem o vyššie vzdelanie je silne demotivovaný skutočnosťou, že stagnuje trh práce a v obci a jej okolí nie sú pracovné príležitosti, ktoré by takéto vzdelanie vyžadovali. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj vytvárať pracovné príležitosti pre obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

Obyvateľstvo obce je takmer výlučne slovenskej národnosti. Z hľadiska vierovyznania je obec homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási k evanjelickému vierovyznaniu (48%), takmer 24% k rímskokatolíckemu vierovyznaniu, 11,5% je bez vyznania a u 12% obyvateľov nebol tento údaj zistený.

Tabuľka č. 20: Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva v obci

Národnosť	slovenská	maďarská	rusínska	židovská	ukrajinská	rómska
Územie spolu:	321	0	0	0	0	16
Národnosť	poľská	nemecká	česká	ruská	ostatné, nezistené	
Územie spolu:	0	0	0	0	36	

Zdroj: SOBD 2011

Tabuľka č. 21: Zloženie obyvateľstva – vierovyznanie v obci

Rímsko-katolícka cirkev	Gréckokat. cirkev	Evanjelická cirkev augburs. vyznania	Evanjelická cirkev metodistická	Cirkev adventistov siedmeho dňa	Novoapoštolická cirkev
89	8	180	1	0	0
Českoslov. husitská	Bratská jednota baptistov	ostatné	Bez vyznania	Nezistené	
0	0	7	43	45	

Zdroj : SOBD 2011

2.6. Technická infraštruktúra

Obec Sebedín - Bečov má vybudovaný verejný vodovod, nie je plynofikovaná, taktiež splašková kanalizačná sieť nie je v obci vybudovaná. Pokrytie mobilných operátorov Orange, Slovak Telecom a O2 je dostatočné. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom telefónnej linky – ISDN, EDGE, DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov a firmy prevádzkujúcej WIFI. Chýba optický kábel, ktorý sa momentálne rieši v rámci celej SR. Obec je stále „bielym miestom“ z hľadiska pokrytia vysokorýchlostným internetom v rámci Slovenska.

Tabuľka č. 22: **Vybavenosť územia infraštruktúrou**

Obec	vodný zdroj	plyn	min. prameň	term. prameň	vodovod	Kanalizácia splašková	ČOV	televíz. signál	Digit. ústredňa	vykurovanie
Sebedín - Bečov	áno	nie	nie	nie	Áno 100%	nie	Nie	áno	nie	TP, EL, OZE

Zdroj: Obecný úrad 2014

TP – tuhé palivo, EL – elektrické vykurovanie, **VODOVOD** – v stĺpci je udávané % napojenosti obyvateľov EO.

Zásobovanie pitnou vodou

Riešeným územím prechádza DN 400 skupinový vodovod Čačín – Zvolen. Obec Sebedín - Bečov je zásobovaná z verejného vodovodu s napojením na vodovod obce Čerín cez vodojem PD Čerín. Z lokálnych zdrojov Solisko a Kopanice sú zásobované areály PD v Sebedíne a Bečove. Plánuje sa napojenie miestnych vodovodov na skupinový vodovod Čerín – Zvolen.

Zdroje pitnej vody a ich ochrana

- Všeobecná ochrana podľa Vodného zákona (364/2004 Z. z.) platí pre celé územie.
- Do riešeného územia obce Sebedín - Bečov zasahuje:
 - ochranné pásmo (OP) II. stupňa zdrojov prírodných minerálnych vôd v Čačíne, stanovené Vyhláškou MZ SR č. 554/2005 Z. z.
 - ochranné pásmo (OP) II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sliači a Kováčovej, stanovené Vyhláškou MZ SR č. 551/2005 Z. z.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V riešenom území obce Sebedín - Bečov je odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd nedostatočné. Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Splaškové vody z obce sú zachytávané v žumpách, septikoch alebo v domových ČOV. V ÚPN VÚC Banskobystrického kraja je navrhované vybudovať spoločnú kanalizáciu a ČOV pre obce Čerín, Sebedín a Bečov. Dažďové vody sú odvádzané rigolmi do miestnych tokov.

Minerálne vody

Na území katastra sa nenachádzajú minerálne pramene.

Zásobovanie elektrickou energiou

V rámci zásobovania elektrickou energiou z pohľadu širších vzťahov je dôležitá skutočnosť, že územím prechádza distribučné 22 kV vzdušné vedenie č. 317. V spádovom území sa nachádzajú dve 110 kV / 22 kV rozvodne a transformačné stanice a to Banská Bystrica-Bánoš a Biotika. Z týchto transformačných staníc vychádzajú distribučné vedenia VN 22 kV a rozvádzajú elektrický výkon plošne do záujmového a riešeného územia. Zásobovanie obce Sebedín – Bečov je riešené z rozvodne 110 kV/22 kV z Biotiky.

V západnej časti riešeného územia je rezervovaný priestor pre výhľadové dvojité 2x400 kV prenosové vedenia ZVN v trase Rz Horná Ždaňa - Rz Medzibrod - Rz Prečerpávacía vodná elektrárň Ipeľ (PVE Ipeľ) - Rz Rimavská Sobota.

Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom je decentralizované. V bytovej výstavbe prevažuje individuálne ústredné vykurovanie asi štvrtina má lokálne zásobovanie tepla. Prevažujúci spôsob vykurovania obce je tuhé palivo v kombinácii s elektrickým vykurovaním, poprípade s alternatívnymi zdrojmi vykurovania.

Plynofikácia

Obec nie je plynofikovaná. V ÚPN VÚC Banskobystrického kraja je plánovaná odbočka plynovodu do údolia riek Lukavica a Zolná (okres Banská Bystrica a Zvolen), s výhľadovou možnosťou prepojenia na Pohronský plynovod.

Verejné osvetlenie

Obec má vybudované verejné osvetlenie.

V roku 2015 získala z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, z operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast formou refundácie nenávratný finančný príspevok na rekonštrukciu verejného osvetlenia. V rámci projektu sa celkovo umiestnilo 61 nových LED svietidiel.

Miestny rozhlas

Obec má vybudovaný bezdrôtový prenos signálu.

Telekomunikácie

Obec patrí do primárneho telefónneho obvodu PO Banská Bystrica, ktoré je súčasne sekundárnym digitálnym centrom. Digitálna telefónna ústredňa J-RSU je napojená z oblastného digitálneho opto kábla.

Územie obce je pokryté signálom VRS (Verejnej rádiotelefónnej siete) systémom GSM 900 MHz. Signál mobilných operátorov je dobrý.

Po západnej strane riešeného území prechádza trasa diaľkového optického kábla Banská Bystrica – Lučenec.

Doprava

Obec Sebedín - Bečov má z pohľadu dopravného systému veľmi výhodnú polohu medzi dvoma blízkymi veľkými mestami Banskou Bystricou a Zvolenom. Obcou prechádza cesta druhej triedy II/591, ktorá v zastavanom území plní funkciu zbernej komunikácie i funkciu obslužnej komunikácie. Ostatné cesty sú miestne obslužné komunikácie bez chodníkov. Je nutné zdorazniť chýbajúci chodník popri hlavnej komunikácii.

Dopravná sieť umožňuje občanom obce nielen pohodlne cestovať do okolitých okresných miest, či už za prácou, na úrady, alebo k lekárovi, ale aj podnikateľom a turistom dostať sa jednoducho do obce.

Tabuľka č. 23: **Stav dopravnej infraštruktúry**

Obec	MHD	Dĺžka miestnych komunikácií	Počet autobusových zastávok	Autobusové prístrešky	vlak	Benzínová pumpa	Dĺžka chodníkov v obci
Sebedín - Bečov	SAD	2,5 km	2	1	nie	nie	170 m

Zdroj: obec 2014

Súčasný stav komunikačnej siete.

Kapacitne sú cesty dostačujúce svojimi kapacitami, nevyhovujúce sú však z hľadiska šírkového usporiadania v zmysle štátnej normy STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií. Stav povrchu komunikácií je miestami nevyhovujúci. Chýba chodník popri ceste II/591 v zastavanom území obce, ktorý by zabezpečil bezpečný pohyb chodcom v obci.

Vplyv hluku z dopravy.

Obec leží v tichom a kludnom prostredí bez vplyvu hluku z dopravy. Jedinou hlučnejšou dopravnou komunikáciou v obci je cesta II. triedy II/591. V súčasnosti hladiny hluku z automobilovej premávky sú prekročené, čo spôsobujú najmä nákladné autá prepravujúce materiál a tovar z kameňolomov v okolitých obciach. Okrem zvýšeného hluku spôsobujú aj zvýšenú prašnosť v obci.

Železničná doprava

Územím obce priamo neprechádza železničná trať.

Statická doprava

V katastri obce je statická doprava sústredená najmä v priestoroch pri budovách občianskej vybavenosti obce. Kapacitne vyhovujú.

Hromadná doprava

Najväčší podiel na hromadnej preprave osôb do zamestnania, škôl, úradov a za nákupmi má autobusová preprava prostredníctvom prímestských liniek SAD, ktoré zabezpečuje SAD Zvolen. V centre obidvoch častí obce sú obojstranné zastávky pre každý smer. Prestrešená je len jedna - v Sebedíne. Je to typ zastávky z obdobia socializmu s plechovým prestrešením a rovnou strechou. Vhodné by bolo ju modernizovať a zvoliť hmotové riešenie vhodné do priestoru vidieckeho charakteru. Autobusové zastávky sú: 1x v Sebedíne a 1x v Bečove, obe prestrešené a 1 je len označená.

Vodná doprava

V riešenom území nie sú podmienky pre existenciu vodnej dopravy.

Letecká doprava

Najbližšie letisko je na Sliači vzdialené cca 18,5 km. V blízkom okolí sa nachádzajú dve neverejné letiská pri obciach Očová a Čerín – Čačín.

Zhodnotenie:

Takmer všetky miestne komunikácie potrebujú opravu povrchu vozovky vrátane ich odvodnenia (odvodňovacie rigoly apod.) Rekonštrukciu a vysporiadanie pozemkov je potrebné vykonať na prístupovej ceste na cintorín. Dostupnosť do oboch častí obce je dobrá. Frekvencia MHD je primeraná počtu obyvateľov. Problém je však s vysokou frekvenciou tranzitnej dopravy cez hlavnú cestu v oboch častiach obce. Príčinou je obchádzanie ciest zaťažených mýtnym systémom a skracovanie trasy tranzitu.

2.7. Sociálna infraštruktúra – Občianska vybavenosť a bývanie

V nasledujúcich tabuľkách je poskytnutý prehľad o existencii základných aj doplnkových zariadení občianskej vybavenosti v obci. Ide o vybavenosť v oblasti technickej infraštruktúry, služieb, sociálnych služieb, zdravotníctva, školstva a športového vyžitia. Text „áno“ znamená existenciu daného zariadenia v obci (vzhľadom na sústavne sa meniaci stav sa neudáva počet zariadení).

Pošta sa priamo v obci nenachádza. Zabezpečená je pojazdná pošta, ktorá chodí do obce denne v pracovných dňoch. V Bečove sa nachádzajú jedny potraviny. V miestnej časti Sebedín zomrela obchodníčka a jej dediči nemajú záujem na prevádzke potravín, zavreli ich (budovu) a nesúhlasia ani s prenájom budovy na účely obchodu, obec zatiaľ nemá verejnú budovu, resp. poriestory, ktoré by mohla prenajať na potraviny.

V obci sa nenachádza MŠ ani ZŠ, lekárska starostlivosť (obvodný lekár) je zabezpečená v obci Čerín, v prípade potreby chodí do DD a DSS Bukovec, najbližší zubár ordinuje v obci Hrochoť, lekáreň sa v obci nenachádza, najbližšia je v Hrochoťi, prípadne Zvolenskej Slatine, Zvolene a Banskej Bystrici. Vyššie vybavenie poliklinika s nemocnicou je vo Zvolene a Banskej Bystrici.

V Bečove je vybudovaný kultúrny dom s kapacitou cca 100 – 120 stoličiek, jeho stav je nevyhovujúci a potrebuje rekonštrukciu. Obecná knižnica sa nachádza v budove DD a DSS Bukovec, kde je aj sídlo Obecného úradu.

Obec nemá rímsko-katolícky kostol, obyvatelia dochádzajú do kostolov v Čeríne a Očovej. V každej z častí sa nachádza zvonica, dom smútku a cintorín.

Od roku 2002 v obci funguje dom dôchodcov a domov sociálnych služieb Bukovec s jedálňou a s možnosťou stravovania aj pre domácich občanov. Nachádza sa v časti Sebedín, v rekonštruovanej trojposchodovej budove spolu s obecným úradom. Kapacita: Zariadenie pre seniorov je 15 klientov a Domov sociálnych služieb 49 klientov.

V obci funguje dobrovoľný hasičský zbor.

Tabuľka č. 24: Sociálna infraštruktúra v obci

Obec	administratíva	pošta	obchod	espresso	pohostinstvo	kaderníctvo	kino
Sebedín - Bečov	Obecný úrad	áno	áno	nie	nie	nie	nie

Obec	lekár obvodný	lekár pediater	zubár	lekáreň	MŠ	ZŠ - 1. stupeň	ZŠ - 2. stupeň
Sebedín - Bečov	nie	nie	nie	nie	nie	nie	nie

Obec	kostol RKC	kaplnka modlitebňa	zvonica	kult. dom	knižnica	pamät. izba	rozhlás	dom smútku	cintorín
Sebedín - Bečov	nie	nie	áno	áno	áno	nie	áno	áno	áno

Obec	telocvičňa	kúpalisko	lyžiarsky vlek	futbalové ihrisko	vol/tenis ihrisko	klzisko
Sebedín - Bečov	nie	nie	nie	áno	nie	nie

Obec	verejne prístupný internet, miesto	www stránky obce	propagačný materiál	noviny	informačné strediská
Sebedín - Bečov	Zatiaľ nie, ale zriaďuje sa	www.sebedinbecov.sk	áno	Zatiaľ nie, v príprave I. ročník	nie

Zdroj: obec 2015

V obci nefunguje televízny informačný kanál – káblová TV.

Občianske vybavenie kapacitou a druhovosťou vyhovuje, dôležité je obnovenie prevádzky potravín v Sebedíne.

V dôsledku toho, že mladí ľudia za vzdelaním odchádzajú na stredné a vysoké školy, trávajú svoj voľný čas mimo obec. V obci chýbajú zariadenia pre trávenie voľného času mládeže preto, aby sa viacej zapájali do života obce. Cieľom by mala byť snaha o udržanie mladých a vzdelaných v obci za účelom zlepšenia demografickej a ekonomickej štruktúry obyvateľstva.

Tabuľka č. 25: Vývoj počtu žiakov v základnej škole

Názov obce /Rok sčítania	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Sebedín - Bečov	0	0	0	0

Zdroj: obec 2015

Tabuľka č. 26: Vývoj počtu detí v materskej škole

Názov obce /Rok sčítania	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Sebedín - Bečov	0	0	0	0

Zdroj: obec 2015

Tabuľka č. 27: Školstvo - stav objektov a rozvojové zámery

Obec	Objekty s nevyhovujúcim stavebno – technickým stavom	Málo využívané objekty	Objekty s nepostačujúcou kapacitou	Vlastníctvo objektu/prevádzkovateľ zariadenia
Sebedín - Bečov	-	-	-	-

Zdroj: obec 2015

Obec zverejnila dňa 11.06.2015 zámer o odpredaji budovy bývalého obecného úradu a okolitých pozemkov vo vlastníctve obce formou verejnej súťaže.

Základná umelecká škola s regionálnym významom ako aj stredné školstvo a vysoké školstvo je vo Zvolene a Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 28: Prehľad a popis inštitúcií pôsobiacich v území

Obec	Miestna úroveň	Regionálna úroveň	Národná úroveň
Sebedín - Bečov	- Obecný úrad - Obecná knižnica	-	-

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 29: **Spádovosť obce (31.12.2012)**

Inštitúcia	Miesto
Sídlo matričného úradu	Čerín
Sídlo pracoviska daňového úradu	Banská Bystrica
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Banská Bystrica
Sídlo Okresného súdu	Banská Bystrica
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Banská Bystrica
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Banská Bystrica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Banská Bystrica
Sídlo Okresného úradu odb. životného prostredia	Banská Bystrica

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 30: **Verejné a iné služby - situácia**

Obec	Obchod a služby	Administratíva
Sebedín - Bečov	- 1x predajňa potravín	- Obecný úrad

Zdroj: ŠÚSR 2015

Tabuľka č. 31: **Stav objektov verejných budov**

Obec	Objekty s nevyhovujúcim stavebno – technickým stavom	Málo využívané objekty, služby	Objekty, služby s nepostačujúcou kapacitou	Vlastníctvo objektu/ prevádzkovateľ zariadenia
Sebedín - Bečov	KD v Bečove	Bývalý objekt obecného úradu	-	Obec
	Požiarne zbrojnice	-	-	Obec
	Autobusové zástavky	-	-	Obec
	Zvonice	-	-	Obec

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 32 : **Známe rozvojové zámery v oblasti verejných a iných služieb**

Obec	Známe rozvojové zámery	Vlastníctvo objektu
Sebedín - Bečov	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – zlepšenie osvetlenia, doplnenie svetelných bodov	100% Obec Sebedín-Bečov
	Rekonštrukcia Požiarnej zbrojnice – odvodnenie a izolácia základov, renovácia fasády, osadenie odkvapov, náter strechy a brány, úprava terénu, zámková dlažba, výmena prvkov oplatenia, výmena okien a dverí, rekonštrukcia vnútorných rozvodov elektriny, realizácia prípojky vody, odpad, vyspravenie vnútorných omietok – zlepšenie podmienok pre ochranu pred požiarom	100% Obec Sebedín-Bečov
	Rekonštrukcia autobusových zástavok – náter konštrukcie, výmena sedákov, oparadiel, obloženia – bokov, strechy – zvýšenie komfortu cestujúcich	100% Obec Sebedín-Bečov
	Rekonštrukcia KD Bečov - odvodnenie, výmena okien a dverí, renovácia fasády, rekonštrukcia vykurovania, rozvodov vody a elektriny, sanity, vnútorných stierok – vytvorenie podmienok pre kultúru a spoločenské podujatia	100% Obec Sebedín-Bečov
	Rekonštrukcia parku Sebedín – úprava na odychovú zónu – poskytnutie miesta odychu	100% Obec Sebedín-Bečov
	Realizácia odychovej zóny Bečov - poskytnutie miesta odychu	100% Obec Sebedín-Bečov
	Rekonštrukcia schodov k studničke, cintorín Sebedín – sprístupnenie vody na cintoríne	100% Obec Sebedín-Bečov
	Údržba turistického značenia – prilákanie turistov	
	Rekonštrukcia dom smútku Sebedín – odvodnenie, renovácia fasády, výmena okien a dverí, náter strechy, výmena podláh, oprava omietok	100% Obec Sebedín-Bečov

	– dôstojnejšie obrady, zvýšený komfort	
	Výstavba športového ihriska – podpora športu a voľnočasových aktivít	Pozemok - 100% Obec Sebedín-Bečov
	Rekonštrukcia zvoníc- odvodnenie, oprava fasád, náter striech, oprava mechanizmov zvonenia, renovácia vnútorných stierok – skrášlenie obce,	100% Obec Sebedín-Bečov
	Výstavba vyhliadkovej veže – vytvorenie turistického bodu, prilákanie turistov	Pozemok – prenájom od Pozemkového fondu
	Osadenie kamerového systému v obci – 10ks kamier, prevencia proti vandalizmus, krádežiam, ochrana obyvateľov	Stĺpy v majetku SSE, súhlas
	Realizácia infraštruktúry pre vysokorychlostný internet – wifi technológia, rozvoj základnej infraštruktúry, zvýšenie záujmu u bývanie v obci	Vysielač na budove Ocú, ostatné zariadenia v zemi, prípadne vzduchom, súhlasy vlastníkov
	Údržba miestnych komunikácií – odstránenie nesúdržnej vrstvy, vyčistenie, nástrek, pokládka zmesi, finalizácia – skvalitnenie infraštruktúry	Asfalt 100% Obec pozemky pod cestami čiastočne obec, zvyšok nevysporiadané
	Pritiahnutie prevádzkovateľa potravín do miestnej časti Sebedín	
	Zapojenie do DEUS – informatizácia spoločnosti, elektronické služby občanom, vybaví veci z pohodlia domu	

Zdroj: Obec 2015

Možno konštatovať, že obecné budovy a objekty je potrebné rekonštruovať a u niektorých navrhnuť zmenu využitia pre potreby obyvateľov obce. Stavebnotechnický stav je čiastočne vyhovujúci avšak chýba riešenie zníženia energetickej náročnosti budov zateplením, výmenou okien. Okrem rekonštrukcie a obnovy budov si investície vyžadujú aj verejné priestranstvá pri budovách aj mimo nich.

Tabuľka č. 33: Náklady na prevádzku verejných obecných zariadení

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Výdavky v Euro	3572,14	3345,12	3695,95

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 34: Náklady na prevádzku školských zariadení

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Výdavky v Euro	-	-	-

Zdroj: Obec 2015

Zhodnotenie:

V miestnej časti Sebedína chýba obchod a tým aj zásobovanie obyvateľov základnými potravinami. Stav obecných budov (mimo obecného úradu a Domova dôchodcov) - všetky budovy sú v nevyhovujúcom stave ako: domy smútku, požiarna zbrojnica, kultúrny dom, objekt obchodu a služieb, zvonice aj budova starého obecného úradu. Služby sú v podstate primerané.

Domový fond

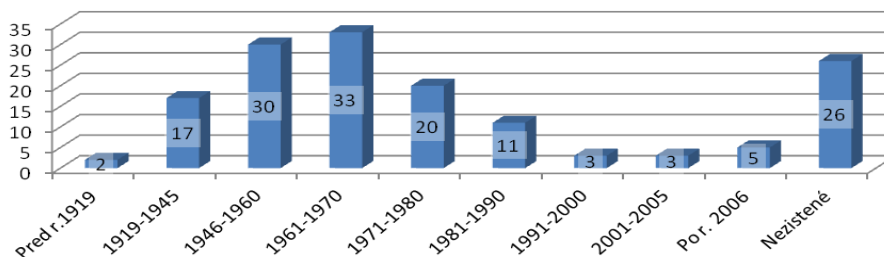
Obyvateľstvo obce na bývanie využíva predovšetkým rodinné domy alebo budovy s jedným alebo dvoma bytmi. Najväčší rozvoj bytovej výstavby zaznamenala obec v rokoch 1961-1970. Bytov spolu je 150. Celkový počet obývaných bytov v obci dosahuje 131, neobývaných bytov 19. Žiadny byt sa nenachádza v nebytovej budove. Na sezónne alebo druhotné používanie nie využívaný podľa štatistického úradu databázy datacube žiadny byt.

Tabuľka č. 35: Prehľad bytového fondu podľa obdobia výstavby

Byty spolu	Pred r.1919	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2005	Po r. 2006	Nezistené
150	2	17	30	33	20	11	3	3	5	26

Zdroj: SOBD 2011, HC53

• **Prehľad bytového fondu podľa obdobia výstavby**

Tabuľka č. 36: **Prehľad bytového fondu - obývanosť**

Obec	Bytov spolu	Trvale obývaných domov	Neobývané byty	Nezistené
Sebedín - Bečov	150	131	19	0

Zdroj: SOBD 2011

Tabuľka č. 37: **Prehľad obývanosti bytov podľa typu budovy**

Obec	Hustota obývanosti spolu	Byty v budovách			Byty v nebytových budovách
		s 1 bytom	s 2 bytmi	s 3 bytmi a viac	
Sebedín - Bečov	123	57	50	16	0

Zdroj: SOBD 2011, HC54

Urbanistický ukazovateľ priemernej obložnosti bytu (počet obyvateľov na jeden byt) je 2,47 (Slovenská republika 3,23). Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce. Časť pôvodných domov bolo zrekonštruovaných. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestarých občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Zhodnotenie:

Stavebno-technický stav domového fondu je pomerne vyhovujúci. Obyvatelia ich priebežne obnovujú a zhodnocujú. Z celkového počtu rodinných domov (cca 120) je cca 5 – 10 domov, ktoré sú neobývané. Domy na rekreáciu sa tu nachádzajú len cca 5%, ktoré sú využívané na rekreáciu.

2.8. Hospodárska základňa

V obci žije cca 72% t.j. prevažná časť obyvateľov v produktívnom veku. Aktuálny výrobný potenciál obce však je veľmi nízky. Väčšina obyvateľov za prácou dochádza, prevažne do blízkeho Zvolena a Banskej Bystrice. Pracovné príležitosti nachádzajú obyvatelia mimo obce, čo spôsobuje odliv obyvateľov produktívneho veku na dlhší čas. Následkom je aj nedostatok tzv. samozamestnanosti obyvateľov v podnikaní a v zakladaní vlastnej živnosti. Väčšina remeselníkov a zručných ľudí odchádza za prácou mimo región aj do zahraničia.

Charakter územia a jeho poloha predurčujú spôsob využívania pôdneho fondu a možnosti celkového hospodárskeho využitia územia. Lesy pokrývajú len 8% územia, až 87% územia tvorí poľnohospodárska pôda, prevažne trvalé trávne porasty (63%).

Priemyselná výroba je v zásade lokalizovaná do sídiel okresov, mesta Zvolen, Žiar nad Hronom a Banská Bystrica, kde ju reprezentuje hlavne hutnícka výroba známou Hlinikárňou a menšie výrobné prevádzky na báze živnostenského podnikania a remeselných činností, prípadne miestne filiálne prevádzky ďalších podnikov sídliačich mimo okresu, nepresahujúce lokálny, nanajvýš regionálny význam.

Popri veľkom priemysle sa už v súčasnosti vytvára skupina malých a stredných podnikov a drobných živnostníkov, orientovaných predovšetkým na uspokojovanie potrieb vlastného regiónu a na rozširovanie a spetrovanie ponuky najmä spotrebného a potravinárskeho tovaru na vnútornom trhu.

Na území obce v areáli poľnohospodárskeho družstva sa časť nevyužitej plochy sezónne prenajíma živnostníkom, ktorý tu zhotovujú zrubové, masívne domy.

Potravinárska výroba

Zastupuje firma NIKALIKÉR s.r.o. - výroba sirupov a nealkoholických nápojov, výroba liehu

Priemyselná výroba

nemá zastúpenie v obci

Strojársky priemysel

nemá zastúpenie v obci

Drevospracujúci priemysel

v objekte poľnohospodárskeho družstva sa sezónne vyrábajú zrubové domy, kde je vhodná plocha na prípravu tzv. „hrubej stavby“ z guľatiny, sú bližšie k surovine a služobnému aj technickému zázemiu (plocha, ubytovanie stroje, surovina)

Stavebný priemysel

Stavebný priemysel je v obci zastupujú živnostníci ale drobné spoločnosti s ručením obmedzeným zameriavajúce sa najmä na drobné stavby a prípravné práce.

Iný priemysel

V obci nie je v obci zastúpený.

Poľnohospodárstvo

V každej časti obce sa nachádza areál poľnohospodárskeho družstva. V súčasnosti tu funguje Poľnohospodárske družstvo Sebedín – Bečov, ktoré je hlavný zamestnávateľom v obci. Jeho hlavnou činnosťou je chov oviec, kráv, býkov a rastlinná výroba

V obci existuje včelárstvo a výroba medu.

Tabuľka č. 41: **Prehľad o poľnohospodárskych subjektoch obhospodarujúcich najväčšiu výmeru poľnohosp. pôdy**

Podnikateľské subjekty	Výmera obhospodarovanej pôdy v ha	Súkromne hospodáriaci roľníci (s výmerou nad 20 ha)	Výmera obhospodarovanej pôdy TTP v ha	Počet ks HD	Počet ks oviec
Poľnohospodárske družstvo	600	-	300	500	400

Sebedín - Bečov					
Ing. Ján Kováč - SHR		30	-	10	-

zdroj: obec 2015

Tabuľka č. 42: Poľno. subjekty v provovýrobe, hospodárske dvory, súkromne hospodáriaci roľníci

Lokalita	Subjekt	celková výmera PP	orná pôda	TTP	ošípané	hovädzí dobytok	ovce	počet zamest.
Sebedín - Bečov	Názov subjektu							
	Poľnohospodárske družstvo Sebedín-Bečov	600	300	300	-	500	400	25
	Ing. Ján Kováč - SHR	30	7	23	-	10	-	0
	Ján Selecký – ČAJDES SHR	15	5	10	-	-	500	nezistené

Zdroj: obec 2015

Tabuľka č. 43: Poľnohospodárske a výrobné objekty

Objekt	Podnikateľ, firma	Druh činnosti	Poznámka
Poľnohospodárske družstvo (súbor objektov)	Poľnohospodárske družstvo Sebedín - Bečov	Živočíšna, rastlinná a pridružená výroba.	

Zdroj: obec 2015

Poľovníctvo a rybárstvo

V katastri obce sa nachádza poľovný revír PR Čerín a pôsobí tu Poľovné združenie Čerín.

Lesné hospodárstvo

Organizačne sú lesy zaradené do lesného hospodárskeho celku (LHC) Očová, LHC Kyslinky a na západe zasahuje do územia LHC ŠLP TU Zvolen. Najväčším lesohospodárskym podnikom sú Lesy SR, štátny podnik – Odštepny lesný závod Kriváň. Ďalšími vlastníkami a hospodármi sú fyzické osoby. Urbárske spoločenstvo nebolo založené.

Tabuľka č. 44: Súkromne hospodáriace subjekty v lesníctve

Meno	Sídlo	Založenie	Právna forma	Predmet podnikania	Vlastníctvo	Počet zamestnancov
-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: databáza firiem Slovenska 2014

Nerastné suroviny a prírodné zdroje

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nenachádzajú prieskumné a chránené ložiskové územia.

Zhodnotenie:

Spolupráca s podnikmi je dobrá hlavne s poľnohospodárskym družstvom. Obyvatelia do veľkej miery využívajú služby družstva. Obci družstvo poskytuje nielen priestory pre využitie v kultúrnom a spoločenskom živote ale aj iné: materiállovú, technickú a inú pomoc v živote obce.

2.9 Rekreačia a cestovný ruch

Obec je súčasťou mikroregiónu Severné Podpoľanie, ktoré zasahuje do CHKO Poľana, Natura 2000 – SKUEV a maloplošných chránených území. Okolité lesy sú poľovníckymi revírmi.

Každá obec mikroregiónu je niečím jedinečná, výnimočná, zaujímavá a charakteristická, ponúka rôzne prírodné krásy a osobitosti, preto pri vzájomnom prepojení poskytuje turistom pestrú ponuku služieb. V blízkosti obcí sa nachádzajú minerálne pramene (medokyše-kyselky), v horských oblastiach je charakteristický chov oviec s ponukou zakúpenia domácich výrobkov. Návštevníci tohoto kraja oceňujú najmä možnosť kultúrneho vyžitia, folklórne tradície, kroje, ľudové súbory, pôvodné ľudové remeslá (rezbárstvo, výšivkárstvo), športové aktivity v ekologicky čistom a nerušenom prostredí - cyklistika, turistika po vyznačených trasách, bežecké i zjazdové lyžovanie, rybolov, poľovačka, chov koní, zber lesných plodov a húb vo významnej hubárskej oblasti Slovenska.

Táto lokalita si zachovala prirodzený ráz pozostávajúci z hustých lesov, horských lúk, kryštálovo čistých bystrín a čistého vzduchu presýteného vôňou živice a vtáčieho spevu. Tento, zatiaľ málo objavený raj, je práve z tohoto dôvodu ideálnym miestom k pobytu tých, ktorí hľadajú kludné prostredie umožňujúce odpútať sa od starostí dnešného uponáhľaného a pretechnizovaného sveta. Celá oblasť disponuje rozsiahlym potenciálom prírodných a rekreačných daností a blízkou polohou tvorí obytné rekreačné zázemie mesta Banská Bystrica.

Obec má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj vidieckej turistiky vrátane agroturistiky (forma vidieckej turistiky poskytovaná podnikateľmi v poľnohospodárskej výrobe a slúži im ako dodatočný alebo ďalší finančný zdroj k udržaniu alebo rozšíreniu hlavného podnikateľského programu). Tieto aktivity sú bezprostredne späté s prírodou, krajinou a vidieckym prostredím, prispievajú k celkovému rozvoju obce najmä tým, že umožňujú zhodnotiť danosti vidieckeho prostredia a to i pri pomerne nízkej finančnej náročnosti, vytvoria nové pracovné príležitosti a napomáhajú obnove a rozvoju obce. Za týmto účelom je nutné uchovanie ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia.

Obec je atraktívna predovšetkým pre jej:

- prírodný potenciál a krajinu
- podmienky pre rekreáciu rodín s deťmi
- priaznivé podmienky pre cykloturistiku a turistiku
- možnosti chatárenia a chalupárenia
- podmienky pre poznávací turizmus – historické mestá Zvolen, Banská Bystrica, hrad Víglaš, pustý hrad ...
- zber húb

Možnosti ubytovania:

Priamo v obci nie sú kapacity na ubytovanie.

V blízkom okolí do 10 km je niekoľko zariadení:

Tabuľka č. 45: Možnosti ubytovania v okolí do 10 km

Názov zariadenia	Lôžková kapacita	Stravovacia kapacita	Kategória
Hotel The Grand Víglaš ****, Víglaš	120	Reštaurácia 120 miest Kaviareň 56 miest	Hotel ****
Penzión Kaštieľ Bocian ***, Vlkanová	10+3	jedáleň max.50 miest salónik max. 20 miest kaviareň 10 miest letná terasa 32 miest	Penzión ***
Penzión Central **, Zvolen	23	-	Penzión **
Chaty a apartmánové domy EKOMA, Zvolen - Sekier	55	Reštaurácia s terasou Kapacitu neudávajú	Chata / apartmánový dom
Penzión AIRA, Zvolen	22	-	Penzión
Penzión Sielnica, Sielnica	38	espresso	Penzión
Penzión Zlatý Dukát ** Zvolenská Slatina	30	150	Penzión **

Gazdovský dom Očová	14	25	Penzión
Penzión pod Skalickou, Hrochoť	14	-	Penzión
Penzion Kamzík, Lieskovec	13	-	Penzión

zdroj: internet 2015

Kultúrne podujatia sú organizované v kultúrnom dome a v exteriéri na futbalovom ihrisku.

Obec ponúka oddych, turistiku a cykloturistiku, zber lesných plodov.

Športový areál pozostáva z futbalového ihriska, ktoré je v správe PD Sebedín - Bečov.

Tabuľka č. 46: **Prehľad športových zariadení – letné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Poznámka/stav
Sebedín - Bečov	Futbalové ihrisko	1	PD Sebedín - Bečov	Tráva

zdroj: obec 2015

Tabuľka č. 47: **Prehľad športových zariadení – zimné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Poznámka
Sebedín - Bečov	-	-	-	-

Zdroj: obec 2015

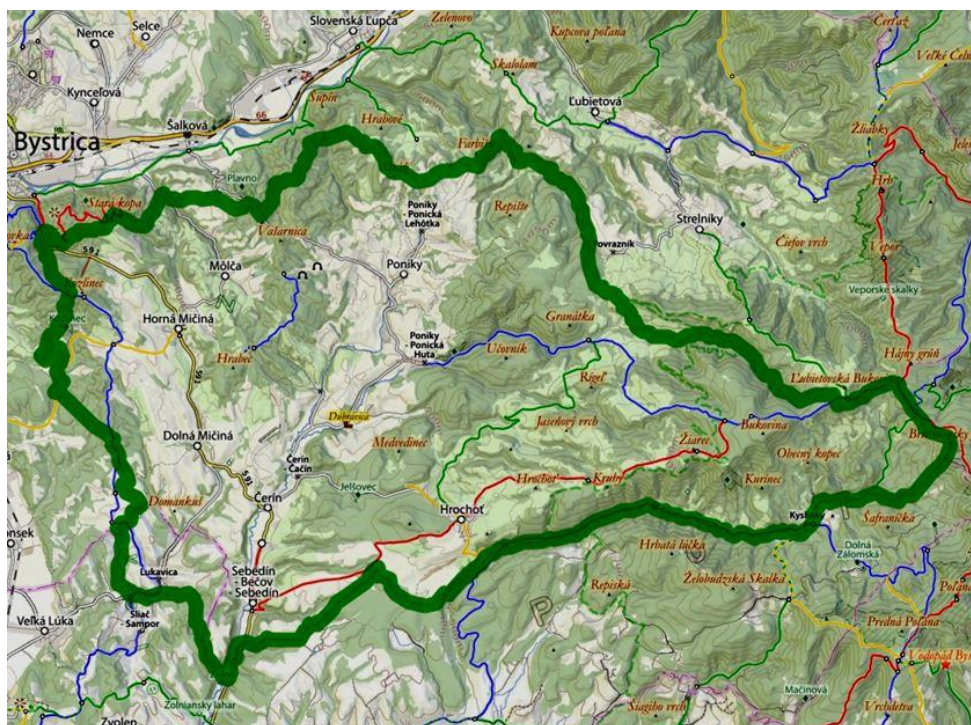
Náučné chodníky a turistické trasy

Cez riešené územie prechádza jedna turistická trasa – červená Lukavica – Pod Horalkou.

Cez územie MR Severné Podpoľanie prechádzajú ďalšie turistické trasy:

- Hrochoť – Hrochoťský mlyn
- Hrochoť – Horná Mičina
- Ponická Huta – Sedlo Jasenová
- Detva, múzeum – Polomz, rázcestie
- Čerín – Veľká Zolná
- Dolná Mičina – Poníky
- Vlkanová – Horná Mičina
- Sampor, rázcestie – Banská Bystrica, mesto
- Pri pošovníckej chate – Horná Mičina

Turistické trasy v okolí obce

Tabuľka č. 48: **Vyznačené turistické trasy v obci**

Číslo	trasa	Prírodné úkazy popri ceste	Typ cesty	Dĺžka km	Správca
0897 m	Lukavica – Pod Horalkou	Chochuľka, Turkov vrch, Štálec, Hrochoť, Kruhy, Žiarec, Bukovina, prameň	nespevnená cesta: 13,3 km (74,6 %), cesta II. triedy: 1,76 km (9,8%), ulica: 1,39 km (7,8%), neklasifik. cesta: 0,82 km (4,6 %), cesta III. triedy: 570 m (3,2%)	18	KST

Zdroj: turistika.oma.sk

Lyžovanie

Lyžovanie a zimné športy sú možné v priľahlých lyžiarskych strediskách:

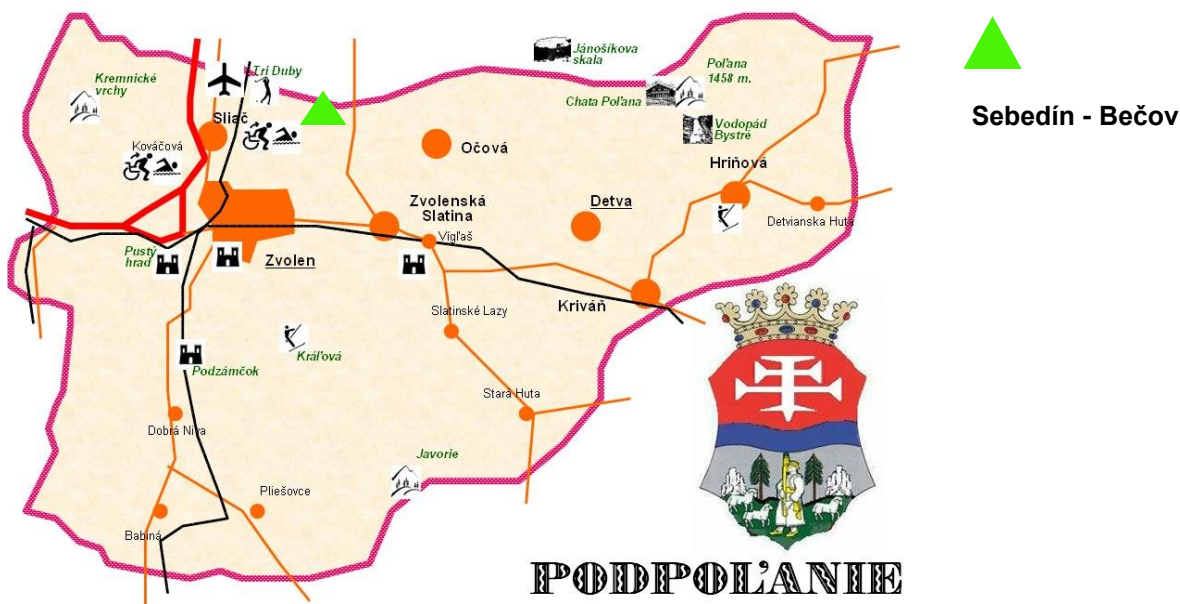
- Lyžiarske stredisko Šachtičky – vzdialenosť 32 minút
- Lyžiarske stredisko Králiky – vzdialenosť 34 minút
- Lyžiarske stredisko Strelníky – vzdialenosť 45 minút
- Lyžiarske stredisko Látky Kočanda - vzdialenosť 40 minút
- Lyžiarske stredisko Park snow Donovaly - vzdialenosť 45 minút
- Lyžiarske stredisko Sielnica – Brestová - vzdialenosť 50 minút

Cykloturistika:

Územím Mikroregiónu prechádza zelená cyklotrasa – okruh okolo Poľany celkovej dĺžky 120 km a červená Kováčová – Dolná Mičiná celkovej dĺžky 15 km. Priamo cez riešené územie neprechádza žiadna cyklotrasa.

V širšom okolí sa nachádza historické mesto Zvolen - sídlo uhorských kráľov, Banská Bystrica s bohatými možnosťami kultúrneho a športového vyžitia, historické pamiatky ako drevený artikulárny kostol v Hronseku zapísaný v UNESCO, kostol v Čeríne, Mičinske travertíny, kaštieľ v Dolnej Mičinej, IPustý hrad, Arborétum Borová hora, Kúpele Sliač a Kováčová, lyžiarske strediská v okolí s bežeckými trasami, farmy s chovom hospodárskym zvierat (Lunterov ranč, Zvolen, Farma Gazdáčik, Banská Belá, Fugerov dvor, Selce ...). Možnosti skalolezectva ponúkajú Štiavnické vrchy a tiež skalné útvary pod Sitnom, Rabenstein medzi Červenou Skalou a Hodrušou.

Mikroregión Severné Podpoľanie uvažuje s obnovou cyklo a turistického značenia a obnovou cyklo-preteku alebo bežeckého preteku.

© www.cestovnyatlas.sk
Všetky práva sú chránené.

Zdroj: <http://www.cestovnyatlas.szm.com/podpolanie1.jpg>

2.10. Trh práce

Zamestnanosť

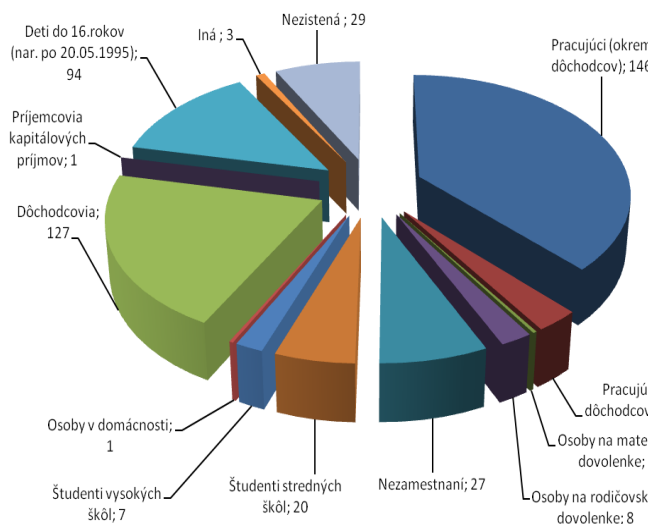
V oblasti zamestnanosti je v obci neuspokojivá situácia. Obyvatelia pracujú prevažne v podnikoch vo Zvolene a Banskej Bystrici. Za prácou dochádzajú vlakom, autobusom a osobnými vozidlami.

Najväčšími zamestnávateľmi v obci sú:

- Poľnohospodárske družstvo Sebedín - Bečov - 25 zamestnancov
- Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb -25 zamestnancov
- Obec Sebedín-Bečov – 6 zamestnancov

Tabuľka č. 49: Členenie obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Počet obyvateľov	373
Pracujúci (okrem dôchodcov)	146
Pracujúci dôchodcovia	11
Osoby na materskej dovolenke	1
Osoby na rodičovskej dovolenke	8
Nezamestnaní	27
Študenti stredných škôl	20
Študenti vysokých škôl	7
Osoby v domácnosti	1
Nepracujúci dôchodcovia	80
Príjemcovia kapitálových príjmov	-
Deti do 16.rokov (nar. po 20.05.1995)	51
Iná	3
Nezistená	29
Z toho ekonomicky aktívni	178

Zdroj: SOBD 2011

Z celkového počtu 373 obyvateľov obce bolo v roku 2011 (SOBD2011) ekonomicky aktívnych 178, čo činí viac ako 47%.

V roku 2011 bolo v obci evidovaných cca 27 nezamestnaných, čo je takmer 10% produktívneho obyvateľstva.

V súčasnej dobe je ťažko zistiť aktuálny stav nezamestnaných. Obec zamestnáva v súčasnosti 5 zamestnancov.

Podnikateľské aktivity, pracovné príležitosti

Až 142 zo 178 ekonomicky aktívnych občanov čo je takmer 80 % dochádzajú za prácou do okolitých obcí a najviac do miest Zvolen a Banská Bystrica. Najviac ich pracuje v odvetví pestovania plodín a chove zvierat, poľovníctve a službách s tým súvisiacich, potom vo verejnej správa a obrane a o ničo menej v odvetví pozemná doprava a doprava potrubím.

Tabuľka č. 50: Podnikateľské subjekty zapísané v ORSR so sídlom v obci Sebedín - Bečov

Podnikateľ.subjekt	Vznik	Oblasť činnosti
Poľnohospodárske družstvo Sebedín - Bečov	1952, od 1991právná subj.	Staviteľ - vykonávanie jednoduchých stavieb a poddodávok. Opravy motorových vozidiel a poľnohospodárskych strojov. Sprostredkovateľská a obchodná činnosť so všetkými druhmi tovarov, na ktoré nie je potrebné osobitné povolenie.
K&T INVEST s.r.o. Sebedín 11	2015	Maloobchod, sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb a obchodu, nákladná doprava do 3,5t. mimoškolská vzdelávacia činnosť, prípravné práce k realizácii stavby, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov

T&T IDEAL INVEST, s.r.o., Sebedín 11	2015	Maloobchod, sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb a obchodu, nákladná doprava do 3,5t. mimoškolská vzdelávacia činnosť, prípravné práce k realizácii stavby, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
NIKALIKÉR s.r.o. Sebedín 39	2001	Výroba sirupov. Výroba nealkoholických nápojov.
SPOLIMEX, s.r.o. Sebedín 20	2009	opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva výroba jednoduchých drevárskych výrobkov, zostavovanie stolárskych dielcov, alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba prípravné práce k realizácii stavby, uskutočňovanie stavieb a ich zmien

Zdroj: www.or.sr.sk r.2015

Na území obce majú k 30.8.2015 vedenú prevádzku nasledovné podnikateľské subjekty zapísané v živnostenskom registri SR.

Tabuľka č. 51: Podnikateľské subjekty zapísané v ŽRSR so sídlom prevádzkarne v obci Sebedín - Bečov

Názov podnikateľského subjektu	Hlavné zameranie činnosti
Jozef Sluka - AUTODOPRAVA	Nákladná cestná doprava
Poľnohospodárske družstvo Sebedín - Bečov	Staviteľ - vykonávanie jednoduchých stavieb a poddodávok. Živočíšna, rastlinná a pridružená výroba.
Beata Zacharová – ADONAI Bečov 6	Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu /Prtevádzkáreň B.Bystrica/, maloobchod,
Edita Strieborná Bečov 30	Maloobchod, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, vedenie účtovníctva
Mária Jakubová Masters Sebedín-Bečov 30	Obchodná a sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľnej živnosti.
NIKALIKÉR s.r.o. Sebedín 39	Výroba sirupov. Výroba nealkoholických nápojov a liehu

Zdroj: www.zr.sr.sk r.2015

2.11 Ľudský potenciál (spolky, združenia, kluby)

Kluby, spolky a združené spoločenské aktivity

V oblasti záujmovej a spolkovéj činnosti existuje viac možností trávenia voľného času v spolkoch – Dobrovoľný hasičský zbor, Poľové združenie Čerín, neformálne združenie občanov.

Obec Sebedín - Bečov má bohatú kultúrnu históriu v oblasti divadelnej činnosti, vzdelávania. Spoločenský život nie je veľmi bohatý, občania sa sťažujú na slabý kultúrny a spoločenský život. Každoročne sa tu uskutočňujú podujatia lokálneho významu.

Tabuľka č. 52: Zručnosti obyvateľstva

Obec	Databáza zručných ľudí v území
Sebedín - Bečov	Milan Ostrolucký, Sebedín 50, Drevorezbár Jozef Kuric, Sebedín 13, Drevorezbár Pavol Hriňo st., Sebedín 27, Výrobca prútených metiel Nina Majlingová, Sebedín 43, Tvorivé dielne pre deti Jozef Kapec, Bečov 42, Služby v lesníctve, opracovanie dreva Martin Sláva, Bečov 33, Košíkár, výroba hrablí Miroslav Haring, Sebedín 48, drevorezbár

Zdroj: obec 2015

Tabuľka č. 53: Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – nehmotné zdroje, ľudský potenciál

Obec	Kluby, spolky, združenia	Kultúrne a športové podujatia
Sebedín - Bečov	Registrované občianske združenia: • žiadne	Stavanie a rúcanie mája Divadlo Karneval

	Neregistrované: <ul style="list-style-type: none"> • Dobrovoľný hasičský zbor • Poľovné združenie Čerín Neformálne združenie občanov vedené fyzickou osobou (Nina Majlingová) bez právnej subjektivity	Mikuláš MDD tvorivé dielne pre deti - Spoločne sa podme hrať, kresliť, strihať, vyrábať Sebečovský brok - súťaž zo vzduchoviek o pohár starostu Pinpongový turnaj o putovný pohár starostu obce Divadelné predstavenia oslavy obce – 5 ročníka oslavy silvestra a nového roku – ohňostroj, starostovský punč
--	---	---

Zdroj: obec 2015, Register Občianskych združení SR

Práca s verejnosťou

V roku 2015 sa robil dotazníkový prieskum v rámci vypracovania PHSR obce. Robil sa tiež prieskum ohľadne dostavby bývalej budovy OCÚ na nájomné byty.

O živote v obci informuje webstránka, ktorú spravuje obec.

Spolupráca

- Obec je členom Občianskeho združenia mikroregión Severné Podpoľanie
- Obec je členom Združenia miest a obcí Slovenska
- Obec spolupracuje s OZ Naša Lieska, o.z.

2.12 Rozvojové dokumenty (súladi s existujúcou dokumentáciou rozvoja)

Na riešené územie je spracovaných viacero dokumentácií, ktoré sa zaoberajú jeho trvalo udržateľným rozvojom:

Koncepcia územného rozvoja Slovenska ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho významu rieši nadradené rozvojové osi, hierarchiu sídiel, životné prostredie, nadradené systémy sociálnej a technickej infraštruktúry. Riešené územie sa nachádza v blízkosti zvolensko-turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa Zvolen - Banská Bystrica - Turčianske Teplice - Martin a zvolensko-južnoslovenskej rozvojovej osi prvého stupňa Zvolen - Lučenec (s odbočkou na Šalgotárján) - Rimavská Sobota – Rožňava – Košice.

ÚPN VÚC Banskobystrického kraja schváleného vládou SR uznesením č.394 z 9.6.1998 a jeho zmeny a doplnky riešia rozvoj územia podrobnejšie.

Zhodnotenie a požiadavky záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC) / výber častí vo vzťahu ku územiu obce Sebedín - Bečov.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.4. Podporovať rozvoj ťažísk osídlenia

1.4.1. podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej - prvej úrovne:

- banskobystricko-zvolenské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu,

1.6. Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

1.6.1. podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:

- zvolensko-turčiansku rozvojovú os: Zvolen - Banská Bystrica - Turčianske Teplice - Martin (v úseku Banská Bystrica - Turčianske Teplice ako komunikačno - sídelnú os), na území Banskobystrického kraja
- zvolensko-južnoslovenskú rozvojovú os: Zvolen - Lučenec (s odbočkou na Šalgotárján) - Rimavská Sobota – Rožňava - Košice,

1.7. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom

1.7.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,

1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,

1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, alebo obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.

1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

2. V oblasti hospodárstva

2.1. vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj,

2.1.2. podporovať prednostné využívanie existujúcich priemyselných a poľnohospodárskych areálov formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií, šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať,

2.2. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou

2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,

2.2.3. v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,

2.2.4. rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,

2.2.5. v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia

2.2.6. zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji a ochranu viníc Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti pred ich zástavbou,

2.2.7. vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd,

2.3. Priemysel, ťažba a stavebníctvo

2.3.1. pri rozvoji priemyslu podporovať a uprednostňovať princíp rekonštrukcie, sanácie a intenzifikácie využívania existujúcich priemyselných zón, areálov a plôch, prípadne aj objektov,

2.4. Regionálny rozvoj

2.4.9. zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva

prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

3.1. Usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky

3.1.1. vypracovať a konsenzuálne prijať Generel cestovného ruchu v Banskobystrickom samosprávnom kraji, ako základného dokumentu rozvoja aktivít a tvorby manažmentu cestovného ruchu, obsahujúceho rozvojové a urbanistické štúdie regiónov cestovného ruchu:

- č. 12. Ipeľského
- č. 13. Gemerského
- č. 14. Horehronského
- č. 15. Pohronského

pre podrobnejšie usmernenie tých častí územia, o ktorých nepojednáva záväzná časť ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v regulatívoch 3.1.2. až 3.1.7.

3.2. Udržiavať a skvalitňovať podmienky a vybavenosť pre krátkodobú vnútromestskú a prímestskú rekreáciu:

3.2.1. zabezpečiť ochranu plošného rozsahu existujúcej verejnej zelene a parkov v sídlach a budovaním nových plôch zelene zabezpečiť zvyšovanie jej podielu na jedného obyvateľa a kvality životného prostredia,

3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu

3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,

3.4.2. nové zariadenia a služby v lokalitách rekreácie a cestovného ruchu mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať prednostne do už zastavaných lokalít,

3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity,

3.6. Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.

3.8. Viazť lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.

3.15. Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.

3.16. Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.

3.17. Zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasti rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.

3.18. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.

3.21. Podporovať rozvoj krátkodobej a prímestskej rekreácie obyvateľov mestských sídiel.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

4.1. Rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov.

4.2. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu regionálneho významu a v biotopoch druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.

4.4. Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia,

4.4.2. rešpektovať hlavnú biologickú, ekologickú a environmentálnu funkciu lesov s druhoradým, alebo podradným drevoprodukčným významom, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo častí lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia a lesy vo všetkých vyhlásených a navrhovaných chránených územiach kategórií chránený areál, národný park a v územiach vymedzených biocentier,

4.5. rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability.

4.6. Rešpektovať, pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny.

4.9. Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného *systému ekologickej stability* (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).

4.10. Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).

4.11. Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej.

4.12. Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržovania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov.

4.15. Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

4.17. Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických čŕt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

5.1. Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

5.4. Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,

5.4.5 podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.

5.8. Podporovať ochranu

- hodnotných objektov a zachovaných urbanistických štruktúr miest a obcí z obdobia 19. a 20. storočia,

5.12. Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.

5.13. Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.1. V oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry

6.1.24. rešpektovať koridor pre rýchlostnú cestu R2 v úseku Zvolen - Detva- Lučenec - Rimavská Sobota - hranica Košického kraja s obchvatom mesta Zvolen (v úseku Zvolen západ - Zvolen východ)

6.1.25. vybudovať súbežnú cestu s R2 v úseku Budča - Zvolen - Detva - Lučenec - Rimavská Sobota - hranica Košického kraja pre dopravu vylúčenú z R2,

6.1.34. pri riešení trasovania a realizácii súbežných trás rýchlostných ciest (R1, R2, R3, R7), využívať predovšetkým formu rekonštrukcií a smerových úprav existujúcich trás ciest I., II. a III. triedy,

6.1.38. pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás,

6.1.47. zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie

6.2. V oblasti rozvoja železničnej infraštruktúry

6.2.1. rezervovať priestor pre výhľadový koridor vysokorýchlostnej trate ako územnú rezervu s predpokladom jej postupného spresňovania v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie

6.2.2. modernizovať železničnú trať TINA Nové Zámky/Palárikovo - Levice - Zvolen - Lučenec - Košice v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja s postupnou elektrifikáciou a dokončením jej zdvojkolajnenia v celej trase,

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1. Vodné hospodárstvo

7.1.6. rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov,

7.1.10. zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10.000 ekvivalentných obyvateľov do 31.12.2010 a v aglomeráciách od 2.000 - 10.000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré nemajú vybudovanú verejnú kanalizáciu, a v aglomeráciách menších ako 2.000 EO, v ktorých je vybudovaná verejná kanalizácia bez primeraného čistenia do 31.12.2015 v súlade s platnou legislatívou, ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd,

7.1.11. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov

b) prioritnou výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach ležiacich v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, prípadne v ich blízkosti,

7.1.12. v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línii a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území,

7.1.14. akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, pásma ochrany vodárenských zdrojov v súlade s vodným zákonom, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v súlade so zákonom o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o regulácii v sieťových odvetviach,

7.2. Zásobovanie elektrickou energiou

7.2.3. rezervovať koridor na výstavbu vedenia ZVN 2x400 kV v trase Rz Horná Ždáňa - Rz Medzibrod - Rz Prečerpávacía vodná elektrárňa Ipeľ (PVE Ipeľ) - Rz Rimavská Sobota,

7.2.11. pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrčovaniu vtákov podľa platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny,

7.2.12. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy,

7.3. Zásobovanie plynom a teplom

7.3.1. prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,

7.3.2. ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje energie,

7.3.3. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných plynovodov, teplovodov a produktovodov,

7.3.7. presadzovať uplatnením energetickej politiky SR, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencií miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,

7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,

7.4. Pošta a telekomunikácie

7.4.3. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných telekomunikačných vedení v zmysle platnej legislatívy.

7.6. Odpadové hospodárstvo

7.6.2. v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov,

8.2. Zdravotníctvo

8.2.3. podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva, predovšetkým v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier,

8.3. Sociálna pomoc

8.3.1. rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v

dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,

8.3.4. podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých.

9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

9.3. Ochranu vôd realizovať v zmysle platnej legislatívy ako:

9.3.2. ochranu vodárenských tokov a ich povodí,

9.3.3. ochranu vodárenských zdrojov,

9.3.4. ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd,

9.3.8. zabezpečiť minimálne dvojstupňové čistenie komunálnych odpadových organicky znečistených priemyselných odpadových vôd vypúšťaných do povrchových tokov v súlade s kvalitatívnymi cieľmi povrchových vôd a limitnými hodnotami ukazovateľov znečistenia v zmysle platnej legislatívy,

II. Verejnoprospešné stavby

1. Cestná infraštruktúra

1.21.11. cesta II/591 v úsekoch Banská Bystrica (I/66) - Zvolenská Slatina a Víglaš - Stará Huta - Horná Strehová - Dolná Strehová, rekonštrukcia cesty a vybudovanie nových úsekov s obchvatom mesta Banská Bystrica vo výhlade s obchvatmi obcí,

1.25.1. rýchlostná cesta R2 v úseku Zvolen - Detva - Lučenec - Rimavská Sobota - hranica Košického kraja, nová trasa,

1.25.2 . súbežná cesta I/50 s R2 v úseku Zvolen - Detva - Lučenec - Rimavská Sobota - hranica Košického kraja, výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodnej cesty so šírkovou homogenizáciou úsekov podľa minimálnej kategórie pre cesty I. (II.) triedy

1.25.3. Rýchlostná cesta R2 vedená obchvatom mesta Zvolen v úseku Zvolen západ - Zvolen - východ

2. Železničná infraštruktúra

2.1. Železničná trať TINA Nové Zámky - Levice - Zvolen - Lučenec - Košice, modernizácia v celej dĺžke na území Banskobystrického kraja so zvyšovaním traťovej rýchlosti a dokončením zdvojkolajnenia trate; elektrifikácia trate v úseku Zvolen - Košice,

6. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

6.46. Čerín, Sebedín, Bečov kanalizácia a ČOV,

9. Zásobovanie plynom

9.6. odbočka plynovodu do údolí riek Lukavica a Zolná (okres Banská Bystrica a Zvolen), s výhladovou možnosťou prepojenia na Pohronský plynovod,

9.13. plynifikácia obcí na území Banskobystrického samosprávneho kraja na základe rozhodnutia miestnej samosprávy, po preukázaní ekonomickej efektívnosti investičného zámeru v jednotlivých obciach,

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického kraja 2015 – 2023** schválený Uznesením Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja č. 198/2015 zo dňa 11. decembra 2015

Programová časť:

Prioritná oblasť 1: Zdravé a adaptabilné prostredie - Zelený región

Špecifický cieľ 1.1:

Vytvoriť predpoklady pre budovanie systému bezpečnej a ekologickej dopravy na území BBSK zvýšením atraktivity VOD a nemotorovej dopravy

1.1.3 Podpora budovania širokopásmového/vysokorychlostného internetu

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Pokrytie vidieckych oblastí tzv. bielych miest širokopásmovým internetom

1.1.4. Vytvorenie regionálnej siete cyklotrás

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Výstavba nových úsekov cyklotrás

1.1.5 Vypracovanie analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie ekologickej, udržateľnej a bezpečnej dopravy na území kraja

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Spracovanie resp. aktualizácia strategických dokumentov v súlade s platnou legislatívou a územnoplánovacou dokumentáciou, tvorba mobilných aplikácií, interaktívnych máp a portálov

1.1.6 Zlepšenie technického stavu ciest II. a III. triedy a mostných objektov

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Systémový prístup k údržbe a zlepšovaniu technického stavu cestnej siete a mostných objektov v správe BBSK
- Dobudovanie regionálnych ciest a miestnych komunikácií vrátane prvkov na zvýšenie bezpečnosti všetkých účastníkov cestnej premávky
- Renovovať/rekonštruovať poškodenú existujúcu infraštruktúru súvisiacu s dopravnými komunikáciami vrátane riešenia kritických bodov

Špecifický cieľ 1.2:

Podporovať zmierňujúce a adaptačné opatrenia zmeny klímy

1.2.1 Zavádzanie adaptačných a zmierňujúcich opatrení zmeny klímy v mestskom prostredí

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Realizácia prvkov zelenej a modrej infraštruktúry
- Podpora občianskych a komunitných zelených iniciatív

Špecifický cieľ 1.3:

Zhodnocovať prírodný potenciál vidieckej krajiny

1.3.1 Podpora integrovaného a špecificky miestneho prístupu vo vidieckych oblastiach

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Vypracovanie rozvojového dokumentu v oblasti rozvoja vidieka
- Podpora integrovaných krokov na riešenie ekonomických, environmentálnych, klimatických a sociálnych problémov ovplyvňujúcich vidiecke oblasti

1.3.2 Podpora udržateľnosti vidieka prostredníctvom podpory miestnej ekonomiky

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Podpora podnikateľských aktivít na vidieku so zameraním na CR, ekologické poľnohospodárstvo, ekosystémové služby a lesné hospodárstvo

Špecifický cieľ 1.4:

Zlepšiť kvalitu životného prostredia

1.4.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytového fondu

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Vypracovanie energetickeho auditu verejných budov
- Postupná obnova verejných budov a bytového fondu s dôrazom na zvyšovanie energetickej efektívnosti

1.4.2 Zlepšenie systému zberu, separácie a zneškodňovania odpadu a prevencia /odstraňovanie environmentálnych záťaží

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov/odstraňovanie environmentálnych záťaží
- Výstavba, dobudovanie a rekonštrukcia verejných kanalizácií a ČOV
- Zavádzanie nových systémov a technológií v oblasti odpadového hospodárstva

1.4.4 Realizácia opatrení na elimináciu dopadu prírodných katastrof a iných rizík s dopadom na kvalitu ŽP

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Podpora protipovodňových opatrení
- Podpora aktivít zameraných na iné opatrenia s prepojením na adaptáciu zmeny klímy

1.4.5 Zlepšenie stavu zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Výstavba verejných vodovodov pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou pri prednostnom využití už vybudovaných vodárenských zdrojov podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Banskobystrického kraja.

Prioritná oblasť 2: Lepšia kvalita života – Služby pre ľudí

Špecifický cieľ 2.4:

Vytvoriť predpoklady zlepšenie dostupnosti bývania pre všetky skupiny obyvateľstva

2.4.1 Systémová podpora dostupného bývania /nájomného bývania

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Obnova a budovanie cenovo dostupných bytov najmä pre mladé rodiny a osoby ohrozené sociálnym vylúčením
- Revitalizácia všetkých typov sídel dobudovaním infraštruktúry zvyšujúcej kvalitu života

Špecifický cieľ 2.5:

Zachovať a zhodnotiť kultúrne dedičstvo, kultúru a tradície územia

2.5.1 Ochrana, obnova a revitalizácia pamiatkového fondu a dobudovanie kultúrnej infraštruktúry

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Obnovenie najhodnotnejších objektov v rámci pamiatkového fondu a pamiatok
- Zachovanie a rozšírenie infraštruktúry pre rozvoj kultúry (kultúrne domy, digitalizácia kín, skanzeny ľudovej kultúry, múzeá, galérie a pod.)
- Podpora obnovy a revitalizácie pamiatkových objektov slúžiacich na podporu miestnej ekonomiky (napr. CR)

2.5.2 Vytváranie podmienok pre zachovanie širokej ponuky a rozmanitosť aktivít a služieb v oblasti kultúry vrátane nových/alternatívnych žánrov

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Zabezpečenie prepojenia ponuky aktivít a služieb v oblasti kultúry s celoživotným vzdelávaním , CR a rozvojom vidieka
- Podpora súčasnej umeleckej tvorby s dôrazom na deti a mládež
- Rozvoj kapacít ľudských zdrojov v oblasti kultúry, ďalšie vzdelávanie pracovníkov

Prioritná oblasť 3: Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky

Špecifický cieľ 3.3:

Rozvíjať udržateľný cestovný ruch

3.3.2 Dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Vytvoriť sieť udržiavaných turistických, náučných chodníkov a cyklotrás
- Podpora využívania IKT technológií a inovácií pri tvorbe produktov CR

Prioritná oblasť 4: Partnerstvá

4.1 Vytvorenie platformy pre podporu medzisektorovej spolupráce

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Podpora občianskych aktivít, projektov spolupráce a výmeny skúsenosti medzi rôznymi aktérmi miestneho/regionálneho rozvoja

Obec je medzi obcami uvedených v Prílohe č. 1: Indikatívny zoznam projektových zámerov

Tabuľka č. 54: Indikatívny zoznam projektových zámerov (Príloha č. 1 k PHSR BBSK 2015-2023)

Názov obce/mesta	Názov projektu	Predpokladané výdavky v EUR	Predpokladaný termín realizácie	Pripravenosť projektového zámeru/návrhu
Sebedín-Bečov	Denný stacionár	50 000	2016	PD - zmena
	Rekonštrukcia priestorov KD	40 000	2015	vypracovať PD
	Rekonštrukcia kultúrneho domu	40 000	1Q 2017	zámer
	Rekonštrukcia Požiarnej	20 000	1Q 2018	zámer

	zbrojnice			
	Vybudovanie cyklotrasy	22 000	3Q 2017	zámer
	Denný stacionár	100 000	2015-2020	zámer, projektová dokumentácia

- **Regionálny systém ekologickej stability** okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhujú ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu
- **Územný plán obce** Obec nemá schválený územný plán.
- Stav vysporiadania vlastníckych vzťahov (situáciou v ROEP a pozemkových úpravách):
ROEP a Pozemkové úpravy – ROEP bol ukončený v roku 2005
Pozemkové úpravy sa nerealizovali

Tabuľka č. 54: **Situácia v Programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja**

Obec	Názov PHSR	Spracovateľ	Programovacie obdobie
Sebedín - Bečov	Program rozvoja mikroregiónu Severné Podpoľanie	OZ KRTKo v spolupráci so SAŽP Banská Bystrica	2005-2015

Zdroj: obec 2015

Tabuľka č. 55: **Územné plány obce**

Názov	Spracovateľ	Rok spracovania
Územný plán obce Sebedín - Bečov	Ing.Arch.Jozef Dižka	Návrh z 2002 nebol schválený!

Zdroj: obec 2015

Obecné zastupiteľstvo schválilo potrebu vypracovania nového územného plánu.

Tabuľka č. 56: **Situácia v ďalších rozvojových dokumentáciách**

Obec	Názov a druh dokumentácie	Spracovateľ	Programovacie obdobie alebo rok spracovania
Sebedín - Bečov	Passport (Generel) dopravného značenia	STOMON, s.r.o., T. Vansiovej 24, Nové Zámky	8/2015

Zdroj: obec 2015

Majetok obce a investičné aktivity obce v posledných 5 rokoch, plánované investičné aktivity

Tabuľka č. 57: **Majetok obce**

Obec	Celková nadobúdacia hodnota majetku obce v EUR	Celková posledná účtovná hodnota majetku v EUR k 31.12.2014
Sebedín - Bečov	416360,59	210065,93

Zdroj: obec 2015

Hodnotenie doterajšieho rozvoja hlavne zo zameraním na integrovaný prístup, vrátane popisu využitia vonkajších zdrojov, napr. EU fondov, štátneho rozpočtu, súkromné zdroje a ďalších nástrojov

Obec realizovala viacero investičných aj neinvestičných projektov rozvoja. Štruktúra projektov je rôznorodá.

Využitie EÚ zdrojov: výborné, priemerné, slabé, žiadne

Využitie štátnych zdrojov: výborné, priemerné, slabé, žiadne

Využitie iných zdrojov: výborné, priemerné, slabé, žiadne

Využitie regionálnych zdrojov (BBSK a pod.): výborné, priemerné, slabé, žiadne

2.13. Realizovaný rozvoj

Realizované investície, projekty, aktivity hlavne zo zameraním na integrovaný prístup (posledných 5 rokov).

Tabuľka č. 58: Realizované projekty v obci za posledných 5 rokov

Projekt:	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – zriadenie nového svetelného bodu, výmena svetelných trubíc
Podporil:	100% obec
Rok:	2011
Rozpočet:	1207,37€
Projekt:	Ozvučenie domu smútku – repráky, rozvody, vysielacia stanica, mikrofón
Podporil:	100% obec
Rok:	2011
Rozpočet:	623€
Projekt:	Realizácia chodníka k domu smútku – pokládka cca 100m2 zámková dlažba
Podporil:	VÚC BB – 1000€
Rok:	2011
Rozpočet:	1801,40€
Projekt:	Nákup detského ihriska
Podporil:	VÚC BB – 1300€
Rok:	2012
Rozpočet:	2400€
Projekt:	Odkúpenie predajne od COOP Jednota
Podporil:	100 % obec
Rok:	2012
Rozpočet:	15000€
Projekt:	Realizácia chodníka k domu smútku – pokládka cca 100m2 zámková dlažba
Podporil:	VÚC BB – 1500€
Rok:	2012
Rozpočet:	1500€
Projekt:	Vyspravenie miestnych komunikácií
Podporil:	100 % obec
Rok:	2013
Rozpočet:	7229,14€
Projekt:	Nákup stoličiek kultúrny dom
Podporil:	100 % obec
Rok:	2013

Rozpočet:	1223,74€
Projekt:	Rekonštrukcia strechy kultúrny dom
Podporil:	MF SR 7000€
Rok:	2014
Rozpočet:	1660,47€
Projekt:	Rekonštrukcia strechy Dom smútku – havarijný stav
Podporil:	2749,78€ poistné plnenie
Rok:	2014
Rozpočet:	8706,43€
Projekt:	Nákup detského ihriska
Podporil:	VÚC BB 500€
Rok:	2010
Rozpočet:	1904€
Projekt:	Nákup a inštalácia zabezpečovacieho systému na ocú
Podporil:	100% obec
Rok:	2010
Rozpočet:	2554,68€
Projekt:	Rekonštrukcia zvonice a zvonov
Podporil:	100% obec
Rok:	2010
Rozpočet:	2790€
Projekt:	Vybudovanie infraštruktúry digitálneho kamerového systému ako prevencie proti vandalizmu na verejných priestranstvách v obci Sebedín-Bečov
Podporil:	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
Rok:	2015
Rozpočet:	108 000 €
Projekt:	Rekonštrukcia verejného osvetlenia
Podporil:	Európsky fond regionálneho rozvoja, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Rok:	2015
Rozpočet:	54 235,15 €

zdroj: obec 2015

2.12 Finančná analýza

DOMÁCE ZDROJE (V EURO)		
Názov obce		Sebedín - Bečov
Zdroje	Rok	Štátne zdroje (z Ministerstva financií)
Výnosy dane z príjmov	2011	49587,47
	2012	48282,18
	2013	51723,92
Granty a transfery	2011	1111,16
	2012	3130,87
	2013	2561,39
Iné štátne zdroje (Štátne fondy, Pro Slovakia, POD...)	2011	0
	2012	0
	2013	0
Štátne zdroje spolu:	2011	50698,63
	2012	51413,05
	2013	54285,31
Zdroje	Rok	
Daňové príjmy	2011	15717,8
	2012	16510,47
	2013	15849,06
Nedaňové príjmy	2011	3216,49
	2012	3321,24
	2013	3734,57
Granty neštátne	2011	1000
	2012	
	2013	900
Predaj pozemkov	2011	510
	2012	18272
	2013	261,36
Z rezervného fondu	2011	5800
	2012	
	2013	
Obecné zdroje spolu:	2011	26244,29
	2012	38103,71
	2013	20744,99
Zdroje	Rok	
Dary a sponzorstvá	2011	0
	2012	0
	2013	0
DOMÁCE ZDROJE SPOLU:	2011	76942,92
	2012	89516,76
	2013	75030,3

Zdroj: Obec 2015

ZAHRANIČNÉ ZDROJE (v Euro)	
Obec	Sebedín - Bečov
Rok	<i>Tendre a výzvy</i>
2011	0
2012	0
2013	0
Rok	<i>Fondy EÚ</i>
2011	0
2012	0
2013	0
Rok	<i>Bilaterálna spolupráca</i>
2011	0
2012	0
2013	0
Rok	<i>Iné zahraničné zdroje</i>
2011	0
2012	0
2013	0
ZAHRANIČNÉ ZDROJE SPOLU:	
2011	0
2012	0
2013	0

ZDROJE POUŽITÉ NA ROZVOJ / z domácich a zahraničných zdrojov spolu / :	
2011	3131,77
2012	17400
2013	8452,88

Zdroj: Obec 2015

3. SWOT ANALÝZY

3.1. VNÚTORNÁ SWOT ANALÝZA obec

Sebedín - Bečov

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Prírodné podmienky • Dobrá dostupnosť do okolitých miest BB, ZV, Sliač (letisko) • Pokoj, ticho • Územná preluka medzi časťami obce Sebedín a Bečov vhodná na výstavbu • Organizácia kultúrnych podujatí pre deti (OcÚ + jednotlivci) • Futbalové ihrisko • Vznik neziskovej organizácie DHZ + existencia DHZ Obce • Dom dôchodcov a sociálnych služieb s jedálňou, možnosť aj pre domáce obyvateľstvo • Obchod v Bečove • PD Sebedí – Bečov je hlavný zamestnávateľ v obci (ovce, kravy, býky, rastlinná výroba), pomoc obci pri údržbe ciest, spolupráca s obcou na veľmi dobrej úrovni • Dva domy smútku • Potenciál nevyužitých obecných budov (bývalá budova OcÚ) a pozemkov • Centrálné priestranstvo s potenciálom v obidvoch častiach obce • Miestna líkérka s.r.o. • Autoservis, domáci majstri • Pamätná tabuľa Daniel Bodický – pedagóg • Práca v záhradách pri RD pretrváva • Poľovné združenie Čerín • Dobrý signál mobilných operátorov • Zrekonštruovaný miestny rozhlas • Lesné cesty vhodné pre využitie v CR, možné prepojenie na regionálne cyklotrasy • Tvorivé dielne pre deti, v obci obyvateľka, ktorá sa venuje malým deťom • Priaznivá štruktúra obecného zastupiteľstva a starosta • Obec je členom MR Severné Podpoľanie • Obec je členom verejnosúkromného partnerstva Naša Lieska o.z. 	<ul style="list-style-type: none"> • Málo spojov MHD • Chýba ÚPD • Obec má dve časti a chýba ich prepojenie • Chýbajú kultúrne, spoločenské a športové podujatia a aktivity pre dospelých • Chýbajú detské ihriská • Chýba organizovaný šport • Existencia obchodu v Sebedíne je otázná • KD v Bečove je zastaraný • Slabý kultúrny a spoločenský život • Budova hasične v pôvodnom nevyhovujúcom stave • Dom smútku v Sebedíne v nevyhovujúcom zlom technickom stave • Zastávky MHD nevyhovujú 2X • Zvonice v zlom technickom stave • Chýba kostol • Budova bývalého OcÚ je nevyužitá a chátra • Neupravené centrálné priestranstvá v oboch častiach obce • Chýba kanalizácia • Nedostatočný vodovodný tlak • Chýba riešenie bioodpadu • Zaťaženie obce nákladnou dopravou (lom Mičiná, lom Poniky, píla Poniky, Hrochoť, výstavba diaľnic, obchádzanie mýtného systému) • Chýba chodník medzi časťami obce aj v obciach popri štátnej ceste II. Triedy • Znečistené a slabo udržiavané koryto Zolnej vrátane prítokov • Čierne skládky • Vysokorychlostný internet – nie sú technické podmienky pre jeho zavedenie • Chýba kamerový systém • Web stránka obce je nevyhovujúca, chýbajú obecné noviny • Nevyhovuje prístup do cintorína v Sebedíne (vlastnícky ani technicky) • Studnička pri cintoríne je mimo územia cintorína • Pasívna mládež 12 – 18 rokov a vysokoškoláci • Spolupráca v rámci MR slabá až žiadna • Prepádavanie ciest v obci • Chýba propagácia, informovanosť v rámci obce je slabá ale aj smerom von z obce

PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
<ul style="list-style-type: none"> • Spracovanie bioodpadu vlastnými kompostérmi • Vybudovanie chodníkov medzi časťami obce ale aj v obciach • Modernizácia verejného osvetlenia • Lesné cesty až po Urpín – možnosť vybudovania cyklotrás • Budovanie cyklotrás • Rozvoj spolupráce obce a občanov 	<ul style="list-style-type: none"> • Nákladná doprava – premávka cez obec • Nárast drobnej kriminality hlavne na osobných automobiloch • Stagnácia rozvoja <p>Vízia: Živšia a súdržnejšia obec, s lepším miestnym povedomím a vyšším záujmom o veci verejné a propagáciou, atraktívnejšia pre bývanie, s lepšími podmienkami pre podnikanie a voľný čas.</p>

3.2. VONKAJŠIA SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Obec je členom Mikroregiónu Severné Podpoľanie, Združenia miest a obcí Slovenska a spolupracuje s OZ Naša Lieska, o.z. • dobrá poloha v blízkosti sídelných centier • dopravný prístup z rýchlostnej cesty R1 • veľmi pekná poľnohospodárska krajina • vyvážená krajinná štruktúra • iniciatívna samospráva • iniciatívni občania • prírodné zázemie pre rozvoj cest. ruchu, športových aktivít (letné – turistika, cykloturistika, detské programy), • prísunom nových obyvateľov (väčšinou mladí ľudia) sa zvyšuje vzdelanostný potenciál v území a je predpoklad stále rastúceho záujmu o kvalitné obytné prostredie • krásna príroda, ticho a kľud • existencia chránených území v blízkosti riešeného územia • dobrá sociálna vybavenosť a služby v obci • existencia nadradenej technickej infraštruktúry • snaha obce o zlepšenie technického stavu obecných budov • vysoký potenciál pre vidiecku turistiku • potenciál pre rozvoj IBV 	<ul style="list-style-type: none"> • nadmerne zaťaženie tranzitnou nákladnou dopravou • nedostatočne využitý potenciál krajiny pre rekreáciu a turistiku • nedostatočné hospodárske využitie miestnych zdrojov • nedokončená environmentálna infraštruktúra (kanalizácia, ČOV, plyn) • chýbajú protipovodňové opatrenia v krajine – suchý polder • chýba schválený ÚPN obce • chýba vopred stanovená koncepcia riešenia zelene v sídle • snaha napodobňovať mestský životný štýl vrátane charakteru stavieb a úpravy ich okolia • zastaralé verejné osvetlenie • chýba chodník pre peších v zastavanom území obce popri cestnej komunikácii II. triedy • vysoký hluk a prašnosť spôsobený premávkou nákladných vozidiel • chýbajú umelecké remeslá vo väzbe na tradície ako aj kvalitný miestny folklór • malá väzba na tradíciu a históriu obce, absencia múzeí o tradíciách a histórii obce/regiónu • nízky záujem občanov o veci verejné • existujúce závady (vzdušné vedenia, stožiarové trafostanice) • nedostatočná vybavenosť, chýba informačné centrum a jednotný informačný systém v rámci obce a mikroregiónu • nedostatok stavebných pozemkov • nízke možnosti kultúrneho vyžitia občanov priamo v obci • nedostatočné podmienky pre aktivizáciu mladých ľudí

PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
<ul style="list-style-type: none"> • práca s existujúcim obyvateľstvom v prospech rozvoja – imidž obce, atmosféra a genius loci (vzťah k miestu) • pripraviť komplexný produkt cestovného ruchu v spolupráci s obcami mikroregiónu • zamerať ponuku na segment najväčšej vekovej skupiny obyvateľstva SR vo veku 0-19 a 20-39 rokov • netradičné a extenzívne poľnohospodárstvo (pestovanie liečivých rastlín, malé agrofarmy..) • využiť tradície a znalosti predkov pri hospodárskom využití územia • lesné hospodárstvo a poľovníctvo • obnova tradičných remesiel • možnosti tradičnej letnej rekreácie spojenej s prírodnými, krajinárskymi a kultúrnymi hodnotami územia (auto-, cyklo-, pešia turistika, detská a poznávacia turistika, zber lesných plodov) • možnosti vidieckej rekreácie a agroturistiky • rozvíjať začaté aktivity (práca s obyvateľstvom, osвета, výchova) • povzbudiť obyvateľov k súťaživosti o kvalitné obytné prostredie (najkrajšie okno, najkrajšia predzáhradka) • pri výsadbách ovocných stromov sa vrátiť k vysokokmenným tvarom, ktoré vhodnejšie začlenia obec do okolia realizácia princípov permakultúry • schválenie územného plánu • vypracovanie dokumentácie pre humanizáciu verejných priestranstiev a následná realizácia • riešenie bezpečného pohybu obyvateľov v priestore cesty II. triedy 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov • ohrozenie rastúcou chudobou – celospoločenský problém • zvyšovanie nezamestnanosti • práca mimo obec – odliv financií • neochota a nepripravenosť ľudí podnikat' • prívalové dažde, ohrozenie povodňami • nevyvážený rozvoj určitých aktivít v území na úkor iných (napr. nekontrolovateľný rozvoj výstavby versus rozvoj rekreácie) • absencia územného plánu • nespolupráca a nezáujem o veci verejné

4. HODNOTENIE

4.1. Hlavné smery rozvoja obce (v širších súvislostiach)

Popis potenciálu rozvoja obce z hľadiska územného plánovania:

Budúca organizácia a urbanistická štruktúra obce Sebedín - Bečov bude v rozhodujúcej miere závislá na zamestnanosti obyvateľov obce a na hospodárskej základni priamo v obci, osobitne na prevládajúcej forme budúcej poľnohospodárskej výroby a jej vzťahu k urbanizácii obce.

Obec Sebedín - Bečov má vysoký potenciál pre rozvoj rekreácie a turizmu a pre jeho ekonomické a spoločenské využitie predovšetkým z hľadiska svojej polohy. Potenciálom medzinárodného významu je atraktívna a ekologicky čistá krajina, umožňujúca jej rekreačné využitie na báze sústredenej, ale aj rozptýlenej rekreácie a cestovného ruchu.

Uvedené podnety vytvárajú silné predpoklady pre rozvoj služieb v turizme, cestovnom ruchu a rekreácii na regionálnej úrovni. Následne je očakávaný rozvoj bývania a občianskeho vybavenia.

VÝHODY A NEVÝHODY OBCE Z HĽADISKA POLOHY V REGIÓNE

1. VÝHODY Z HĽADISKA POLOHY:

- Obec je dobre dopravne prístupná z R1 rýchlostnej komunikácie (BA, NR - ZH, ZV, BB - ZH,)
- Obec je prechodná, nadmerne zaťažená tranzitnou nákladnou dopravou
- Obec sa nachádza v území s bohatými prírodnými hodnotami s predpokladmi rozvoja.
- Obec je členom Mikroregiónu Severné Podpoľanie
- Obec je členom partnerstva Naša Lieska
- Obec sa nachádza v blízkosti perspektívnej aglomerácie stredísk rekreácie a cestovného ruchu Zvolen, Banská Bystrica, Sliač a Kováčová
- Obec sa nachádza v zaujímavom prírodnom prostredí s množstvom chránených území
- Obec sa nachádza v blízkosti nadradenej technickej infraštruktúry alebo priamo prechádza katastrami obce

Miestni obyvatelia vidia z hľadiska polohy a lokality obce:

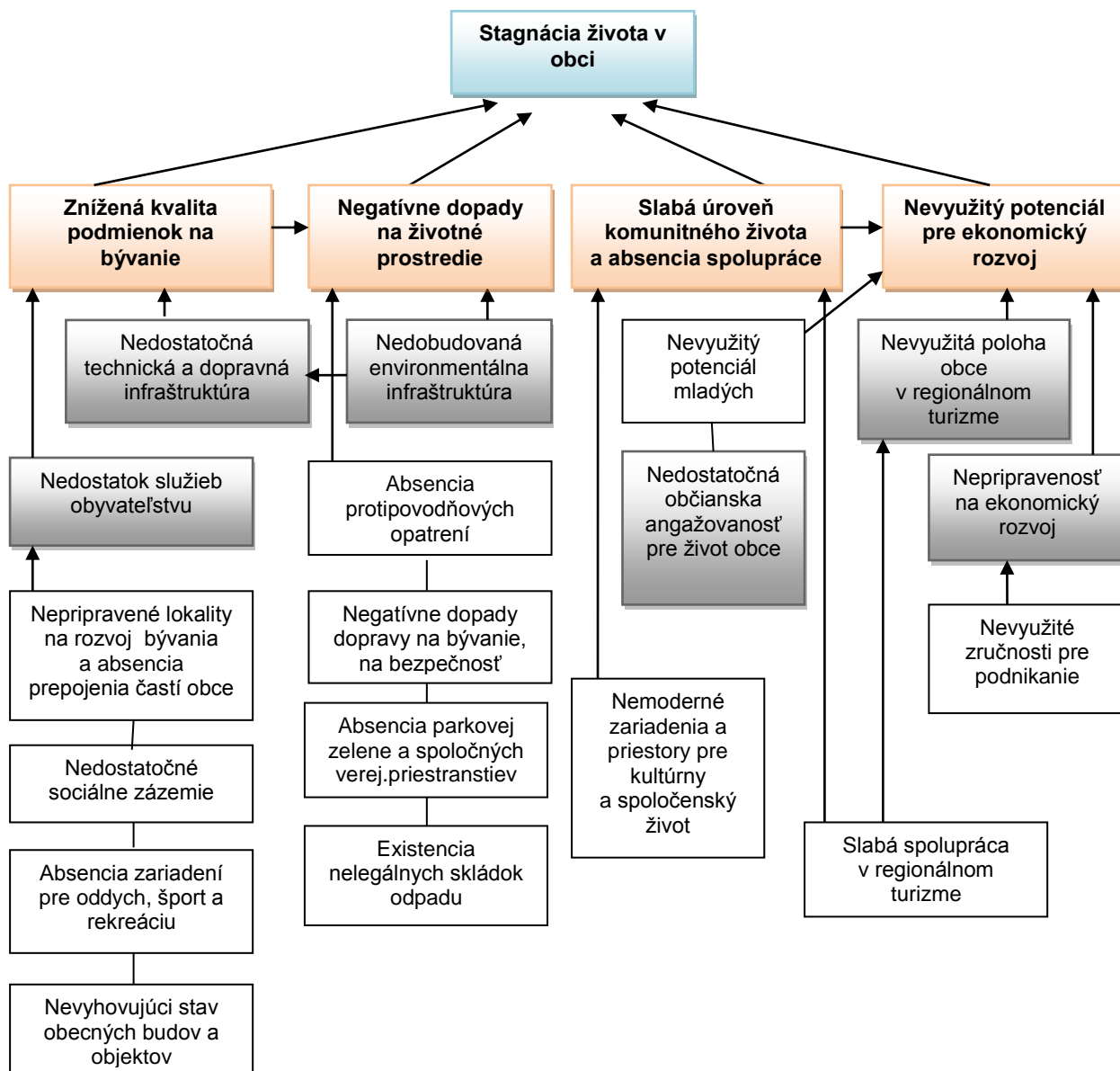
VÝHODY:

- Dobrá poloha (dostupnosť okresných miest a krajského mesta)
- Krásna príroda, pokoj a ticho
- Možnosť využitia lesných ciest ako cyklotrás regionálneho významu – podpora rozvoja CR
- Záujem o stavebné pozemky v obci

2. NEVÝHODY Z HĽADISKA POLOHY:

- Hluk a prašnosť spôsobené vysokou premávkou nákladných áut zásobujúcich okolité lomy
- Málo spojov MHD, viac sa využíva osobná automobilová doprava
- Dobrá dostupnosť väčších miest vytvára predpoklady pre rozvoj IBV mestského charakteru čo narúša pôvodný charakter obce

4.2.Problémová analýza

STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ

Strategická a Programová časť obsahuje :

1. zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
2. inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
3. finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
4. systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
5. časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2 zák. č. 539/2008 Z.z. a zák. č. 309/2014 Z.z.

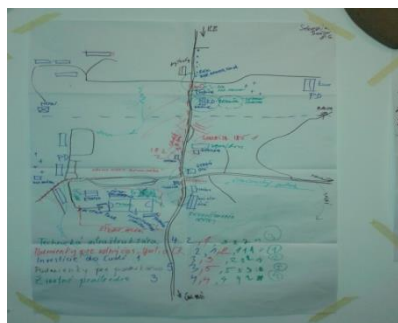
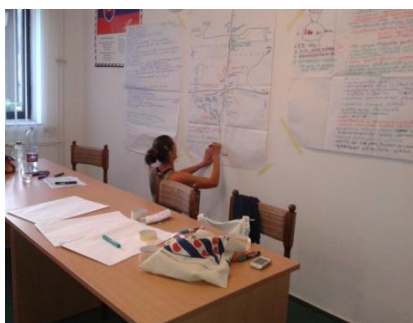
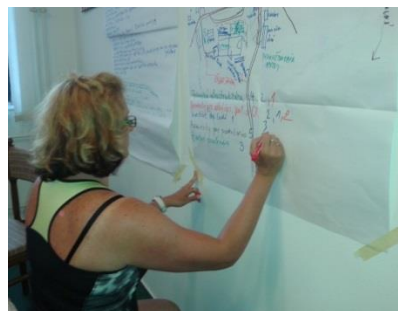
Vízia (dlhodobá):

Živšia a súdržnejšia obec, s lepším miestnym povedomím a vyšším záujmom o veci verejné a propagáciou, atraktívnejšia pre bývanie, s lepšími podmienkami pre podnikanie a voľný čas

Citácia zo stretnutia 8.6.2015

Vízia s dlhodobým časovým horizontom má charakter želania obyvateľov a aktérov obce. Počas uplynulého obdobia v rozvoji obce nedošlo k takým celospoločenským zmenám a lokálnym zmenám, že by to vyvolalo zvlášť závažný obrát v smerovaní rozvoja oproti rokom 2007-2013. Počas obdobia realizácie programu rozvoja do roku 2013 neprešla obec takou výraznou zmenou, ktorá by ovplyvnila základné smerovanie rozvoja obce aj v budúcom období do roku 2022.

Programovanie a tvorba strategických cieľov.

1. STRATEGICKÝ CIEĽ A OPATRENIA (plánovacie obdobie 2015 – 2022)

VÍZIA (dlhodobý výhľad)

Živá a atraktívna obec na bývanie s lepším miestnym povedomím, so súdržnejšími ľuďmi s lepšími podmienkami pre podnikanie a voľný čas.

Strategický cieľ 2015 – 2022

Zlepšením podmienok na bývanie, využitím ľudských, prírodných a fyzických zdrojov, posilnením ekonomického potenciálu a zapojením obce do regionálneho cestovného ruchu dosiahnuť dobudovanie obce Sebedín Bečov na vyššiu kvalitu života jej obyvateľov.

PRIORITY: zo stretnutia 8.6.2015

1. Bývanie a voľný čas
2. Rozvoj ľudí
3. Vybavenosť a služby pre obyvateľov
4. Životné prostredie
5. Ekonomický rozvoj

Špecifické ciele a opatrenia

číslo	Špecifický cieľ	
	č.	Opatrenie
1	Dobudovanie a modernizácia základných služieb obyvateľstvu a zlepšenie kvality životného prostredia	
	1	Dobudovať služby obyvateľstvu a zlepšiť podmienky pre bývanie a voľný čas
	2	Obnovovať dedinu, zlepšiť a udržiavať kvalitu krajiny a stav životného prostredia
2	Zlepšenie spolupráce a vyšší záujem o kultúrny a spoločenský život	
	1	Aktivizovať obyvateľov pre budovanie miestnej komunity, zvýšiť miestne povedomie a budovať regionálne partnerstvá
3	Obnova hospodárenia s pôdou a lepšie využitie miestnych zdrojov v regionálnom turizme	
	1	Zlepšiť podmienky pre podnikanie a zvýšiť schopnosť obyvateľov uplatniť sa na trhu práce
	2	Obnova a modernizácia poľnohospodárskej, lesníckej, remeselnej výroby a služieb

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok na bývanie, využitím ľudských, prírodných a fyzických zdrojov, posilnením ekonomického potenciálu a zapojením obce do regionálneho cestovného ruchu dosiahnuť dobudovanie obce Sebedín Bečov na vyššiu kvalitu života jej obyvateľov.
PRIORITA	BÝVANIE A SLUŽBY OBYVATEĽSTVU
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1. Dobudovanie a modernizácia základných služieb obyvateľstvu a zlepšenie kvality životného prostredia
OPATRENIE	1.1. Dobudovať služby obyvateľstvu a zlepšiť podmienky pre bývanie a voľný čas
AKTIVITY	<ol style="list-style-type: none"> 1. územná príprava rozvojových lokalít pre bývanie a vybavenosť, príprava stavebných pozemkov pre bývanie a územnoplánovacia príprava (majetko-právne vysporiadanie, územnotechnické a územnoplánovacie podklady, územný plán, technická a dopravná infraštruktúra, a i.) 2. vybudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry nových lokalít na bývanie (IBV „Nová obytná zóna“) 3. výstavba nových bytových domov pre mladé rodiny a nájomných bytov 4. podpora zvyšovania štandardu bývania v porovnaní z EÚ štandardami 5. zlepšenie základných služieb a malej infraštruktúry a prístupu k miestnym službám 6. modernizácia infraštruktúry efektívnej verejnej správy a dobudovanie infraštruktúry pre poskytovanie služieb obyvateľstvu 7. zavádzanie elektronizácie do verejného života obce (samospráva, knižnica, archív atd.) 8. budovanie efektívnej verejnej správy optimalizáciou procesov a organizácie, bojom proti korupcii a efektívnou správou daní 9. zavádzanie inovatívneho prístupu rozvoja vidieckej obce s využitím miestneho potenciálu územia a endogénnych zdrojov „zdola nahor“ 10. rozvoj služieb verejnej správy (zriadenie a vybavenie spoločného technického parku pre techniku na zimnú údržbu ciest, úprava povrchov ciest, remeselné služby, poskytovanie vybavenia a pomoci v prospech občanov a pod.) 11. dobudovanie centrálnej časti obce ako miesta pre umiestnenie malých služieb (tržnica, služby malých remesiel, a pod.) 12. budovanie prístupovej a rekonštrukcie miestnej dopravnej infraštruktúry – miestne komunikácie, chodníky pre peších, eliminácie zosuvov pôdy a premostenia, oporné múry, odvodnenie, spevnenie a pod (.....) 13. budovanie verejných investícií na zvyšovanie atraktivity územia (športové možnosti, prístupy k prírodným prameňom, náučné chodníky, atrakcie a pod.) 14. riešenie hromadnej dopravy počas zvýšenej návštevnosti vybudovaním spevnených a prírodných parkovísk 15. budovanie a rekonštrukcia rozvodov elektrického vedenia, miestneho rozhlasu, verejného osvetlenia a

	<p>technických zariadení (zvýšenie kapacity, káblovanie do zeme, rekonštrukcie zdrojov, dopravné značenie atď.)</p> <p>16.budovanie zariadení pre sociálne slabších spoluobčanov s bezbariérovými vstupmi (opatrovateľská služba, sociálne byty, denný stacionár, a iné)</p> <p>17.zriaďovanie podmienok pre zdravotnú starostlivosť a predaj liekov</p> <p>18.zavádzanie aternatívnych foriem adaptability a starostlivosti o starších, sociálne slabších a neprispôsobivých obyvateľov</p> <p>19.aktivity na zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti s prioritným využitím existujúcich objektov (dobrovoľná sociálna a zdravotnícka pomoc, starostlivosť o deti a matky s deťmi, opatrovateľstvo, charita, rozvoz stravy, pomoc starším a imobilným obyvateľom, aktivity pre mobilnú pomoc lekára, poradenstvo a iné)</p> <p>20.budovanie zariadení základnej vybavenosti pre obyvateľov</p> <p>21.zavádzanie bezbariérových prístupov do verejných objektov a objektov verejných služieb</p> <p>22.budovanie a rekonštrukcie zariadení pre deti predškolského veku (materská škôlka, klubová a záujmová činnosť,)</p> <p>23.budovanie a rekonštrukcie zariadení pre verejnosť na podporu zachovania kvality verejného života (kultúrny dom, požiarňa zbrojnica, kult. stánky, knižnica, cintoríny, domy smútku, zvonice a pod s bezbariérovým prístupom)</p> <p>24.budovanie a rekonštrukcie objektov pre združovanie záujmových skupín, klubovne, herne a pod.(spolkový dom)</p> <p>25.budovanie a rekonštrukcie zariadení pre šport a oddych (antukové ihrisko, fitnes, telocvične tribúna, šatne, lavičky, detské ihriská, multifunkčné ihrisko a i)</p> <p>26.modernizácia vybavenia kultúrnych zariadení (kultúrny dom, knižnica, klubové miestnosti, kultúrne centrum a pod.)</p> <p>27.podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (tradičná kuchyňa, zriadenie tvorivých dielní apod.)</p> <p>28.zvyšovanie bezpečnosti a ochrana majetku obyvateľov a znižovanie kriminality (kamerový systém a iné)</p> <p>29.aktualizácia a modernizácia web stránky obce</p>
OPRÁVNENOSŤ	<p><i>obec, subjekty podnikajúce v službách verejnosti, , charite, kultúre, vzdelávaní, športe a sociálnych službách, vlastníci a užívatelia pozemkov a objektov</i></p>
	<p>Obec má typický sídelný charakter zameraný prioritne na bývanie. Leží južne od mesta Banská Bystrica a je s celým územím priaznivo dopravne spojená. Na to, aby sa stabilizoval súčasný trend stagnujúceho počtu obyvateľov je potrebné vytvoriť podmienky pre zastavenie tohto trendu, stabilizovať mladých ľudí a rezervovať nové rozvojové plochy na bývanie s atraktívnejšou sociálnou infraštruktúrou. Počet obyvateľov je len veľmi mierne rastúci, čo nestačí pre ďalší rozvoj. Záujem o bývanie v obci je primeraný. Záujem o výstavbu rodinných domov je skôr zameraný na kúpu a rekonštrukciu existujúcich objektov.aj o budovanie nových RD. Počet obyvateľov sa v období letnej turistickej sezóny zvýši najmä v podhorských častiach obce vhodných na</p>

<p>ODÔVODNENIE</p>	<p>rekreáciu formou chalupárčenia, hubárčenia a rybárčenia. K bývaniu je nevyhnutné dobudovanie základnej infraštruktúry, príprava pozemkov a vysporiadanie majetko-právnych vzťahov. Vhodným je práve územie medzi oboma časťami obce Sebedínom a Bečovom. Vidiecke prírodné prostredie obce predstavuje vhodný rozvojový potenciál s možnosťou využitia prírodných zdrojov nielen v bývaní ale aj v oddychových a relaxačných aktivitách ako napr. šport, turistika, a iné. Občianska vybavenosť minimálna. Za väčšinou zariadení základnej občianskej vybavenosti (školské, sociálne a zdravotnícke) a za všetkou vyššou špecifickou občianskou vybavenosťou obyvatelia obce dochádzajú do Banskej Bystrice alebo do Zvolena. V obci chýbajú ďalšie zariadenia pre trávenie voľného času hlavne mládeže preto, aby sa viac zapájali do života obce. Neobývaných domov je len nepatrne.. Fyzický stav obce je nedostatočný a predpokladá hlavne zlepšenie vlastností obecných budov a pozemkov. Možno konštatovať, že obecné budovy a objekty je potrebné rekonštruovať, niekde navrhnúť zmenu využitia pre potreby obyvateľov obce. Stavebnotechnický stav je nevyhovujúci, chýba aj riešenie zníženia energetickej náročnosti budov napr. zateplením a rekonštrukciou strechy. Nedobudované sú aj vnútorné priestory a chýba dostatočné vybavenie. Okrem rekonštrukcie a obnovy budov si investície vyžadujú aj verejné priestranstvá pri budovách aj mimo nich, hlavne v centrálnych priestoroch Sebedína aj Bečova. v blízkosti verejných budov. Sociálna starostlivosť o obyvateľov je zabezpečovaná opatrovateľskými službami v meste Banská Bystrica. V obci sa nenachádza MŠ ani ZŠ, lekárska starostlivosť (obvodný lekár) je zabezpečená v obci Čerín, v prípade potreby chodí do DD a DSS Bukovec, najbližší zubár ordinuje v obci Hrochoť, lekáreň sa v obci nenachádza, najbližšia je v Hrochoti, prípadne Zvolenskej Slatine, Zvolene a Banskej Bystrice. Vyššie vybavenie poliklinika s nemocnicou je vo Zvolene a Banskej Bystrici. V Bečove je vybudovaný kultúrny dom, jeho stav je nevyhovujúci a potrebuje rekonštrukciu. Obecná knižnica sa nachádza v budove obecného úradu, DD a DSS Bukovec, kde je aj sídlo Obecného úradu. Stav technickej infraštruktúry v obci je neuspokojivý. Pre ďalší rozvoj obce je nevyhnutné dobudovať a rekonštruovať technickú infraštruktúru a riešiť stav dopravnej infraštruktúry (miestne komunikácie a chodníky pre peších, signál mobil. operátorov, aktívne opatrenia proti tranzitnej doprave). Je potrebná obnova niektorých ciest a dobudovanie chodníkov pre zlepšenie dostupnosti k službám a zvýšenie bezpečnosti chodcov a cyklistov. Stav miestnych komunikácií je taktiež neuspokojivý. Potreba v zvýšení atraktivity pre bývanie je aj v dobudovaní a zlepšení environmentálnej infraštruktúry (verej. kanalizácia, ČOV, vodovod a i.) a technickej infraštruktúry. Dopravná dostupnosť obce k mestu je dosť ďaleká. Dopravné spojenie verejnou hromadnou dopravou s mestami a okolím zabezpečuje hromadná autobusová doprava a narastúca automobilová doprava.</p>
<p>MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA</p>	
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet pripravených lokalít pre rozvoj obce - počet nových bytových jednotiek pre mladé rodiny

	<ul style="list-style-type: none"> - počet pripravených stavebných pozemkov pre bývanie - počet nových bytových domov - počet nových bytových jednotiek - počet vybudovaných zariadení základnej vybavenosti - počet prísťahovaných mladých rodín - počet verejne dostupných internetových bodov v obci - počet elektronických programov v obci - počet nových plôch a vybudovaných zariadení športu a rekreácie - počet vybudovaných sociálnych a kultúrnych zariadení - počet zariadení sociálnej starostlivosti (stravovanie, ubytovanie, charita,) - počet modernizovaných obecných budov a objektov - počet vybudovaných zariadení vybavenosti pre obyvateľov - počet dobrovoľníkov v dobrovoľnej sociálnej a zdravotníckej pomoci, - počet modernizovaných zariadení občianskej vybavenosti - počet nových verejných služieb obyvateľstvu (vrátane zdravotníckej pomoci a pomoci sociálne slabším) - počet nových verejných bezbariérových vstupov - počet km nových alt. obnovených prístupových komunikácií - počet km vybudovaných, obnovených chodníkov pre peších - počet m² vybudovaných odstavných plôch - počet rekonštruovaných premostení - počet m rekonštruovaných miestnych komunikácií - počet m podzemného elektrického vedenia - počet domácností pripojených na internet - počet bodov prístupných k verejnému internetu - dĺžka obnovených, rekonštruovaných sietí technickej infraštruktúry - počet km rekonštruovaného rozhlasového vedenia - počet rekonštruovaného verejného osvetlenia - počet web stránok zameraných na informovanie obyvateľstva
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Pripravené rozvojové lokality pre bývanie, ďalšiu vybavenosť a služby obyvateľstvu. Dobudované služby obyvateľstvu vrátane dopravnej a technickej infraštruktúry, zlepšené podmienky pre rozvoj bývania v obci, atraktívne bývanie, nárast obyvateľstva
ODHADOVANÉ DOPADY	Lepšie územné a technické podmienky pre bývanie s dostatočnými službami obyvateľstvu
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 v EURO	719 000

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok na bývanie, využitím ľudských, prírodných a fyzických zdrojov, posilnením ekonomického potenciálu a zapojením obce do regionálneho cestovného ruchu dosiahnuť dobudovanie obce Sebedín Bečov na vyššiu kvalitu života jej obyvateľov.
PRIORITA	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1. Dobudovanie a modernizácia základných služieb obyvateľstvu a zlepšenie kvality životného prostredia
OPATRENIE	1.2. Obnovovať dedinu, zlepšiť a udržiavať kvalitu krajiny a stav životného prostredia
	<ol style="list-style-type: none"> 1. realizácia obnovy obce v duchu Programu obnovy dediny 2. aktivity na záchranu architektonických hodnôt a obnovu ulice a verejných priestorov (projekt obnovy dediny, architektonické a urbanistické štúdie, design vidieckeho priestoru, odkúpenie domov s ponukou bývania a pod.)- 3. zachovávanie tradičného obrazu dediny (význam podhorského turistického miesta, tradičný obraz typickej cestnej zástavby, pôvodná architektúra, krajina, pôvodná zeleň apod.) 4. obnova stavebného potenciálu obce a podpora multifunkčného využitia obecného nehnuteľného majetku (znižovanie energetickej náročnosti súkromných a verejných budov, strešné konštrukcie, fasády, technické zariadenia budov a iné) 5. obnova kultúrnych a prírodných pamiatok, obnova architektonických, technických pamiatok, pamätihodností obce a iných objektov s miestnou kultúrnou hodnotou (zvyšovanie a udržanie historickej hodnoty objektov- zvonice, atď.) 6. príprava architektonických riešení verejných priestranstiev, drobná architektúra oddychových zón 7. obnova, rekonštrukcia, úprava, údržba a budovanie verejných priestranstiev (oporný múr, terénne úpravy, detské ihriská, oddychové zóny s lavičkami, zeleň, cintoríny, oplotenia, spoločenské a kultúrne priestory, pietne miesta a pod.) obnova ulíc a fasád, skrášlenie verejných priestorov – centrálna zóna Sebedín, centrálna zóna Bečov 8. aktivity na odstránenie objektov znehodnocujúcich prostredie 9. obnova a rekonštrukcia zelených plôch a objektov v cestovnom ruchu (prírodné miesta, vyhliadky, a iné.) 10. ochrana prírodných zdrojov a hodnôt a budovanie ekologickej stability vrátane spodných vôd 11. obnova a údržba krajiny a ekologickej stability, (eliminácie erózie a zosuvy pôdy, úpravy a regulácie v krajine, vodné toky, rekultivácie, odstraňovanie neregistrovaných skládok TKO, ozdravenie sídelnej a krajinnej zelene, pozemkové úpravy, revitalizácie krajiny, obnova lúčnych, obnova a údržba lesných komunikácií, obnova lesa prirodzeným omladením lesných plôch a pod.) 12. obnova a následná starostlivosť o prírodné lokality,

AKTIVITY/PROJEKTY

- (ekosystémy, biotopy, korytá potokov, prameňov a minerálnych prameňov, odpočívadlá, chodníky, apod.)
- 13.obnova zelene a budovanie parkov – parky v centrálnych zónach
 - 14.budovanie a zavádzanie technológií vykurovania a výroby elektrickej energie šetriacich životné prostredie (solárna energia, spaľovne drevných štiepkov, veterné elektrárne, stimuly, informácie, osвета a pod.)
 - 15.aktivity na podporu zavádzania „čistej“ a neškodnej (na životné prostredie) výroby (programy podpory a stimulácie, apod.)
 - 16.budovanie environmentálnej infraštruktúry (dobudovania verejnej kanalizácie, verejné a domové ČOV, triedený zber komunálneho odpadu atď.)
 - 17.rekonštrukcia a modernizácia existujúcej technickej environmentálnej infraštruktúry (rekonštrukcia vodovodu apod.)
 - 18.eliminácia dopadov na životné prostredie v dôsledku znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu lokálnymi zdrojmi a dopravou (emisie, hlu, prašnosť a otrasy)
 - 19.eliminácia dopadov na životné prostredie v dôsledku znečisťovania povrchových zdrojov vody (rekonštrukcia vodojemu, znečistenie kalamitami, extrémne zrážky dažde)
 - 20.aktivity zamerané na protipovodňové opatrenia, regulácie vodných tokov s efektom udržania vody v mieste (úpravy a regulácie potokov a vodných tokov, riešenie odvodnenia z miestnych spevnených komunikácií - rigoly, priekopy, suché poldre atď.)
 - 21.aktivity v teréne zamerané na ochranu prírody a krajiny (budovanie vzťahu k prírode, čistenie, kontrola a pod.)
 - 22.zlepšenie stavu a efektivity likvidácie tuhého komunálneho odpadu a separovaného zberu odpadu z domácností a verejných objektov (zberný dvor, malé kompostárne, recyklácia separovaného odpadu, spaľovne, kompostovanie, a iné)
 - 23.aktivity zamerané na zamedzenie a likvidáciu „čiernych“ skládok (prevencia, kampaň, zberne, uskladňovanie a recyklácia triedeného odpadu a pod., atď),
 - 24.zavádzanie využívania alternatívnych zdrojov energie (BIOMASA, BIOPLYN, solárna energia, atď.)
 - 25.zavádzanie alternatívnych foriem čistenia odpadových vôd (malé domové a skupinové ČOV a pod)
 - 26.aktivity monitoringu a verejnej kontroly životného prostredia a bezpečnosti
 - 27.aktivity zamerané na osvetu a výchovu obyvateľstva v oblasti starostlivosti o krajinu a životné prostredie(prednášky, semináre, letáky ...)
 - 28.aktivity zamerané na zvýšenie environmentálneho povedomia detí a mládeže (likvidácia odpadu a triedený zber v domácnostiach, vypaľovanie tráv, likvidácia odpadov v záhradách, údržba uličných fasád, oplotení a pod.)
 - 29.aktivity zamerané na budovanie vzťahu turistov a obyvateľstva k prírodným hodnotám a ochrane prírody (ekologická výchova, alternatívne zdroje energie, príroda, vzhľad a čistota obce, školy v prírode, letné školy a pod.)

OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, inštitúcie a organizácie a miestne iniciatívy v životnom prostredí, vlastníci pozemkov, podnikatelia hospodáriaci s pôdou, užívatelia pôdy, poľovnícke a ochrannárske združenie, vlastníci nehnuteľností</i>
ODÔVODNENIE	<p>Aby bol rozvoj obce trvalo – udržateľný má veľký význam pre návštevníkov ako aj pre samotných občanov starostlivosť o vzhľad obce, zachovanie kvalitného životného prostredia a rešpektovanie únosných limitov zaťaženia územia obce vrátane krajinného prostredia okolo nej. Podstatou skvalitnenia životného prostredia je skvalitnenie vzhľadu obce, verejných priestranstiev a súkromných priestorov, aby sa stali príťažlivými pre obyvateľov a návštevníkov obce. Prostredie obce potrebuje zvýšenú starostlivosť v oblasti úprav verejných priestranstiev, budovania oddychových zón a starostlivosti o zeleň a znižovania energetickej náročnosti budov. Obec sa nachádza v hodnotnom prírodnom prostredí s nádherným vzhľadom krajiny. Je potrebné zvýšiť starostlivosť nielen o zložky životného prostredia ale aj zabezpečiť komplexnú starostlivosť o krajinu ako celok. Stav environmentálnej infraštruktúry je neuspokojivý z dôvodu nevybudovaného odvedenia odpadových vôd a čistenia odpadových vôd a tranzitnej dopravy. Veľký význam má miestne povedomie o životnom prostredí obce. Odpadové hospodárstvo je riešené dostatočne, je zavedený separovaný zber a zber TKO vrátane kompostovania. Prevažujúci spôsob vykurovania obcí je lokálne na tuhé palivo a v menšej miere na elektrické. Obec má vysoký potenciál vo využívaní ďalších obnoviteľných zdrojov energie ako napr. biomasa drevo, bioplyn, slnečné systémy a pod., ktoré sú riešením aj pre problémy s neobhospodarovateľnými TTP a drevným odpadom z lesných ekosystémov. Spôsob hospodárenia v krajine je problematický najmä z dvoch protichodných dôvodov – prílišná exploatacia a nevyužívanie. Oba spôsoby vedú k znižovaniu biodiverzity. Nevyužívanie horšie dostupných častí krajiny je predovšetkým problémom trvalých trávnatých porastov. Lesy mimo lesných pozemkov sa postupne formujú najmä na nevyužívaných trvalých trávnatých porastoch zarastaním drevinami. Udržaním trávnych porastov pre aktívne využívanie ako pasienkov je možné aj udržanie kvality krajiny.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	<ul style="list-style-type: none"> - počet plánov, štúdií a projektov obnovy dediny - počet zrekonštruovaných obecných budov a budov s multifunkčným využitím - počet obnovených kultúrnych a prírodných pamiatok - počet obnovených architektonických a technických pamiatok - počet obnovených stavieb, diel a úprav pre zvýšenie príjmov z podnikania (obnova verejných priestranstiev, objektov, zelených plôch, drobnej architektúry a uplatnenie vhodných prvkov architektúry do obnovy stavieb a do novostavieb) - počet pripravených architektonických riešení verejných priestranstiev - počet m2 nových resp. obnovených plôch verejných priestranstiev - počet nových resp. obnovených stavieb, diel a úprav

	<p>objektov</p> <ul style="list-style-type: none"> - počet obnovených obecných objektov - počet obnovených kultúrnych zariadení - počet asanovaných objektov - počet obnovených obytných objektov - počet domácností zapojených do separovaného zberu - počet zariadení na výrobu energie - rozsah vybudovanej kanalizácie – dĺžky rozvodov - dĺžka obnovených vodných tokov - počet materiálov pre propagáciu a osvetu - rozsah zásahov ochrany v prírode - počet vybudovaných oddychových miest - počet aktivít zameraných na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva - zlepšenie hodnôt kvality zložiek životného prostredia - počet zapojených domácností do separovaného zberu - rozsah ušetrených zdrojov na zber tuhého komunálneho odpadu - počet zberných nádob - počet zlikvidovaných skládok TKO - počet zriadených plôch pre odpadové hospodárstvo - počet realizovaných zariadení čistenia odpadových vôd ČOV (obecné, domové a skupinové) - počet zariadení na výrobu energie - počet realizovaných krajinnoekologických opatrení - počet jednotiek dĺžky protipovodňových úprav - počet jednotiek plochy rekultivácií - počet km vybudovanej kanalizácie - počet napojených domácností na ČOV - počet km zrekonštruovaného a novo - vybudovaného vodovodného potrubia - počet prednášok, seminárov a podujatí zameraných na životné prostredie a starostlivosť o krajinu - počet programov, súťaží a pozitívnych príkladov v obnove objektov
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšené životné prostredie obce, využitý stavebný potenciál, znížené energetické zaťaženie budov, a obnovená obec a krajina. Dobudovaná environmentálna infraštruktúra a environmentálne povedomie.
ODHADOVANÉ DOPADY	Príťažlivá a upravená obec s kvalitným životným prostredím
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO	1 010 000

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok na bývanie, využitím ľudských, prírodných a fyzických zdrojov, posilnením ekonomického potenciálu a zapojením obce do regionálneho cestovného ruchu dosiahnuť dobudovanie obce Sebedín Bečov na vyššiu kvalitu života jej obyvateľov.
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Zlepšenie spolupráce a vyšší záujem o kultúrny a spoločenský život
OPATRENIE	2.1. Aktivizovať obyvateľov pre budovanie miestnej komunity, zvýšiť miestne povedomie a budovať regionálne partnerstvá
AKTIVITY/PROJEKTY	<ol style="list-style-type: none"> 1. aktivity na zvýšenie kvality kultúrneho a spoločenského života s dôrazom na zachovanie kultúrneho a historického dedičstva obce 3. aktivity na posilnenie miestneho manažmentu územia obce (spolurozhodovanie, spolupráca, spoluzodpovednosť a pod.) 4. podpora existujúcich a vznik nových verejnoprospešných iniciatív, združení a spolkov na podporu verejného života a rozvoja (občianske iniciatívy, kultúrne a športové kluby, zväzy, spolky apod.) 5. podpora aktivít rozvoja činnosti spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení zameraných na podporu kultúrneho a spoločenského života a zachovania tradícií a kultúry vrátane pozitívneho rozvoja jednotlivých oblastí života v obci (priestory, vybavenie pre činnosť, organizovanie podujatí apod.), 6. zavádzanie procesov participatívneho plánovania a rozhodovania o živote a rozvoji v obci 7. aktivity pre účely zapojenia občanov do vecí verejných, verejnej diskusie, komunikácie a informovanosti 8. aktivity na podporu koordinácie rozvoja a spoločné programy riadenia rozvoja (rozvojové dokumenty, územné plány, koncepcie, stratégie, projekty a iné), 9. aktivity na podporu združovania zdrojov a zakladanie koordináčnych združení zapájania sa aktívnych subjektov do činnosti obce a mikroregiónu (partnerstvá, spoločné produkty a projekty, zimná údržba, sociálna pomoc, apod.), 10. aktivity zamerané na zvýšenie miestneho povedomia a lokalpatriotizmu obyvateľstva, zvyšovanie miestneho povedomia a osvedy v oblasti identity a obnovy duchovných tradícií 11. zriadenie múzea obce, pamätnej izby, expozícií (tradície obce, folklór, obnova tradičných remesiel, apod.) 12. zlepšenie informovanosti o dianí v obci 13. aktivity na podporu zlepšenia komunikácie a medziľudských vzťahov v obci aj medzi obcami a miestnymi rozvojovými aktérmi (občania, inštitúcie, podniky, organizácie atď.) - stretnutia, facilitácia, web diskusie on-line, dotazníky, prieskumy apod.), 14. aktivity na rozvoj športu, kultúry a záujmových činností 15. aktivity na podporu miestnych talentov (kultúra, remeslá, šport)

	<p>16. obnova a podpora miestnych a regionálnych tradícií vo všetkých oblastiach života obce, obnova a zavádzanie nových zvykov a tradícií (kultúrno – spoločenské podujatia, koncerty, divadlo, súbory, umelecké remeslá, jarmoky a iné)</p> <p>17. aktivity na zapájanie detí a mládeže do komunitného života a budovanie vzťahu k prostrediu (genius loci)</p> <p>18. rekonštrukcie a vybudovanie kultúrnych zariadení, priestorov a plôch určených na stretávanie, kultúru a šport (komunitné centrum, klubové miestnosti, kultúrne centrum, divadlo, amfiteáter a pod.)</p> <p>19. podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (galéria s kaviarňou, čajovne, tradičná kuchyňa, tvorivé dielne apod.)</p> <p>20. podpora aktivít zameraných na začlenenie obyvateľov do občianskeho a pracovného života</p> <p>21. aktivity pre stabilizáciu mladých a aktivity zamerané na motiváciu pre nárast obyvateľstva a dosiahnutie výstavby a obnovy objektov bývania – programy obnovy, súťaže, pozitívne príklady</p> <p>22. vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie schopností občianskeho života</p> <p>23. aktivity na podporu zlepšenia informovanosti obyvateľstva o možnostiach samozamestnania, zamestnania a o dianí v obci a mikroregióne (web, obecné noviny, rozhlas obecné tabule, informačné kampane, vybavenie na tlač periodík apod...),</p> <p>24. organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít pre dospelých</p> <p>25. organizovanie obecných a mikroregionálnych podujatí (súťaže, futbalové turnaje, folklórne slávnosti, športové podujatia, koncerty, apod.)</p> <p>26. podpora programov proti kriminalite</p> <p>27. aktivity na podporu tvorby nových projektov rozvoja obce</p> <p>28. zlepšenie prístupu a informovanosti verejnosti (obecné noviny, letáky, podujatia, miestne médiá a tlač, informačné kanály, ankety, podnety, články verejnosti, infokancelárie, technológie, internet a pod.)</p> <p>29. podpora získavania skúseností v oblasti marketingu obce (účasť na podujatiach, spolupráca, exkurzie, a i.),</p> <p>30. organizovanie študijných ciest obyvateľov obce a osveta (spolupráca, inšpiratívne exkurzie, výstavy, výmena skúseností, získavanie informácií a pod.)</p> <p>31. podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (program LEADER, spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.)</p> <p>32. budovanie a organizovanie doplnkových podujatí blízkyh strediskám zdravotnej, kúpeľnej, mestskej a vidieckej turistiky (koncerty, bály, trhy miestnych produktov, prezentácia zručností, zo života lesníkov, baníkov, uhliarov, animácie historických procesov, a pod.)</p>
OPRÁVNENOSŤ	<p><i>obec, školské zariadenia mimo obec, mládežnícke a iné miestne iniciatívy v rozvoji obce a práci s ľuďmi, regionálne partnerstvá, neformálne skupiny obyvateľov</i></p>

ODÔVODNENIE

Tak ako v ostatných obciach mikroregiónu je v obci nízky záujem o riešenie vecí verejných. Rozvoj obce nie je možný bez participácie občanov a miestnych aktérov rozvoja, ktorí tu žijú, ale zároveň, ktorí život v obci zabezpečujú či už organizáciou rôznych podujatí alebo využitím možnosti vyjadriť svoj názor na verejných stretnutiach občanov. Budovanie vzťahu obyvateľstva k obci je dlhodobým procesom a vytvorenie možností občanom vyjadriť sa k rozvojovým zámerom je prejavom otvorenosti a inteligencie menežmentu obce. Vzťah občana k rozvoju obce a dopad jeho konania na rozvoj sa prejavuje každodenne a práve preto je dôležitá práca s deťmi a mládežou, vytváranie možností pre stretnutia občanov a vzdelávanie obyvateľstva. V týchto aktivitách menežment obce nahrádzajú miestne iniciatívy a zariadenia pracujúce s deťmi a mládežou. Bývanie v obci má viac vidiecky charakter. Myslí sa tým vyššia kvalita spolunažívania miestnych obyvateľov založená na komunitnom princípe. Z hľadiska vekovej štruktúry môžeme hodnotiť obec pozitívne, až 71% obyv. je v produktívnom veku. V obci je dobrá situácia, čo sa týka vzdelania. Napriek tomu má vývoj negatívny trend a z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má súčasná vzdelanostná štruktúra rovnako negatívny pomer. Zoznam dlhodobo nezamestnaných je pomerne uspokojivý. Uplatnenie sa v zamestnaní priamo v obci je absentuje. Kultúrny a spoločenský život v obci možno hodnotiť ako nedostatočný. Miestne iniciatívy síce pomáhajú, podporujú a realizujú život v komunite avšak na rozvoji obce sa podieľajú len minimálne. V záujme vyššej účasti na verejnom živote a rozvoji vrátane následnej udržateľnosti je potrebné viac aktivizovať obyvateľov obce pre tento životný štandard nielen v záujme zvýšenia atraktivity bývania v obci ale aj v záujme zvýšenia vzdelanosti, schopnosti samozamestnania sa, konkurencieschopnosti a miestneho povedomia obyvateľov. U obyvateľov obce je nedostatočný tzv. lokalpatriotizmus ako vzťah k obci a jej prostrediu. Veľa mladých (cca do 30 rokov) nemá záujem o aktívnejší život. Prevláda mestský spôsob trávenia voľného času. Za oddychom aj prácou obvykle odchádzajú mimo obec, čo má za následok ich slabú spolupatričnosť ako aj záujem o trvalé bývanie a založenie si rodiny. Obec sa pre mladých stáva nedostatočne modernou, oslabuje sa vzťah k obci, klesá ich záujem o dianie v obci a veci verejné. Odchádzajú za štúdiom a následne prácou do väčších miest. Všetky aktívne subjekty obce by mali viac navzájom spolupracovať a informovať sa. Chýba im spoločná platforma spolupráce a dostatočná informovanosť o možnostiach uplatnenia sa v obci aj na trhu práce. Jednou z príčin je aj nedostatočná informatizácia a modernizácia verejnej správy tak, aby bolo možné zabezpečiť intenzívnejšiu spoluprácu s miestnymi a regionálnymi aktérmi pôsobiacimi v obci a zapájať ich do rozvoja. Na základe demografických odhadov a očakávaného nárastu obyvateľov produktívneho veku (mladých rodín) možno očakávať, že percento obyvateľov v predproduktívnom veku bude vyššie ako v poproduktívnom, čo dáva dobré predpoklady pre dosiahnutie cieľa. V obci je nepostačujúca občianska organizovanosť ako aj aktivity neformálnych občianskych

	<p>iniciatív a mládeže. Obec postráda vlastné komunitné priestory pre aktivity spolkov, združení a klubov. Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Skutočnosť, že život v obci reguluje obecná samospráva sa stáva pravidlom, čo má za následok slabý záujem verejnosti o veci verejné ako aj o posilnenie kvality života v obci. V obci existuje silný ľudský potenciál, avšak nie taký, ktorý by bol hybnou silou rozvoja. Chýbajú lídri resp. mienkotvorní obyvatelia, ktorí by pracovali s ľuďmi a pre ľudí v obci.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet verejných stretnutí - počet zapojených občanov do prieskumu verejnej mienky - počet programov práce s verejnosťou - počet zapojených aktívnych subjektov do činnosti na veciach verejných - počet obnovených tradícií a zručností - počet novovzniknutých a obnovených remesiel - počet zriadených múzeí, expozícií - počet uskutočnených vzdelávacích a osvetových programov pre obyvateľstvo - počet uskutočnených exkurzií, študijných ciest - počet organizovaných podujatí - počet obnovených tradícií - počet nových kultúrno-spoločenských podujatí - počet návštevníkov podujatí obce a pod. - počet zapojených obyvateľov do verejného života a do rozhodovania o veciach verejných - počet osôb zapojených do sociálneho programu - počet vyškolených obyvateľov - počet obyvateľov zapojených do spolkového života - počet obnovených tradícií - počet výtlačkov obecných novín, periodík - počet zriadených obecných tabúl - počet facilitácií, prednášok - počet podporených spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení - počet účastníkov na podujatiach - počet rozvojových dokumentov, územných plánov, koncepcií, stratégií, projektov - počet založených partnerstiev verejnosúkromného sektora - počet partnerských projektov
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	<p>Zlepšenie medziľudských vzťahov, organizovanosť občianskych iniciatív, vyššie miestne povedomie, bohatý kultúrny a spoločenský život, zapojenie do regionálnych partnerstiev, projekty spolupráce</p>
ODHADOVANÉ DOPADY	<p>Výbudovaný aktívny komunitný život v obci a regionálne partnerstvá</p>
<p>ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO</p>	<p>57 000</p>

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok na bývanie, využitím ľudských, prírodných a fyzických zdrojov, posilnením ekonomického potenciálu a zapojením obce do regionálneho cestovného ruchu dosiahnuť dobudovanie obce Sebedín Bečov na vyššiu kvalitu života jej obyvateľov.
PRIORITA	EKONOMICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3. Obnova hospodárenia s pôdou a lepšie využitie miestnych zdrojov v regionálnom turizme
OPATRENIE	3.1. Zlepšiť podmienky pre podnikanie a zvýšiť schopnosť obyvateľov uplatniť sa v cestovnom ruchu
	<ol style="list-style-type: none"> 1. komunikácia a spolupráca s podnikateľským prostredím a pomoc na začatie podnikania pre mladých podnikateľov a farmárov 2. podpora začínajúcich podnikateľov v malom a strednom podnikaní 3. aktivity zamerané na zvyšovanie kvalifikácie, zručností obyvateľstva obce a rekvalifikáciu pracovnej sily (vzdelávacie, rekvalifikačné a motivačné programy atď.), 4. vzdelávanie pre účely zvyšovania kvalifikácie v hospodárskych činnostiach a kvalifikácie pracovných síl pre lepšie uplatnenie sa na trhu práce (remeslá, jazyková zdatnosť, ako poskytovať dobré služby, programy ako podnikateľ, aktuálne programy podpory podnikania, informatika, internet, legislatíva, účtovníctvo, daňové povinnosti, a pod.) 5. uplatnenie aktívnej politiky trhu práce s cieľom podpory vlastných podnikateľov v obci (príprava a uplatnenie vlastnej kvalifikovanej pracovnej sily) 6. aktivity na podporu spolupráce podnikateľ a obec, podnikateľ - mikroregión (tvorba spoločnej politiky rozvoja, zvýhodnenie služieb, zamestnanosť obyvateľov a pod.) 7. aktivity pre zvýšenie zamestnanosti a sociálnu inklúziu znevýhodnených a sociálne slabších skupín obyvateľstva 8. územná príprava rozvojových lokalít pre rekreáciu, a územnoplánovacia príprava (majetko-právne vysporiadanie, územnotechnické a územnoplánovacie podklady, územný plán, technická a dopravná infraštruktúra, a i.) 9. usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, sceľovanie a arondácia pozemkového vlastníctva 10. podpora získavania informácií a skúseností manažmentu obce a jej partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách, workshopoch a pod.) 11. vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy, poradenské služby, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho hospodárenia a cestovného ruchu 12. tvorba marketingových stratégií a koncepcií a podpora

<p>AKTIVITY/PROJEKTY</p>	<p>marketingových aktivít pre investorov</p> <p>13. aktivity marketingu a propagácie obce a vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky, rekreačnej turistiky horského a podhorského typu okolitých obcí (propagačné materiály, web stránky o obci a mikroregión, miestne príbehy a povesti, zaradenie do regionálnych a národných portálov a pod.)</p> <p>14. budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému vo väzbe na región</p> <p>15. podpora rozvoja cestovného ruchu obce v rámci mikroregiónu a aktivity na podporu tvorby ponuky pre turistu (združenia, stretnutia, stratégie, koncepcia CR, tvorba produktov, ponuka služieb, spolupráca, propagácia, apod.)</p> <p>16. vybudovanie a obnovenie existujúcich tratí a cyklotrás obecnej a mikroregionálnej siete pre zimnú a letnú prevádzku a chodníkov v prírode (turistické chodníky, bežecké trate, pre cyklistov a kolieskové korčule a bežecké lyžovanie)</p> <p>17. zapojenie sa do budovania náučných, kultúrno-poznávacích a tématických regionálnych produktov a trás (geograficko-historický náučný chodník, banícka a povstalecká história aj v obciach mikroregiónu a okolie, geologické a prírodné hodnoty, drevorubačstvo, dosah Banskobystrického geoparku. (náučné chodníky, vyhladky, neobjavená podzemná chodba z obdobia vojny a pod.)</p> <p>18. aktivity zamerané na údržbu a značenie všetkých obecných a nadobecných existujúcich a nových trás športu (bežkárske a zjazdové trate, turistické, cyklistické, ai.)</p> <p>19. budovanie oddychových miest s prístreškami na trasách turistických, náučných chodníkov a cyklotrás (zastávky v obci, odpočívadlá, studničky a pod.)</p> <p>20. dobudovať kvalitný informačný a orientačný systém v obci a krajine pre turistov (infokiosky, informačné tabule a pod.),</p> <p>21. nadobecné aktivity spoločnej propagácie obce, mikroregiónu, a turistických lokalít (informačný systém regiónu, organizovanie súťaží, výstav, podujatí, prezentácií apod.)</p> <p>22. aktivity na zlepšenie informovanosti pre návštevníka a prehľadky obce (letáky a informačné materiály, médiá a pod.)</p>
<p>OPRÁVNENOSŤ</p>	<p><i>obec, miestne iniciatívy v rozvoji a cestovnom ruchu, združenia podnikateľov, mikroregión,</i></p>
	<p>Obec sa nachádza z hľadiska rozvoja cestovného ruchu vo významnom priestore a je súčasťou rekreačného celku, ktorý zahŕňa mesto Banská Bystrica, Podpoľanie a okolie. Obec je a môže byť z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov miest BB a Zvolena a širokého okolia. Obec nepredstavuje z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu také významné územie aby sa orientovala na hlavnú hospodársku činnosť –cestovný ruch. V súčasnosti obec neponúka žiadny komplexný ani doplnkový balík služieb. Je potrebné dobudovať jednotný informačný systém, vytvoriť ponuku doplnkových služieb vrátane predaja miestnych produktov. Cykloturistika, pešia a náučná turistika, bežecké trate nie sú na dostačujúcej</p>

<p>ODÔVODNENIE</p>	<p>úrovni. Propagácia obce je minimálna, chýbajú obecné a mikroregionálne propagačné materiály. Nezanedbateľným faktom je aj skutočnosť, že územie obce leží v oblasti významne spojenej s banskou a geologickou históriou (Banskobystrický geopark, vulkán a CHKO Poľana) a bohatej na prírodné pamiatky. Tieto skutočnosti predurčujú obec na využitie tohto potenciálu pri zvýšení návštevnosti celého mikroregiónu. Obec má predpoklady pre vytvorenie podmienok pre oddych a regeneráciu turistu, ktorý hľadá typicky vidiecke miesto akým obec skutočne je. Miestne zdroje nie sú dostatočne využívané, zanikajú pôvodné remeslá. Je tu slušný vzdelanostný potenciál. Obci chýba lepšia propagácia a zaujímavý „magnet“ pre zvýšenie záujmu nielen o návštevnosť turistami ale aj o trvalé bývanie v zaujímavom vidieckom prostredí s možnosťami hospodárskeho ale aj iného využitia. S cieľom zapojiť obyvateľstvo obce do rozvojového a pracovného procesu, je potrebné vytvoriť podmienky a realizovať vzdelávacie a informačné aktivity za účelom pre zvyšovanie zručností, vzdelanostnej úrovne, jazykovej zdatnosti, informovanosti o možnostiach získavania finančných prostriedkov a následne zabezpečiť podporu pri začatí podnikania, samozamestnania a pod. Všetky aktívne subjekty obce by mali viac navzájom spolupracovať a informovať sa. Jednou z príčin je aj nedostatočná informatizácia a modernizácia verejnej správy tak, aby bolo možné zabezpečiť intenzívnejšiu spoluprácu s miestnymi a regionálnymi zamestnávateľmi, štátnymi lesmi a inými aktívnymi subjektmi pôsobiace v obci a zapájať ich do rozvoja. Obec takmer nevyužíva svoje tradície, históriu ako aj prírodný potenciál v prospech vlastnej ekonomickej prosperity. Spolupráca na regionálnej úrovni je v rámci budovania rozvoja vidieka v VSP partnerstve Naša Lieska. Obec sa pripravuje na realizáciu ďalšieho rozvoja prostredníctvom programu LEADER a buduje spolu s okolitými obcami rozvojovú stratégiu, čím vytvára priestor pre miestnych rozvojových aktérov.</p>
<p>MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA</p>	
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet novovzniknutých SZČO a podnikov - počet nosičov informácií - počet nových produktov pre turistu v obci - počet sprievodcov v cestovnom ruchu - počet km siete poznávacích trás - počet zriadených náučných chodníkov - počet turistov prechádzajúcich náučnými chodníkmi a sieťou poznávacích trás - počet vybudovaných oddychových miest s prístreškami - počet informačných a orientačných objektov - počet vydaných propagačných materiálov - počet uplatnených marketingových nástrojov - www stránka /počet návštev na stránke/ - počet návštevníkov obce - počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných ciest a chodníkov - počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných inžinierskych sietí - počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných lyžiarskych vlekov, tratí - počet atraktivít, podujatí a akcií pre návštevníka

	<ul style="list-style-type: none"> - počet prenocovaní a príjmy z ubytovania - počet účastníkov vzdelávania a získavania skúseností v podnikaní (vzdelávanie, osвета, exkurzie a pod.) - počet projektov na podporu rozvoja CR - počet vzdelávacích, rekvalifikačných a motivačných programov - počet uskutočnených vzdelávacích a osvetových programov pre obyvateľstvo - počet vyškolených obyvateľov - počet web stránok, obecných novín zameraných na informovanie obyvateľstva - počet obyvateľov začlenených do pracovného života - počet nových a obnovených akcií, podujatí a programov - počet obnovených tradícií - počet obnovených tradícií - počet účastníkov programov - počet podujatí, študijných ciest, exkurzií
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Pripravenosť obce na rozvoj podnikania, kvalifikovaná pracovná sila pre podnikanie a samozamestnanie v obci
ODHADOVANÉ DOPADY	Zvýšená zamestnanosť a schopnosť obyvateľstva sa zamestnať a vytvárať nové pracovné príležitosti
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO	77 000

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok na bývanie, využitím ľudských, prírodných a fyzických zdrojov, posilnením ekonomického potenciálu a zapojením obce do regionálneho cestovného ruchu dosiahnuť dobudovanie obce Sebedín Bečov na vyššiu kvalitu života jej obyvateľov.
PRIORITA	EKONOMICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3. Obnova hospodárenia s pôdou a lepšie využitie miestnych zdrojov v regionálnom turizme
OPATRENIE	3.2. Obnova a modernizácia poľnohospodárskej, lesníckej, remeselnej výroby a služieb
	<ol style="list-style-type: none"> 1. aktivity na modernizáciu, zlepšenie a rozvoj poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva a spracovateľských kapacít v súlade so zachovaním krajinného obrazu obce 2. podpora diverzifikácie poľnohospodárskych a lesohospodárskych činností v turizme (agroturistika, malé výrobné, prezentácia výroby apod.) 3. podpora malých, mladých farmárov, podpora rozvoja malých, rodinných agrofariem s využitím aj v agroturistike 4. investície do nepoľnohospodárskych činností, podpora živnostníkov, remeselníkov a pod.

AKTIVITY/PROJEKTY

5. vybudovanie a obnovenie agroturistických zariadení vidieckeho typu (rodinné farmy a agrofarmy, konská farma, salaše, ubytovacie zariadenia s tradičným hospodárením a pod.) – salaš Odrejšová
6. budovanie kapacity na spracovanie produktov ekologického poľnohospodárstva
7. podpora vzniku biofariem, spracovanie a predaj produktov (mäso, mlieko, syr, tvaroh, med atd.)
8. zabezpečenie propagácie a marketingu biopotravín
9. podporovanie vzniku odbytových združení
10. aktivity zavádzania inovácií, nových metód a nástrojov práce v poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych podnikoch pre zvýšenie ich efektívnosti
11. zdokonalenie a zracionalizovanie pestovania a ochrany lesa, ťažby dreva, manipulácie a dopravy dreva, zberu ostatnej lesnej produkcie a pestovanie reprodukčného materiálu v lesných škôlkach
12. obnova strojov a zariadení na ťažbu a spracovanie drevnej hmoty
13. budovanie zariadení pre výrobu obnoviteľných zdrojov energie
14. zvyšovanie hospodárskej hodnoty lesov
15. ekologická stabilizácia a ochrana krajiny realizáciou vodohospodárskych, protieróznych, ekologických a rekultivačných opatrení
16. zvyšovanie počtu fariem, ktoré získajú moderné budovy, nové technológie a technické zariadenia s úspornou spotrebou energie (výroba biomasy)
17. finalizácia produkcie výroby s uplatnením predaja v miestnom až regionálnom rozsahu
18. zakladanie malých podnikov a vytváranie pracovných miest
19. budovanie produktu cestovného ruchu s nadregionálnym významom (MR Sev. Podpoľanie)
20. budovanie doplnkových komerčných produktov, zariadení, služieb a prevádzok blízky strediskám kúpeľnej turistiky (malé zoologické záhrady hospodárskych zvierat, hipoturistika, výroba kulinárskych špecialít ...)
21. dobudovanie obce ako miesta pre umiestnenie malých a príležitostných služieb (podnik - služby malých remesiel, darčeky a pod.) ako doplnkového zdroja príjmov
22. zriaďovanie služieb obyvateľstvu a obchodu (ihriská, krajčírstva, opravovne, obchody, drobné služby, služby motoristom, a pod.)
23. budovanie ubytovacích zariadení s využitím existujúceho stavebného fondu v súlade s tradíciou a prostredím (penzióny, turistická ubytovňa, ubytovanie na súkromí)
24. budovanie centier voľného času, miest relaxácie a oddychu
25. podpora rozvoja malých a stredných podnikov v cestovnom ruchu (jazdecká škola, hipoterapia, lov rýb, experimentálna archeológia, apod.)
26. budovanie malého podnikania v oblasti služieb a obchodu
27. zriadenie prevádzok na spracovanie dreva a miestnych surovín

	<p>28. budovanie zariadení pre rozvoj tradičných aj moderných remesiel</p> <p>29. zavádzanie moderných technológií do existujúcej výroby a pre prácu „z domu“</p> <p>30. investície do spracovania a marketingu a obchodu s predajom miestnej výroby - miestnych produktov</p> <p>31. zriadenie malých remeselných výrobných prevádzok (kováčstvo, kolárstvo, včelárstvo, výroba mlieka, mliečnych produktov, práca s ovčou vlnou, tkanie kobercov, drevovýroba, výroba šindľov, kamenárska výroba, spracovanie využiteľných odpadov a pod.),</p> <p>32. zriaďovanie malých remeselných prevádzok pre ľudí so zníženou pracovnou schopnosťou (chránené dielne)</p> <p>33. budovanie výrobných prevádzok a prevádzok služieb s využitím existujúceho stavebného a iného hmotného potenciálu</p>
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, podnikatelia, poľnohospodárske družstvo, SHR, živnostníci,</i>
ODÔVODNENIE	<p>V obci a okolí je to práve agrosektor, ktorý môže byť nositeľom rozmanitej identity a rozvoja vidieckeho prostredia obce prírodného a kultúrneho dedičstva a vysokej atraktivity pre jeho trvaloudržateľný rozvoj. Obec má potenciál a tradície pre rozvoj podnikania v oblasti remeselnej výroby, spracovania dreva, poľnohospodárstva, včelárstva, lesníctva aj agroturistiky a tzv. „predaj z dvora“. Miestne zdroje majú značnú rezervu v ich využití v rozvoji obce. V obci neexistujú nepoľnohospodárske podniky, remeselné dielne alebo iné podniky. Kvalita a zloženie pôdneho fondu, prírodné, klimatické a terénne podmienky umožňujú rozvoj intenzívnejšej poľnohospodárskej výroby. Aby bol rozvoj efektívny je dôležité podporovať využívanie a zhodnocovanie miestnych zdrojov, tradičné formy hospodárenia, remeselnú činnosť, rôzne doplnkové aktivity a služby v cestovnom ruchu a ďalšie, ktoré vedú k samozamestnávaniu občanov. Nevyhnutnou zmenou v hospodárení by mala byť finalizácia výroby z produkcie agrosektora. Tiché prírodné a klimatické podmienky predurčujú obec pre rozvoj agroturistiky hlavne v oblasti vidieckej turistiky a škôl v prírode. Okrem toho má obec nevyužitú poznávaciu a oddychovú turistiku. Aby aj obec mala ekonomický prínos z podnikania je nevyhnutné zlepšenie a zvýšenie využitia existujúcich vnútorných kapacít akými sú prírodné, ľudské a hmotné zdroje a postaviť svoj vnútorný rozvoj na existujúcich danostiach nielen samotnej obce ale celého mikroregiónu. V obci absentujú ubytovacie zariadenia. Ubytovanie na súkromí neexistuje z dôvodu nepripravenosti obyvateľstva. Nielen v obci ale hlavne v jej okolí chýba ponuka služieb pre ubytovaných hostí ako doplnková forma zážitkovej turistiky aj pre hostí, ktorí popri wellness a kúpeľných aktivitách vyhľadávajú zážitkovú vidiecku turistiku.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	<ul style="list-style-type: none"> - počet nových podnikajúcich subjektov - počet modernizovaných podnikov a služieb - počet novovzniknutých pracovných miest - počet zamestnaných obyvateľov s trvalým bydliskom v obci - počet malých podnikateľov

	<ul style="list-style-type: none"> - počet stavieb, diel a úprav pre zvýšenie príjmov z podnikania (obnova verejných priestranstiev, objektov, zelených plôch, drobnej architektúry a uplatnenie vhodných prvkov architektúry do obnovy stavieb a do novostavieb) - počet novovzniknutých služieb a prevádzok - počet nových rodinných fariem - počet nových spoločných hospodárskych dvorov - počet zapojených agro-podnikov do finalizácie produkcie - počet produktov miestnej výroby na trh - počet dobudovaných ubytovacích kapacít/ počet lôžok - počet dobudovaných stravovacích kapacít/ počet stoličiek - počet ubytovacích kapacít na súkromí/ počet lôžok - počet návštevníkov - počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných lyžiarskych vlekov, tratí - počet zriadených nových prevádzok pre účely doplnkových služieb - počet novovzniknutých a obnovených remesiel - počet nových služieb turistom - počet ubytovaných hostí sezónne aj celoročne
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zvýšená návštevnosť, dostatočný rozsah a rôznorodosť kvalitných služieb a pracovných príležitostí v hospodárskych činnostiach obce a zamestnanosť v obci
ODHADOVANÉ DOPADY	Vyššie príjmy do rozpočtu obce a vyššie príjmy obyvateľstva z hlavných aj doplnkových ekonomických činností
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO	900 000

2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu

Aktérmi programu sú:

- riadiace orgány
- koneční realizátori
- užívatelia jednotlivých opatrení

2.1. Riadiaci orgán Programu rozvoja –PHSR

Pre zabezpečenie realizácie programu je ustanoveným riadiacim orgánom programu volená resp. Obcou zriadená tzv. „**Rada rozvoja obce v zastúpení obecného zastupiteľstva obce**“.

Orgán navrhuje, riadi a zlepšuje procesy rozvoja s cieľom podporovať politiku a stratégiu definovanú v schválenom programovom dokumente tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory rozvoja aktivít na území obce.

Funkcie riadiaceho orgánu:

- zabezpečiť, aby činnosti súvisiace s financovaním boli v súlade s kritériami PHSR a aby počas celého obdobia realizácie boli v súlade s platnými národnými a EÚ predpismi.
- overenie dodávky spolufinancovaných tovarov a služieb a overenie, že výdavky deklarované prijímateľmi na činnosti, boli skutočne vynaložené a sú v súlade s národnými a EÚ predpismi.
- zabezpečiť systém na evidenciu a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v rámci PHSR v elektronickej podobe a zabezpečenie zberu údajov o realizácii, ktoré sú potrebné na finančné riadenie, monitorovanie, overovania, auditu, kontroly a hodnotenie
- zabezpečiť, aby prijímatelia a iné orgány zapojené do realizácie operácií viedli buď samostatný účtovný systém alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou tak, aby boli v súlade s národnými účtovnými pravidlami
- zabezpečiť, aby sa hodnotenia PHSR vykonávali v súlade s platnými predpismi
- stanoviť postupy, aby sa všetky dokumenty týkajúce sa výdavkov, auditov a kontrol uchovávali v súlade s požiadavkami platných predpisov
- usmerňovať prácu monitorovacieho výboru a poskytovanie dokumentov požadovaných na umožnenie kvalitnej realizácie PHSR
- stanoviť zjednodušený spôsob zverejnenia príslušnej správy (letáky, média, tlač)
- zabezpečiť spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti PHSR

Obec podľa zákona č. 539/2008 a zákona č. 309/2014 Z. z.:

- ☐ spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce
- ☐ poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu
- ☐ poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov
- ☐ spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viacerých obcí
- ☐ zriaďuje s inými obcami združenie obcí k ekonom.-sociál. rozvoju obce a VÚC
- ☐ spracováva stanovisko k programom regionálneho rozvoja

adresa a kontakty riadiaceho orgánu pre program

Obecný úrad Sebedín Bečov

Sebedín 37

974 01 Sebedín-Bečov

Tel. č. 048/4192211

zodpovedná osoba: starosta obce Sebedín Bečov : **Ing. Ján Škamla**
(tel. kontakt : 048/4192211, mobil: 0907 227 724, Email: starosta@sebedinbecov.sk)

(schválil zastupiteľstvo obce uznesením)

Aktérmi programu sú:

- riadiaci a monitorovací orgán
- koneční realizátori (obec, občania, podnikatelia, združenia, spolky, kluby atď.)
- užívatelia jednotlivých opatrení

2.2. Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja – PHSR

Opatrenia na organizačné zabezpečenie efektívnej realizácie, monitorovania a hodnotenia Programu rozvoja je potrebné záväzne zabezpečiť v zmysle uznesenia „Rady rozvoja obce“ a uznesenia zastupiteľstva obce takto:

1. stanoviť spracovanie hodnotiacej správy Programu za príslušný rok každoročne v termíne do 15.2. nasledujúceho roka (napr. správu za rok 2015 v termíne do 15.2.2016)
 2. zostaviť spôsob hodnotenia podľa ukazovateľov programu (zodpovednosť a metodika)
 3. stanoviť zjednodušený spôsob zverejnenia príslušnej správy (letáky, médiá, tlač)
 4. zabezpečiť spôsob monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov (zodpovednosť a harmonogram)
 5. zabezpečiť spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti Programu
 6. zabezpečiť súlad rozvojových zámerov z územia s Programom rozvoja
 7. zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení
 8. zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov a fundraising
 9. každoročne zostaviť koncentráciu finančných zdrojov obce na prípravu kofinancovania rozvojových projektov (rezerva v rozpočte obce)
 10. zabezpečiť profesionálne účtovníctvo pre projekty zo štrukturálnych fondov EÚ (vyškolenie a financovanie)
 11. zabezpečiť mobilizáciu zdrojov z územia a vyškolenie vlastných resp. externých odborníkov pre projektovú činnosť.
-

3. Finančné zabezpečenie - Sebedín Bečov

Odhad objemu potrebných finančných zdrojov a možnosti ich zabezpečenia pre roky 2015-2019 –tabuľka cieľov a opatrení z Akčného plánu - príloha č. 1

číslo	Špecifický cieľ (Priorita)		%	2016 -2017	EUR	%	2018 - 2019	EUR	SPOLU
	č.	Opatrenie							Eur
1	Dobudovanie a modernizácia základných služieb obyvateľstvu a zlepšenie kvality životného prostredia								
	1.1	Dobudovať služby obyvateľstvu a zlepšiť podmienky pre bývanie a voľný čas	42		304 000	58		415 000	719 000
	1.2	Obnovovať dedinu, zlepšiť a udržiavať kvalitu krajiny a stav životného prostredia	5		55 000	95		955 000	1 010 000
		Opatrenie celkom	12,99 21		359 000	49,58 79		1 370 000	1 729 000
2	Zlepšenie spolupráce a vyšší záujem o kultúrny a spoločenský život								
	2.1	Aktivizovať obyvateľov pre budovanie miestnej komunity, zvýšiť miestne povedomie a budovať regionálne partnerstvá	52		29 500	48		27 500	57 000
		Opatrenie celkom	1,07 52		29 500	1,00 48		27 500	57 000
3	Obnova hospodárenia s pôdou a lepšie využitie miestnych zdrojov v regionálnom turizme								
	3.1	Zlepšiť podmienky pre podnikanie a zvýšiť schopnosť obyvateľov uplatniť sa na trhu práce	48		37 000	52		40 000	77 000
	3.2	Obnova a modernizácia poľnohospodárskej, lesníckej, remeselnej výroby a služieb	50		450 000	50		450 000	900 000
		Opatrenie celkom	17,63 50		487 000	17,73 50		490 000	977 000
	SPOLU (Opatrenia na rok)				875 500			1 887 500	2 763 000
	SPOLU (Priority) 100%		32			68			

4. Monitoring

4.1. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu - Príloha č. 3 s ustanovením merateľných ukazovateľov

V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii Programu, jeho strategických cieľov a opatrení bude v termíne do 3 mesiacov od schválenia Programu v zastupiteľstve obce zriadený Monitorovací výbor, ktorého úlohou bude v pravidelných intervaloch hodnotiť zabezpečovanie programu v zmysle **tabuľky na doplnenie ukazovateľov vid'. príloha č. 3.**

4.2. Monitorovací orgán Programu rozvoja –PHSR

Monitorovacím orgánom bude zvolený orgán združenia v zmysle organizačného zabezpečenia.

Potreba aktualizácie PRO sa vykonáva podľa potreby a môže mať viacero príčin:

- zmena legislatívy (národnej, resp. EU legislatívy)
- zmena existujúcich programových dokumentov vyššej úrovne s dopadom na územie PHSR napr. PHSR a Územný plán samosprávneho kraja, operačné programy ŠF EU,
- vytvorenie nového dokumentu vyššej úrovne ako je napríklad Integrovaná stratégia rozvoja územia (program LEADER) a potreba harmonizácie obecných programov s týmto dokumentom,
- zásadnejšia zmena podmienok na miestnej úrovni, ako napr. vstup významného investora, živelná pohroma, „vyššia moc“ a pod.

Každá aktualizácia PHSR je schválená obecným zastupiteľstvom.

adresa a kontakty monitorovacieho orgánu pre program

Obecný úrad Sebedín Bečov

Sebedín 37

974 01 Sebedín-Bečov

Tel. č. 048/4192211

Email: info@sebedinbecov.sk, podatelna@sebedinbecov.sk

zodpovedná osoba: (tel. kontakt :)

Systém monitorovania a hodnotenia

A./ Priebežné hodnotenie počas obdobia – jeho hlavným cieľom je kontrola priebehu PHSR podľa definovaných cieľov (efektívnosť) a dôsledné stanovenie každej zmeny v sociálnoekonomickom prostredí (relevantnosť). Priebežné hodnotenie môže odporúčať zmeny v rozdelení zdrojov v PHSR a v ich implementácii.

B/ Záverečné hodnotenie – sa vykonáva po skončení implementácie PHSR a hodnotí využitie prostriedkov, účinnosť a efektívnosť celého programu.

Monitorovanie PRO sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, hodnotia stav implementácie PHSR a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému a finančnému plánu.

5. Časový harmonogram realizácie programu

5.1. Krátkodobé plánovanie do roku 2019

Plánovanie na 2-4 roky sa uskutočňuje za účelom plánovania a kumulácie vnútorných zdrojov (ľudských, materiálnych a finančných) a za účelom koordinácie a súladu s prijatými prioritami obce.

Ide o podrobný prieskum záujmov miestnych a regionálnych rozvojových aktérov a ich koordináciu v záujme skutočných potrieb a možností. Rovnako takéto plánovanie vytvára výborné predpoklady pre partnerskú spoluprácu a spoločné rozvojové projekty s vyššou uskutočniteľnosťou a udržateľnosťou. Kvalitným plánovaním je možno predchádzať nesprávnym rozhodnutiam ako aj možným stretom záujmov rôznych záujmových skupín v rozvoji obce. **Časový harmonogram znázorňuje tabuľka v kapitole 3. Finančné zabezpečenie str. 80.**

Akčný plán obvykle zabezpečuje:

- Úlohy
- Personálna náročnosť
- Časová náročnosť
- Finančná náročnosť
- Zodpovednosť za realizáciu.

Akčné plánovanie sa v nasledujúcej etape vo väzbe na priority rozvoja obce bude zaoberať programovaním jednotlivých rozvojových oblastí v zmysle špecifických cieľov a opatrení na obdobie 2 – 4 roky.

VZOR PRACOVNÉHO LISTU IDENTIFIKÁCIE PROJEKTU Krátkodobé plánovanie aktivít rozvoja v časovom horizonte 2-4 roky.

Aktivita (presné pomenovanie):	
Zodpovedná osoba / organizácia	
Čas realizácie, doba trvania (od - do)	
Rozpis realizačných etáp (akcií) v rámci aktivity	
Rozpočet (celkový náklad, rozpis podľa etáp)	
Možné finančné zdroje (vlastné, národné a zahraničné zdroje)	

Poznámka: Akčný plán je krátkodobý plán a je nutné ho min. 1x dvojročne vyhodnotiť a aktualizovať. Jeho význam je v plánovaní krátkodobých investícií ako záväzný podklad pre plánovanie doplnkových finančných zdrojov (vlastných, obecných, úverových a pod.)

5.2. Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2015-2022 príloha č. 1

INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA

Informovanosť a publicita Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebedín Bečov 2015 -2022 (skr. PHSR 2015-2022)

Program rozvoja obce bude po schválení jeho znenia zverejnený na web stránke obce www.sebedinbecov.sk, tlačenou formou letáka pre verejnosť a v miestnej tlači. Súčasťou zverejnenia informácie o Programe je nevyhnutné zabezpečiť formu diskusie s verejnosťou (tlač, televízia, rozhlas a pod.) za účelom zrozumiteľnosti o možnostiach širokého uplatnenia Programu, ktorý sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EÚ fondov.

Rovnako bude zverejňovaná každoročná Správa o monitoringu a hodnotení Programu.

„Rada rozvoja obce“ zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

„Rada rozvoja obce“ zabezpečí slávnostné uvedenie Programu rozvoja „do života“ za účasti regionálnych partnerov, orgánov štátnej správy, regionálnej samosprávy a susedných obcí za účelom poskytnutia informácie o možných dopadoch resp. spolupráci v budúcom rozvoji.

Účastníkmi programovania sú:

- občania obce
- manažment obce
- akčná plánovacia skupina obce
- formálne štruktúry – mimovládne a neziskové organizácie a komunitné nadácie
- neformálne – miestne záujmové skupiny (spolky, kluby apod.)
- rôzne skupiny založené ako lokálne partnerstvá so spoločným záujmom
- podnikateľské siete, zväzy, únie, združenia výrobcov, spracovateľov
- regionálne profesné zväzy
- rôzne partnerstvá verejného a súkromného sektoru
- jednotlivci a výrazné osobnosti
- experti - odborníci
- podporné orgány (národné, regionálne aj medzinárodné organizácie)

Prílohy k dokumentu

Príloha č. 1 : Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2015-2019

Príloha č. 2 : Ako pracovať Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Príloha č. 3 : Monitorovacia tabuľka

Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu

- Kavčáková I.a kol.: Programovanie trvalo udržateľného rozvoja obcí, miest a vidieckych mikroregiónov – metodika ako spracovať strategický dokument Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, 2014
- ÚPN VÚC Banskobystrického kraja a jeho Zmeny a doplnky
- PHSR Banskobystrického kraja 2015-2023
- Databáza NKP na Slovensku, MK SR
- Súpis pamiatok na Slovensku- KPÚ SR, MK SR
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 2. časť
- Lesný portál – forestportal
- Pôdne mapy
- Geoportál VÚPOP Bratislava
- Ochrana prírody – OPaK SR
- Mapový server Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ)
- SAŽP, 1995 : RÚSES okresu Žiar nad Hronom, Správy o stave životného prostredia 2012
- P. Bielek, B. Šurina, b. Ilavská, J. Vilček, Naše pôdy (poľnohospodárske), VÚPÚ Bratislava 1998
- Michal Džatko, Hodnotenie produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd a pôdno-ekologických regiónov Slovenska, VÚPOP 2002
- Štatistický úrad SR k 31.12.2013
- Štátne registre a evidencie k 31.12.2013
- Brožúrky o obciach, poskytnuté obecnými úradmi
- Propagačné materiály o obci a web stránky obce a ubytovacích zariadení
- brožúra Doc. PhDr. Ján Halaja, CSc. Sebedín - Bečov